

mggyoe.com

SAMPLE BOOK

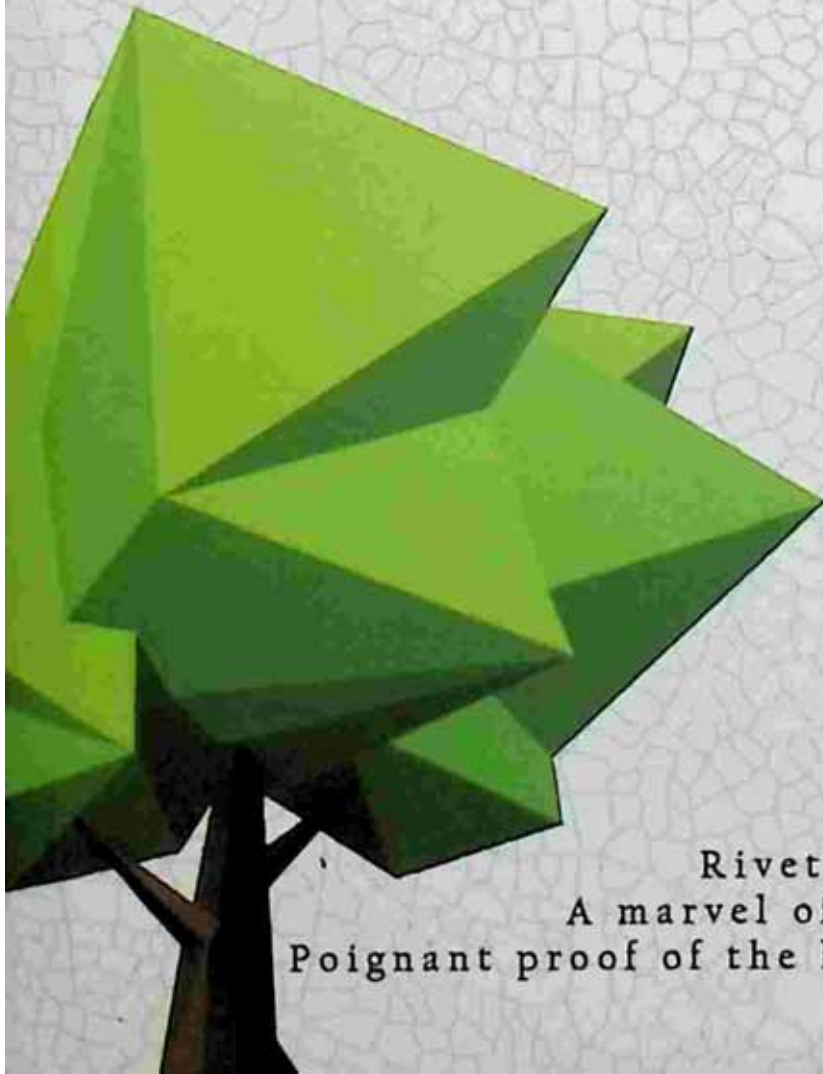
ရွက်စွန်း

မာရီယံ

(မြန်မာပြန်)

FALLING LEAVES

ADELINE YEN MAH

Riveting.
A marvel of memory.
Poignant proof of the human will to endure.

mggyoe.com

mgyoe.com

SAMPLE BOOK

FALLING LEAVES

ADELINE YEN MAH

ဘဝဆိုတာ စက်ဝိုင်းပါပဲ။
သစ်ရွက်ကြွေရင် အမြစ်ဆိပ် ပြန်သွားတာ။

ISBN 978-99971-44-46-1

9 789997 144461 >

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- ထုတ်ဝေသူ - ဦးကျော်ဇော်၊ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ(၀၀၄၅၄)
၅၁၊ ရေကျော်လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ပထမအကြိမ် - ဒီဇင်ဘာ လ၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်။
- အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
- မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်နှင့် - ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၂၉၀)
အမှတ်-၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တစ်ထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- မျက်နှာဖုံးသရုပ်ဖော်- 8CURVE(Sai Yan Naung)
- တန်ဖိုး - ၅၅၀၀ ကျပ်

FALLING LEAVES

ADELIN E YEN MAH

မယ်ကျိုရဲ့ ရွက်ကြွေ

တစ်နေ့သ၌ လုပ်ချင်ရာ ထင်ရာစိုင်း လုပ်တတ်သော မယ်ကျို ဆိုသူသည် တီယန်ကျင်းဇာတိ၊ ရှန်ဟိုင်း၊ ဟောင်ကောင်၊ အမေရိကန်တွင် အခြေစိုက်သည့် Adeline Yen Mah အမည်ရှိ တရုတ်ဆရာဝန်မကြီး တစ်ဦး၏ ငါပြောချင်သမျှ ငါ့အကြောင်း လျှောက်ရေးထားသည့် Falling Leaves ခေါ် ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကြီးအား ဖျပ်ဖျပ်လူး ကြိုက်လှချည့် ဆိုကာ အတင်းအဓမ္မ ဘာသာ ပြန်ဆို ပြီးစီးသောအခါ ကျွန်ုပ်ကို ဗိုလ်ကျအနိုင်ကျင့်၍ အမှာစာ ဆိုသဟာကို ရေးခိုင်း လေ၏။

ဘာသာပြန်လောကတွင် ထိပ်တန်းကျလှချည့်ဟု မည်သူက အဆို တင်မှန်း မသိ၊ အခြောက်တိုက်နေရင်း ထိပ်တန်းရောက်နေသော ကျွန်ုပ်သည် လည်း ဆရာက ဆရာပါ ဆရာရယ်၊ ဆရာ့ထက် ဆရာတဲ့ လူတောင် ဆရာ့လောက် မဆရာပါဘူး ဆရာရယ် ဆိုသော ပီယဝါစာ စကားများကြားမှာ ဘဝင်လေဟပ် ကြည့်နူးစိတ် ဘဝင်တက်၍ ဖရဏာပီတိ ဝှမ်းဆီထိနေရကား ဘာသာပြန် စာရေးဆရာ နောက်ပေါက်ကလေးများဟု ယူဆရသူတို့က မြှောက်ပေး၍ ရေးခိုင်း သော အမှာစာများကို တွေ့ရာသင်္ချိုင်း ဓားမဆိုင်းစတမ်း ရေးလေ ချွတ်လေ တော့သည်။

အမှာစာ ရေးရ ချွတ်ရသည်မှာ လွယ်သည် မဟုတ်။ အရင်ဆုံး သူရို ရေးထားသော စာမူဆိုတာကြီးကို ဖတ်ရ၏။ မူရင်းစာရေးဆရာ၏ ထေရုပ္ပတ္တိ ကို လှန်ရ လှောရ၏။ သို့ကလိုကြောင့် မယ်ကျိ၏ ရွက်ကြွေကို ရေးသားစီရင် သော Adeline Yen Mah အကြောင်းကို ဝီကီပီးဒီးယားမှာ ရှာကြည့်တော့ မြတ်စွာဘုရား ၁၉၃၇ မွေးဆိုပဲ။ ဒါဖြင့် ဒီမိန်းမကြီးဟာ ခု အသက် ၈၃ နှစ်ပေါ့။ သူ့စာအုပ် Falling Leaves က ၁၉၉၇ မှာ ထွက်သည်။ အသက်ခြောက်ဆယ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် များလေလား မသိ။

သူက သူဌေးသမီး တဲ့။ သူ့အဖေက သူဌေး တဲ့။ သူ့အမေ သေတော့ တရုတ်-ပြင်သစ် စပ်ကျားမ ငယ်ငယ်လှလှ တယောက်ကို နောက်မိန်းမ ထပ်ယူ သတဲ့။ ဇာတ်လမ်းစတော့ သူ့အဖေ အသုဘ အခမ်းအနားဖြင့် စသည်။ သေတမ်းစာ ဖွင့်ဖတ်ကြတော့ အမွေအားလုံး နောက်မိန်းမ ရစေသတည်း ဆိုတာဖြင့် အစချီ ပြီး သူတို့ မိသားစု သပွတ်အူကြီးကို အပီအပြင် ရှင်းလင်း ရေးသားတော်မူသည့် စာအုပ်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

သို့နှင့် ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားသူ မယ်ကျိအား ယဉ်ကျေး ချိုသာစွာ မေးမိသည်။ ‘ဟဲ့ကောင်မ... နင် ဒီ စာအုပ်ကြီးကို ဘာဖြစ်လို့ ပြန်တာလဲ’ ဟူ၍၊ အနီ မယ်ကျိကလည်း ရိုသေလေးစားစွာ ခုလို ပြန်ဖြေသည်။ ‘သိဘူးလေ... အစက သိပ်စိတ်ဝင်စားလို့ ရေးဖြစ်တာပဲ။ နောက်တော့ မပြီးနိုင်တာနဲ့ သောက်မြင်တောင် ကတ်လာတယ်၊ ကျွန်မ စမိ အပြစ်ရှိလို့ အမှာစာမှာ ထည့်ရေးပစ်မယ်’ ဟူသတတ်။ သို့သော်လည်း စာအုပ်က သူ ပြောသလို မဆိုးပါ။ ထိုခေတ် အခြေအနေကို ကောင်းစွာ ထင်ဟပ်နိုင်စွမ်း ရှိပေသည်။ တရုတ်သူဌေးများ၏ ဝါဒအတိုင်း သမီး မိန်းကလေး မွေးထားလျှင် ထားရာနေ၊ စေရာသွား မိဘဆန္ဒအတိုင်း တစ်သဝေ မတိမ်း လုပ်ကို လုပ်ရမည် ဆိုသည်ကို ဤစာအုပ်ထဲတွင် ကောင်းစွာ မြင်နိုင် ပေသည်။

အင်္ဂလန်မှာ ဆေးကျောင်းတက်စေဟု မိဘက စေလွှတ်ခြင်း ခံရ သော်လည်း ဆရာဝန်ဖြစ်ပြီး ပြန်လာလျှင် သားဖွား၊ မီးယပ် အထူးကုအဖြစ် ဆောင်ရွက်စေ ဆိုသည့် ဗျာဓိတ်ကို ကပ်လွှတ်လိုက်သည်။ ချစ်ဖေဖေကြီး၏ အကြောင်းပြချက်ကတော့ အမျိုးသမီးရောဂါများကို အမျိုးသမီး ဆရာဝန်ကသာ ကုသသင့်သောကြောင့်ဟု ဆို၏။ မိဘစကား မြေဝယ်မကျ နားထောင်သော

စာရေးသူသည် သားဖွား၊ မီးယပ် အထူးကုအဖြစ် မဆောင်ရွက်ဘဲ မေ့ဆေး ဆရာဝန် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ရွက်ကြွေသည် သူ၏ ပထမဆုံးစာအုပ် Jung Chang ၏ နာမည်ကျော် Wild Swans (ဆရာကျော်အောင် ဘာသာပြန်ခဲ့သည့် ငန်းရိုင်းများ) နှင့် မရှေးမနှောင်း ထွက်လာခဲ့သည့် စာအုပ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာတော့ နားကြပ်ကို စွန့်ကာ ကလောင် ကို စိုက်လိုက်မတ်တတ် ကိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ကမ္ဘာ့စာပေလောကတွင် Adeline Yen Mah ကော၊ Jung Chang ကိုပါ အရှေ့နှင့် အနောက်ကြား ပေါင်းကူးတံတားများဟု ကင်ပွန်းတပ်ခြင်း ခံကြရ သည်။ ဂန္ဓာလရာဇ်၏ ခေတ်ဟောင်းက အဖြစ်သနစ်တွေကို စားမြုံ့ပြန်နိုင်သော အလွမ်းဇာတ်တွေကို သူတို့ ရေးသား စီရင်ခဲ့ကြသည်ကိုး။

ဝတ္ထုဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိများသည် ခေတ်အဆက်ဆက် စာပေလောကတွင် တစ်နေရာ ရယူခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ စာအုပ်များမှ လွမ်းမောစရာ၊ နာကြည်းစရာ၊ တမ်းတစရာ၊ စိတ်အားတက်ကြွစရာ၊ ပျော်စရာ၊ ရယ်စရာ၊ ခံစားချက် အထွေထွေ ကို သူ့နည်းသူ့ဟန်ဖြင့် ပေးစွမ်းကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်၏။

ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားသူ မယ်ကျို ကိုယ် စိတ် နှလုံး သုံးပါးလုံး ဆင်းရဲ စွာဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ရေးသားစီရင်ခဲ့သည့် ရွက်ကြွေကကော၊ စာဖတ်သူတွေကို ဘယ်လို ခံစားချက်တွေ ပေးစွမ်းနိုင်မည်လဲ ဆိုခြင်းကို စောင့်ကြည့်ချင်စရာ ကောင်းသည် မဟုတ်ပါလား။

သင့်လူ

အစ

ဟောင်ကောင် ၁၉ ရက် မေလ ၁၉၈၈ ခုနှစ်

နှစ်လေးဆယ်နီးပါးအတွင်း ကျွန်မတို့ အားလုံး ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံကြခြင်းလို့ ပြောရင် ယုံကြည်ပါ့မလားတောင် မသိဘူး။ ဒီကြားထဲမှာ ကျွန်မတို့တွေ တယောက်ချင်း သီးခြားစီ တွေ့ဖြစ်ကြတယ်။ တခါတခါတော့ ခိုးကြောင် ခိုးဝှက် တွေ့ကြတာပေါ့။ ဘယ်လိုတွေ့တွေ့ တွေ့ကြတိုင်းမှာ တယောက်မဟုတ် တယောက်တော့ မလာတာ၊ ပျက်ကွက်တာမျိုး ရှိတာပဲ။ ဒီတခါ ပျက်ကွက်နေတဲ့သူက အဖေပဲ။

ခေတ်ဆန်တဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းကြားမှာ နာမည်ကြီး ဘီလျံနာ သူဌေး တော်နီလီမယ်ရဲ့ အမျိုးသမီး၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ ညီမအငယ်ဆုံး ဆူဆန်လည်း ပေါ်မလာဘူး။ အဖေ့ အသုဘ အခမ်းအနား တက်ဖို့ သူ့ကို မဖိတ်ထားကြဘူးလေ။ သေတမ်းစာဖတ်တဲ့ အချိန် လာဖို့လည်း ခေါ်မထားဘူး။ ဂျိုးစက်စီရန်ယမ် ဂျနီ ပရိတ်ပရီယမ်၏ ချစ်လှစွာသော ခင်ပွန်း၊ လိုင်ဒီယာ၊ ဂရယ်ဂိုရီ အက်ဂါ၊ ဂျိမ်းနှင့် အယ်ဒလင်းတို့၏ မွေးသဖခင်သည် ၁၃ ရက်နေ့ မေလ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဟောင်ကောင် မြို့ရှိ နာတာရှည် ဆေးကုသဌာနတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါသည်လို့

တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်း မနက်ခင်းသတင်းစာမှာ ကြော်ငြာတဲ့ နာရေးကြော်ငြာ မှာလည်း သူ့နာမည်ကို ဖယ်ထုတ်ထားခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီရက် မနက်အစောပိုင်းမှာပဲ ဟောင်ကောင်ကျွန်း အရှေ့ဘက် ခြမ်းမှာ ရှိတဲ့ နေ့ပွိုင့်ကက်သလစ်သင်္ချိုင်းမှာ အဖေ့ကို သဂြိုဟ်လိုက်ကြတယ်။ အခုတော့ ဟောင်ကောင် ပရင့်အဆောက်အအုံခုနစ်လွှာက ဂျွန်စန်၊ စတုတ်အင် မာတာ ဥပဒေရုံးရဲ့ ခမ်းနားကြီးကျယ်တဲ့ ရုံးခန်းထဲမှာ အဖေ့ သေတမ်းစာဖတ်ဖို့ ကျွန်မတို့တွေ ညနေလေးနာရီခွဲချိန် ရောက်နေကြပြီ။

အစည်းအဝေးခန်းထဲက ပြောင်လက်အောင် တိုက်ထားတဲ့ ဘဲဥပုံ စားပွဲ ကြီးမှာ ကျွန်မတို့ စိတ်လှုပ်ရှားမှု အပြည့်နဲ့ စောင့်နေကြတယ်။ အခန်းထဲမှာ အလင်းရောင်က တောက်ပလို့ ဆိပ်ကမ်းဘက်က ပြတင်းပေါက်ကြီးတွေကို ဖြတ်လာတဲ့ ညနေခင်း နေရောင်က ပြောင်လက်လက် ကြမ်းပြင်ဆီကို ဖြာကျ နေတယ်။ ကျွန်မ အစ်မအကြီးဖြစ်တဲ့ လိုင်ဒီယာက ကျွန်မဘက်ကို ရွှေ့လာ တယ်။ နောက်ပြီး ညာဘက်လက်နဲ့ ကျွန်မပခုံးကို လှမ်းဖက်လိုက်တယ်။ ဂရယ်ဂိုနို အက်ဂါနဲ့ ဂျိမ်း၊ ကျွန်မအစ်ကို သုံးယောက်ကတော့ တယောက်ဘေးမှာ တယောက် ညှိုးညှိုးငယ်ငယ်နဲ့ ထိုင်နေကြတယ်။ ဂျိမ်းရဲ့အမျိုးသမီး မိန်းမချော လေးလူဝိစ်က ညန်ကို စိတ်ဝင်တစား ငေးစိုက်ကြည့်လို့၊ ညန် ဆိုတာ တရုတ်လို အမေလို့ ခေါ်တာ။ ကျွန်မတို့ ညန်လို့ ခေါ်တဲ့ မိထွေးက တရုတ်-ပြင်သစ်ကပြား။ သူက ရှေ့နေနဲ့ စားပွဲထိပ်မှာ ထိုင်နေတယ်။ လက်ကြားထဲမှာ ရွှေရောင် စီးကရက် လက်ကိုင်ကို ခပ်တင်းတင်း ညှပ်ထားတယ်။ အဲဒီက ထွက်လာတဲ့ စီးကရက် ငွေတွေက သူ့ကို တိမ်တိုက်တွေလို ရစ်ဝဲလို့။ အခန်းက တအားကျယ်နေသလို ဖြစ်ပြီး ကျွန်မ ဝမ်းနည်းအားငယ်လွန်းလို့ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်လာသလိုပဲ။

အဖေဟာ တချိန်က သိပ်ကို ချမ်းသာတဲ့ သူဌေးကြီးပေါ့။ တခါ တခါ စွန့်စွန့်စားစားတွေ လုပ်တတ်တယ်။ ဘာပဲပြောပြောပါ အဖေက တချိန်တုန်းက ဟောင်ကောင်မှာအအောင်မြင်ဆုံးလုပ်ငန်းရှင်တယောက်ဖြစ်ခဲ့တာအသေအချာပဲ မဟုတ်လား။ ရှန်ဟိုင်းကနေ ၁၉၄၉ခုနှစ်မှာ ထွက်ပြေးလာတယ်။ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် ကုမ္ပဏီကို ထောင်တယ်။ အဲဒီကနေ ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ အရောင်းအဝယ်နဲ့ အိမ်ခြံမြေ လုပ်ငန်း တွေအထိ တိုးချဲ့သွားခဲ့တာ။ နောက်တော့ သူ့ရှယ်ယာတွေဟာ ဟောင်ကောင် စတော့ဈေးကွက်မှာ အမြင့်ဆုံး လုပ်ငန်းတွေ

ထဲက တခု ဖြစ်လာတယ်။ နောက်တော့ သူ သိပ်နေမကောင်း ဖြစ်လာပြီး ဒီလုပ်ငန်းတွေကို မအုပ်ချုပ်နိုင်တော့ဘူး။ ညနံနဲ ဂျိမ်းကပဲ ဘဏ္ဍာရေးကိစ္စတွေကို ဦးစီးတော့တယ်။

ပါရီချုပ် ဈေးကြီးကြီး အနက်ရောင် ပိုးသားဝတ်စုံနဲ့ ညနံက သေသေ သပ်သပ်။ ရင်ဘတ်မှာ ထိုးထားတဲ့ ခပ်ကြီးကြီး စိန်ရင်ထိုးရယ်၊ လက်မှာ စွပ်ထားတဲ့ စိန်လက်စွပ်က တခုနဲ့ တခု လိုက်ဖက်တယ်။ နှစ်ခုလုံးက တဖိတ် ဖိတ်လက်လို့၊ နဖူးပေါ်မှာ ဝဲကျနေအောင် သေချာ ပုံသွင်းထားတဲ့ ဆံနွယ်တွေက ဆေးဆိုးထားတော့ တောက်ပနက်မှောင်နေတာပဲ။ မိကျောင်းသားရေအိတ်ထဲက ဆွဲထုတ်ပြီး တပ်လိုက်တဲ့ မျက်မှန်က ဒီဇိုင်နာ သီးသန့်ပုံစံထုတ်ထားပေးတဲ့ မျက်မှန်။ နောက် ရှေ့နေကို ခေါင်းတချက် ညိတ်ပြု၊ ရှေ့နေက အဖေ့သေတမ်းစာ မိတ္တူတွေကို ကျွန်မတို့လက်ထဲကို တယောက်တစုံ ကမ်းပေးတယ်။

ရှေ့နေက လည်ချောင်းတချက် ရှင်းလိုက်ပြီးတော့ “ခင်ဗျားတို့ အမေ၊ ဂျနီ ပရိစ်ပရီယမ်၊ ကျွန်တော်အမှုသည်က ခင်ဗျားတို့ကို ခုချက်ချင်း စာမျက်နှာကို မလှန်ဖို့ တောင်းဆိုထားတယ်။ အကြောင်းအရင်းကို ကျွန်တော် ရှင်းပြပါမယ်။” ပထမစာမျက်နှာကို စဖတ်တာနဲ့ပဲ စကားလုံးတိုင်းဟာ ကျွန်မ တို့ကို ကြိုးဆွဲချနေသလိုပဲ။ နားထောင်နေရင်း ကျွန်မ အသက်ခုနစ်နှစ်၊ ရှန်ဟိုင်း မှာ ရှိနေတဲ့ အချိန်တွေဆီ ပြန်ရောက်သွားသလိုပဲ။

“ကျွန်ုပ် ဂျိုးစက်စီရန်ယမ်၊ နံပါတ် ၁၈၊ မဂ္ဂဇင်းဂင်္ဂါလမ်း၊ နံပါတ် ၁၀ က မွန်ဂိုလီးယား အိမ်ရာ၊ ဗစ်တိုးရီးယား၊ ဟောင်ကောင်ကိုလိုနီ၏ နောက်ဆုံး သေတမ်းစာ ဖြစ်သည်” လို့ အစပျိုးလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ သာမန် သေတမ်းစာတွေလိုပဲ ယခုသေတမ်းစာဖြင့် အရှေ့မှာ ရေးခဲ့တဲ့ သေတမ်းစာတွေ၊ သေတမ်းစာ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်တွေ အားလုံးကို အစားထိုး၊ ဖျက်သိမ်းတယ် လို့ ဆက်ပြောတယ်။ သေတမ်းစာကို အတည်ပြုသူ (အမျိုးသမီး)အဖြစ် ညနံ တယောက်တည်းကို အဖေက ရွေးသွားခဲ့တယ်။ “အဲဒီနောက် သူမသည် သာလျှင် ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ဆိုင်မှု မှန်သမျှကို ဆက်ခံသူ ဖြစ်စေရမည်” လို့ ရေးထား တယ်။ ညနံက အဖေ့ကိုလည်း အလွတ်မပေးခဲ့ပါလား။ နောက်တော့ ဂျိမ်းက သေတမ်းစာကို အတည်ပြုသူ (အမျိုးသား)အနေနဲ့ရော၊ သက်သေအနေနဲ့ပါ ပါလာတယ်။

ရှေ့နေက နောက်ဆုံးစာကြောင်းအထိ ဖတ်ပြလိုက်တယ်။ နောက်
 ချောင်းတချက် ဟန့်လိုက်တယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားနေတဲ့ လေသံနဲ့ “ကျွန်တော်
 တာဝန် တခုကျန်သေးတယ်။ ခင်ဗျားတို့ အမေ မစ္စဂျန်ပရိစ်ပရီယမ် အကြောင်း
 ကြားထားခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပြောပါရစေ။ ခင်ဗျားတို့ အဖေဆီမှာ ပိုင်ဆိုင်မှု
 တစုံတရာ မရှိတော့ပါဘူး” တဲ့လေ။

သူ့ကို ကျွန်မတို့ အားလုံး တအံ့တဩနဲ့ ငေးကြည့်နေမိတော့တယ်။
 ပိုက်ဆံ မရှိဘူးတဲ့လား။ မျက်လုံးတွေ အားလုံး ညန်၊ ကျွန်မတို့ မိထွေးဆီကို
 ရောက်သွားတယ်။ ညန်ကလည်း ကျွန်မတို့ တယောက်ချင်းကို ပြန်ကြည့်တယ်။
 “ငွေတွေ မရှိတော့ဘူး ဆိုမှတော့ မင်းတို့လည်း ဒီသေတမ်းစာကို ဖတ်နေဖို့
 မလိုတော့ဘူးလေ။ မင်းတို့တွေထဲက ဘယ်သူ့အတွက်မှ ဘာမှ မကျန်ခဲ့ဘူး။ မင်းတို့
 အဖေဟာ ချူးတပြားမှ မကျန်ဘဲ သေသွားတာ” လို့ ပြောတယ်။ သူ့လက်ကို
 ဖြည်းဖြည်း ညင်ညင်သာသာ ဆန့်တန်းလိုက်ပြီး သေတမ်းစာတွေကို ပြန်တောင်း
 တယ်။ ကျွန်မတို့လည်း လက်ထဲမှာ ရှိတဲ့ သေတမ်းစာ မိတ္တူတွေကို သူ ပြောထား
 တဲ့အတိုင်း နောက်တရွက်ကို လှန်မဖတ်ကြည့်မိတော့ဘဲ ပြန်ပေးလိုက်တော့
 တယ်။

ဘယ်သူဆီကမှ စကားသံ ထွက်မလာတော့ဘူး။ အချိန် အကြာကြီး
 ငြိမ်နေတော့ အခြေအနေက မသက်မသာ ဖြစ်လာပါရော။ ညနံ့ဆီက အကြောင်း
 ပြချက် တခုခုများ ထွက်လာလေမလားလို့ မျှော်လင့်ပြီး သူ့ကို ဝိုင်းကြည့်နေ
 ကြတာလေ။

“မင်းတို့ တယောက်မှ နားမလည်သေးဘူး ထင်တယ်။ မင်းတို့
 အဖေဆီမှာ ပိုက်ဆံတပြားမှ မရှိတော့ဘူး ဆိုမှတော့ သေတမ်းစာ ဆိုတာလည်း
 အလကားပဲပေါ့။ မဟုတ်လား” လို့ပြော၊ ထိုင်ရာက ထပြီး မဖတ်ရသေးတဲ့
 သေတမ်းစာတွေကို ရှေ့နေလက်ထဲ ထိုးထည့်လိုက်တယ်။ အဲဒါ သေတမ်းစာ
 ဖတ်တာ ဘယ်လို အဆုံးသတ်သွားသလဲ ဆိုတာပဲ။

ညနံ့မှာ ဒီလို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိရဲ့လားလို့ ဘယ်သူမှ မတွေးမိသလို၊
 သေတမ်းစာကိုလည်း တယောက်မှ လှန်မကြည့်မိခဲ့ဘူး။ အားလုံး ကြက်သေသေပြီး
 ညနံ့အမိန့်ကို နာခံမိလျက်သာ ဖြစ်သွားတယ်။ အဖေ ဘာလို့များ ရှေ့ရေး ကို
 ကြိုမတွေးဘဲ ပစ်စလက်ခတ်ထားခဲ့လဲ မစဉ်းစားတတ်အောင်ပဲ။ နောက်ပြီး
 တမိသားစုလုံးရဲ့ ရှေ့ရေးကို ဘာလို့ ထည့်မတွက်ခဲ့လဲ ဆိုတာ တွေးမရဘူး။

အဖေက လူချမ်းသာ၊ ကြွယ်ဝတဲ့ လူပဲကို။ ကျွန်မတို့အားလုံး ဘာကြောင့်
များ အသိမဲ့တဲ့ စက်ရုပ်တွေလို သေတမ်းစာကို မဖတ်ဘဲ ပြန်ပေးမိခဲ့ကြပါလိမ့်။

ဒီညနေမှာ ဖြစ်သွားတဲ့ ကျွန်မတို့တွေရဲ့ ကျိုးနွံနာခံမှုကို ရှင်းပြရမယ်
ဆိုရင် ဟိုးအစကို ပြန်သွားမှ ရလိမ့်မယ်။ တရုတ်စကားပုံ တခု ရှိတယ်။
Luo Ye Gui Gen (သစ်ရွက်ကြွေရင် သူ့အမြစ်ဆီကိုပဲ ပြန်သွားတယ်)။ ကျွန်မရဲ့
အမြစ်ကတော့ ချမ်းသာတဲ့ အဖေနဲ့ ဥရောပနဲ့ အာရှသွေးနှောပြီး လှပတဲ့ အဖေ
မိန်းမတို့ဦးစီးတဲ့ရှန်ဟိုင်းက မိသားစုပေါ့။ အဲဒီ မိသားစုက နိုင်ငံခြားနဲ့ ကုန်သွယ်ရေး
စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားတဲ့ ဆိပ်ကမ်းကို အမှီပြုပြီး နိုင်ငံခြားသားတွေကို အစိုးရက
တရားဝင်ပေးထားတဲ့ နယ်မြေထဲမှာ နေထိုင်ကြသူတွေ။ အဲဒီအကြောင်းတွေ
ကြောင့်ပဲ အိမ်အတွင်း၊ အပြင်မှာ အရှေ့တိုင်းနဲ့ အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုတွေ၊
ဓလေ့ထုံးစံတွေရဲ့ မတူကွဲပြားပြီး အဲဒီပဋိပက္ခဒဏ်ကို ခံစားနေရတဲ့ မိသားစုပေါ့။
အဲဒီအိမ်ဟာ ကျွန်မရဲ့ တကယ့်ကိုယ်ပိုင်အိမ်ပဲ။ ကျွန်မရဲ့ အရင်းအမြစ်ပဲ။

အပိုင်း ၁

သင့်လျော်တဲ့ တံခါးဆိုတာမျိုးဟာ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်က ကျည်းပေါင်နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်မြဲပဲ။

အဘွားလေးက သုံးနှစ်သမီးကတည်းက ခြေထောက်ကျပ်စည်း တာကို ငြင်းတယ်။ အဲဒီကတည်းက သူ့လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ စတာပဲ။ ခြေထောက် လာစည်းတာကို ချက်ချင်း ငြင်းတယ်။ သူက ရှန်ဟိုင်း (ပင်လယ်မြို့တော်)မှာ မွေးတာ။ သူ့မွေးခဲ့တာကတော့ ၁၈၈၆ ခုနှစ်။ တရုတ်ပြည်ကို ချင်မင်းဆက် ကလေး ဧကရာဇ် ကောင်ဆု (Kuang Hsu) အုပ်စိုးနေတဲ့ အချိန်။ အဲဒီဧကရာဇ်က ဟိုးမြောက်ဘက်ပိုင်းမှာ ဘုရင့်မိသားစုကလွဲလို့ တခြားသူတွေ ဝင်လို့မရတဲ့ ဘုရင့်မြို့တော်မှာ နေတယ်။ ကျွန်မအဘိုး ရီရီထက် ရှစ်နှစ်ငယ်တဲ့ အဘွားလေး ဟာ မိသားစုထဲမှာ ဖူးဖူးမှုတ်ခံထားရတဲ့ ကလေးလေး။ လူကြီးတွေ ပြန်ပြော သလို ဆိုရင် အဘွားလေးက သူ့ခြေထောက်တွေကို ဘေးမဲ့ပေး မခံရမချင်း၊ လွတ်လပ်ရေး မရမချင်း အစာမစား၊ ရေမသောက် ဆန္ဒပြတော့တာတဲ့။ နောက်ဆုံး တော့ အဘွားလေး နိုင်သွားတယ်။

၁၉ ရာစု နှောင်းပိုင်း အချိန်တွေမှာ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ အနေအထားက တရုတ်ပြည်ထဲက တခြားမြို့တွေနဲ့ မတူဘူး။ ၁၈၄၂ ဘိန်းစစ်ပွဲအပြီးမှာ ဗြိတိန်နဲ့ ကုန်သွယ်ရေး စာချုပ်ချုပ်ထားတဲ့ ဆိပ်ကမ်းငါးခုထဲမှာ ရှန်ဟိုင်း ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘာနဲ့ အချိတ်အဆက်က တဖြည်းဖြည်း ကြီးလာတယ်။ ဟောင်ပူ မြစ်ပေါ်မှာ ရှိနေတာ၊ အနောက်ဘက် အတွင်းပိုင်း ဒေသတွေနဲ့ လွယ်လွယ်ကူကူ အဆက်အသွယ်ရှိတဲ့ ရန်စီမြို့နဲ့ ရေအဆန်ခရီး ၁၇ မိုင်ပဲ ရှိတာတွေဟာလည်း အားသာချက်ပဲ။ နောက်တဖက်မှာလည်း အရှေ့ဘက် မိုင်ငါးဆယ် အကွာမှာ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကြီး ရှိနေပြန်ရော။

ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နဲ့ အမေရိကန်တွေ မြို့ထဲလာပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ကြတယ်။ ရှန်ဟိုင်းမှာ အထပ်မြင့်အဆောက်အအုံတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အနောက်တိုင်းအသက်အငွေ့ လွှမ်းနေတဲ့ ဗိသုကာလက်ရာတွေ ရှိတယ်။ အချို့ အိမ်ကြီးရခိုင်တွေ၊ သံတမန်တွေနဲ့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်ကြီးတွေ နေခဲ့တဲ့ နေအိမ်တွေ ဆိုတာ အင်္ဂလန် သိမ်းမြစ်ကမ်းဘေးက အိမ်အကောင်းစားကြီးတွေ၊ ပြင်သစ်လွှားချိုင့်ဝှမ်းက ရဲတိုက်တွေနဲ့ ယှဉ်နိုင်တယ်။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အယ်ဝတ်ဒီယမ်းလို ရင်သပ်ရှုမောဖွယ် အလှတရားကို ပိုင်ဆိုင်ထားသေးတယ်။

ကွန်စမ်းရှင်း (concession) ဆိုတာ နိုင်ငံခြားသားတွေကို အစိုးရက တရားဝင် အုပ်ချုပ်ခွင့် ပေးထားတဲ့ နယ်မြေပဲ။ အဲဒီနယ်မြေထဲမှာ တရုတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရထားတဲ့ နိုင်ငံရဲ့ ဥပဒေကိုပဲ လိုက်နာရတယ်။ တရုတ် ဥပဒေ စိုးမိုးမှု မရှိဘူး။ အဲဒီနယ်မြေတွေမှာ ကိုယ်ပိုင် မြို့နီစီပယ် အစိုးရ၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ စစ်တပ် ရှိတယ်။ ကွန်စမ်းရှင်း တစ်ခုစီတိုင်းက ရှန်ဟိုင်းမြို့ကြီးထဲက လွတ်လပ်တဲ့ မြို့ကလေးတွေ ဖြစ်နေတာပေါ့။ ကုန်သွယ်ရေး ဆိပ်ကမ်း ရှိရာ တရုတ်ကမ်းရိုးတန်းမှာ ကွန်စမ်းရှင်းတွေ အားလုံးဟာ နိုင်ငံခြားပိုင် နယ်မြေလေးတွေပဲ။

တရုတ်ပြည်မှာ ရေးသားထားတဲ့ ဥပဒေတွေ မရှိဘူး။ ဧကရာဇ်က ရွေးထားတဲ့ တရားသူကြီးတွေကပဲ နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်တယ်။ တရုတ်ပြည်သူတွေ အတွက်တော့ အဲဒီတရားသူကြီးတွေ ဆိုတာ ဘုရားတပိုင်း လူသားတွေပဲ။ အကြမ်းအားဖြင့် နှစ်တရာ(၁၈၄၂ ကနေ ၁၉၄၁ ကြား) အတွင်းမှာ တရုတ် တရားသူကြီးတွေက အစပြည်သူတွေအဆုံး လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေထက် ကျော်လွန်ပြီး တဦးကို တဦး ဗိုလ်ကျအနိုင်ကျင့်တတ်သူများအဖြစ် တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အနောက်တိုင်းသားတွေ သိသွားကြတယ်။ နယ်ချဲ့ အဖြူတွေကို အလွန်အမင်း လေးစားကြ၊ ကြောက်ကြပေမယ့် အဖြူတွေကိုယ်တိုင်လည်း တရုတ်တွေ တရက် အပြီးအတေးနဲ့ လက်စားခြေမှာကို ကြောက်နေရတဲ့ အနေအထား ဖြစ်လာတယ်။

အမှုအခင်းများ ဖြစ်ရင် တရုတ် တရားစီရင်ရေးကို မရောက်ခင် နိုင်ငံခြားကောင်စစ်ဝန်ရဲ့ အကဲဖြတ်ဆီ ရောက်တယ်။ အဲဒီအကဲဖြတ်မှာ ပါဝါ အပြည့် ရှိတယ်။ သူပြောတာ အကုန်အတည်ပဲ။ ဒေသခံတွေ ဆိုတာ ကိုယ့်မြို့မှာ တင် ကိုယ့်ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို သိမ်းခံရတာတွေ၊ အလှဆုံးနေရာတွေကို လည်ပတ်ခွင့် ပိတ်ခံရတာတွေနဲ့ ဇော်ကားခံကြရတယ်။ အသားအရောင် ခွဲခြားတာ၊ လူမျိုးရေး ခွဲခြားတာ၊ အနိုင်ကျင့် ဗိုလ်ကျတာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေက တရုတ်လူမျိုးတွေကို အနိုင်ကျင့်ခံ အနိမ့်စားသတ္တဝါတွေ ဆိုပြီး မြင်လာကြတယ်။ ခါးသီးစရာ နာကျင်မှုတွေ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။

တရုတ်မြို့တော် နာရာတိုရဲ့ တံတိုင်းဟောင်းထဲလည်း ဖြစ်၊ ရှန်ဟိုင်း ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းရဲ့ တောင်ဘက် ဘေးကပ်လည်း ဖြစ်တဲ့ နေရာမှာ ကျွန်မ အဘေးရဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လေး ရှိတယ်။ နိမ့်ပြီး ကျပ်ပိတ်နေတဲ့ အဆောက် အအုံတွေရယ်၊ ရှုပ်ယှက်ခတ် အသက်ဝင်နေတဲ့ ဈေးတွေရယ်၊ ရောင်စုံဆိုင်တွေရဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေ ပြည့်နေတဲ့ လမ်းသွယ်လေးတွေရယ်ဟာ အဲဒီမြို့ဟောင်းဖြစ်တဲ့ တရုတ်ရပ်ကွက်ထဲမှာ အသက်ဝင်နေတယ်။ ဝါးလုံးတွေပေါ်က ရွှေလျား မီးဖိုတွေ သုံးတဲ့ လမ်းဘေးဆိုင်တွေရယ်၊ မော်ဒန်ကော်ဖီဆိုင်တွေရယ်နဲ့ အကြမ်းပတမ်း ယှဉ်ပြိုင်ပြီးတော့ အဘေးရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖြစ်တဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဟာ အောင်မြင်လာတယ်။ အဘွားလေး အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ် ရောက်တဲ့အခါမှာ တော့ အဘေးက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို နိုင်ငံတကာ အခြေချနေထိုင်သူတွေရဲ့ ခေတ်ပိုမီတဲ့ အပိုင်းထဲကို ပြောင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီနေရာက ဗြိတိန်နဲ့ အမေရိကန် တို့ရဲ့အရင်က ကွန်စမ်းရှင်းနှစ်ခုကို ပေါင်းထားတဲ့ နေရာ။ အဲဒီနောက်တော့ မိသားစု တခုလုံးကို ဆိုင်နဲ့ လမ်းနည်းနည်းခြားတဲ့ အိမ်တလုံးဆီ ပြောင်းနေခိုင်း ပြန်ရော။ အိမ်ကတော့ လူနေအိမ်တွေနဲ့ အေးချမ်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိတဲ့ ပြင်သစ် ကွန်စမ်း ရှင်းထဲမှာပဲ။

ကွန်စမ်းရှင်းထဲမှာ ဥယျာဉ်တွေ၊ လူနေတိုက်ခန်းတွေ၊ ရုံးအဆောက် အအုံတွေ ရှိတယ်။ နောက်ပြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံ အုပ်ချုပ်သူတွေရဲ့ နာမည်ပေးထားတဲ့ သစ်ပင်တွေ စိတန်းပြီး စိုက်ထားတဲ့ ရိပ်သာလမ်းတွေ ရှိတယ်။ ဒီလမ်းမကြီးတွေ ကတော့ အငှားယာဉ်တွေ၊ လန်ချားတွေ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်တက္ကစီတွေနဲ့ စည်ကား နေပြီး တွန်းလှည်းနဲ့ ရောင်းတဲ့ ကော်ဖီဆိုင်တွေ၊ နိုင်ငံခြားက တင်သွင်းလာတဲ့

ကားတွေနဲ့ ပြည့်လို့ နေတယ်။ ရှန်ဟိုင်းကို အရှေ့တိုင်းက ပါရီလို့ လူသိများလာတယ်။ အဘွားလေးကတော့ ဒီလိုပြောကြားဆို ပါရီကိုလည်း ဥရောပက ရှန်ဟိုင်းလို့ ခေါ်သင့်တယ်လို့ ပြန်ပြောတယ်။

အဘွားလေး အထက်က မောင်နှမတွေဟာ တရားဝင် ပညာရေးအောက်မှာ ကျောင်းတက်တယ် ဆိုရုံပဲ တက်ဖူးကြတယ်။ သို့ပေမဲ့လို့ သူတို့အားလုံးကို အိမ်မှာလာသင်ပေးတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဆရာတွေနဲ့ စာရေး၊ စာဖတ်သင်ပေးခဲ့တယ်။ အဘွားလေးကတော့ မောင်နှမ ငါးယောက်ထဲမှာ အငယ်ဆုံးလည်း ဖြစ်တယ်။ သူ ကျောင်းနေရမယ့် အရွယ်လည်း ရောက်ကော အဘေးက စီးပွားရေးကောင်း၊ အောင်မြင်နေပြီလို့ကို ပြောလို့ရတာလည်း ဖြစ်တော့ အဘွားလေးကို ခေတ်မီ ဈေးကြီးတဲ့ မစ်တရီ ခရစ်ယာန် မိန်းကလေးကျောင်းကို ပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီကျောင်းကို အမေရိကန် မက်သဒစ် သာသနာပြုတွေက အုပ်ချုပ်တာ။ အဘွားလေးက ယမ်မိသားစုထဲမှာ နိုင်ငံခြား ပညာရေးကို ရခဲ့တဲ့ ပထမဦးဆုံး ကလေးဖြစ်လာတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ရှန်ဟိုင်းဟာ တရုတ်ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းမှာ အဓိကကျတဲ့ နေရာကို ရောက်လာတယ်။ အခွင့်အရေးတွေ ဆိုတာ အများကြီး၊ အတိုင်းအဆကို မရှိဘူး။ အဘွားလေး အစ်ကိုတယောက်က လန်ချားတွေ၊ သုံးဘီးအငှားဆိုင်ကယ်တွေ၊ စက်ဘီးတွေအတွက် သတ္တုနဲ့ ပြုလုပ်ထားတဲ့ အပိုပစ္စည်းတွေနဲ့ ခေတ်မီအိမ်ထောင်သုံး ပစ္စည်းတွေကို ထုတ်လုပ်ပြီး အောင်မြင်တဲ့ စီးပွားရေးတခုကို တည်ထောင်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ သေသွားရော။ ကာလသားရောဂါကြောင့် သေတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တရုတ်ယောက်ျားတွေမှာ ကျနေတဲ့ ကျိန်စာသုံးခု ဖြစ်တဲ့ ဘိန်း၊ လောင်းကစားနဲ့ ဆောင်ကြာမြိုင် စတာထဲက တခုကြောင့် သေသွားတာ။ ချမ်းသာတဲ့ မိန်းမတွေလည်း ဘိန်းနဲ့ လောင်းကစား လုပ်ကြတာပဲ။ အိမ်မှာ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် လုပ်တာပေါ့။ အဘွားလေးရဲ့ ဒုတိယ အစ်ကိုကလည်း လက်ဖက်ခြောက် သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် လုပ်ပြီး အောင်မြင်တဲ့ စီးပွားရေးကို တည်ထောင်ထားတဲ့သူပဲ။ သူလည်းပဲ လိင်ကြောင့် ကူးစက်တတ်တဲ့ ရောဂါရပြီး ကလေးမရနိုင် ဖြစ်သွားတယ်။ သူမရဲ့ အစ်မကတော့ အိမ်က ပေးစားတဲ့သူနဲ့ ယူပြီးတော့ တီဘီရောဂါနဲ့ ဆုံးသွားတယ်။ တတိယမြောက် အစ်ကိုကတော့ ကျွန်မအဘိုး ရီရီပဲ။ ရီရီက စကားပြောတာ

နူးညံ့တယ်။ လူကြီးလူကောင်း ပီသတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လုံးဝဥသံ့ ယုံကြည်သူလည်း ဖြစ်တယ်။ ကဗျာဆန်သူ၊ လူကြီးလူကောင်းပီသူ၊ ပိန်ရှည်ရှည်နဲ့ လူတယောက်။ မန်ချူး ယောက်ျား ဆံပင်ပုံဖြစ်တဲ့ အရှေ့ကို အပြောင်ရိတ်၊ အနောက်က ဆံပင်ရှည်ကြီးကို ကျစ်ထားတာကို သိပ်မုန်းတယ်။ ငယ်ရွယ်တဲ့ အမျိုးသားတယောက် ဖြစ်ပေမယ့် သူ့ခေါင်းကို အပြောင်ရိတ် (တခါတလေလည်း ဆံပင်နည်းနည်းရှိ)ပြီး ဦးထုပ်အဝိုင်း ဆောင်းထားတယ်။ မုတ်ဆိတ်ကိုလည်း သေသေသပ်သပ် ထားတယ်။ သူ့အစ်ကိုတွေလို လမ်းမှား မရောက်ရဘူးလို့ကို ရည်ရွယ်ချက်ထား ကြိုးစားသူ ဖြစ်တယ်။ တကယ်လည်း ကျန်တဲ့ သူတွေနဲ့ မတူ ကွဲပြားတဲ့ သူ ဖြစ်လာတာပဲ။

မစ်တရီကျောင်းမှာ ကျောင်းတတ်ရင်းက အဘွားလေးဟာ မြင်းစီးတာ ဝါသနာ ပါသွားလိုက်တာ တဘဝလုံးပဲ။ အင်္ဂလိပ်စကားလည်း ကျွမ်းသွား တယ်။ နှစ်ခြင်းခံပြီး ခရစ်ယာန် ဘာသာထဲ ဝင်လိုက်တယ်။ ဘုရားကျောင်းကနေ တဆင့် ခင်တဲ့ အနောက်တိုင်းသား သူငယ်ချင်းတွေ များလာတယ်။ အဲဒီထဲက တယောက်က ခြေစည်းတာ ဆန့်ကျင်တဲ့ အသင်းက အဖွဲ့ဝင်။ သူက အဘွား လေးကို ရှန်ဟိုင်းဘဏ်ရဲ့ ငွေစုဌာနမှာ စာရေးရာထူးနဲ့ အလုပ်သွင်းပေးတယ်။ အဲဒီမှာ နှစ်နှစ်ဆယ် အလုပ်လုပ်ရင်း ဘဏ်လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်သမျှကို လေ့လာ ခဲ့တယ်။ အဲဒါတွေကြောင့်ပဲ သူ့ရဲ့ တိုင်းဒေသဘဏ်မှာ မန်နေဂျာတယောက် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

အဘွားလေး အိမ်ထောင် မပြုဘူး။ အဲဒီကာလတုန်းက သမီးတွေကို ရောင်းချတာ၊ ဖလှယ်တာတွေကို တရားဝင် လုပ်ခွင့် ရှိတယ်။ မိန်းမ ဆိုတာ တရားဝင်လက်မှတ်ထိုးပြီး ရထားတဲ့ သူ့ယောက်ျား အိမ်က ကျွန်ပဲ။ အထူးသဖြင့် ယောက္ခမတွေ အတွက်ပေါ့။ တကယ်လို့များ သူ့ယောက်ျားအတွက် ကလေး မမွေးပေးနိုင်ခဲ့ရင် မယားငယ်တယောက် ဒါမှမဟုတ် တယောက်မက အိမ်ကို ခေါ်လာလိမ့်မယ်။ မုဆိုးဖိုတွေ အိမ်ထောင်ထပ်ပြုတာကတော့ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် ဖြစ်ပေမယ့် မုဆိုးမ အိမ်ထောင်ထပ်ပြုရင် တဏှာရူးတာ ဆိုပဲ။ ယောက်ျား တော်တော်များများဟာ ဆောင်ကြာမြိုင်ကို ပုံမှန်သွားကြတယ်။ မိန်းမက ဖောက်ပြား တယ် ဆိုရင်တော့ ယောက်ျားကို သစ္စာမဲ့တာ ဖြစ်ပြီး သေဒဏ်အထိ အပြစ်ပေး လို့ ရပြန်တယ်။

အဘွားလေးက အရပ်မြင့်မြင့်နဲ့ ခုံခုံညားညား၊ တမိသားစုလုံးက သူ့ကို တလေးတစား ဆက်ဆံကြတယ်။ အဘိုးရီရီနဲ့ အဖေတို့တောင် ဘာလုပ် ချင်ချင် အဘွားလေးကို ဆရာတင်ကြတယ်။ မိန်းမတွေကို နှိမ့်ချပြီး အဖက်မတန် သလို ဆက်ဆံတဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှာ ဆိုတော့ တကယ့်ကို ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ထင်ထင်ရှားရှားကြီးဖြစ်နေတာပေါ့။ လေးစားလွန်းလို့ ကျွန်မတို့ကလေးတွေက သူ့ကို ကုန်ကုန်(Gong Gong) အဘိုးလို့ ခေါ်တယ်။ ဒါဟာ မိသားစုထဲက အလွန် အောင်မြင်တဲ့ မိန်းမတယောက်ကို ယောက်ျားတွေနဲ့ တန်းတူထားပြီး အသိအမှတ် ပြုလိုက်တာမျိုးပေါ့။

ငါပေ ခုနစ်လက်မ ဆိုတော့ အဘွားလေးက ရီရီထက် နည်းနည်းလေးပဲ နိမ့်တယ်။ မိန်းမ ဆိုတာ နာခံတဲ့ ကိုယ် နှုတ်အမူအရာနဲ့ နေကြရတဲ့ ကြားမှာ အဘွားလေးက ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း ခုံခုံညားညားနဲ့ ကျပ်ထုပ်မစည်း ထားတဲ့ သူခြေထောက်တွေနဲ့ ဆိုတော့ ဆွဲဆောင်မှု ရှိနေတယ်။ အနက်ရောင် ဆံပင်ကို နားအထက်နား ခပ်တိုတို ညှပ်ထားပြီး ပြေပြစ်တဲ့ နဖူးပေါ်က ဆံပင်ကို အပေါ်လှန်ပြီးထားလေ့ ရှိတယ်။ သူ့မျက်နှာက ဘဲဥပုံ၊ ကိုင်းသေးသေး၊ မှန်အရောင် နည်းနည်းပါတဲ့ မျက်မှန်အဝိုင်းနောက်က သူ့မျက်လုံးတွေက အမြဲစူးရှထက်မြက် လို့၊ သူ့ကြိုက်တဲ့ အနက်ရောင်နဲ့ အရောင်မှိုင်းမှိုင်း ပိုးသားနဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ ကီပေ (တရုတ်ရိုးရာဝတ်စုံ) ဝတ်စုံနဲ့ သူဟာ ဘယ်အချိန်ကြည့်ကြည့် ကြော့ကြော့ရှင်းရှင်း သပ်သပ်ရပ်ရပ် ရှိနေတတ်တယ်။ သူ့ရဲ့ ကီပေတွေက လည်ခေါင်းတုံးနဲ့ လိပ်ပြာပုံ ကြယ်သီးတွေနဲ့ အဘွားလေးဟာ နှာခေါင်းတဝိုက်မှာ တင်းတိပ်အစက်အပြောက် နည်းနည်းနဲ့ အသားက ဖြူတယ်။ ခရင်မိနည်းနည်း လူး၊ ပါးနီ နှုတ်ခမ်းနီ ခပ်ပါးပါး ဆိုးလေ့ ရှိပြီး လက်ရာမြောက် လှပတဲ့ ပုလဲ၊ ကျောက်စိမ်း နားကပ်၊ နားဆွဲတို့ကို ဝတ်ဆင် တတ်တယ်။ လှုပ်ရှားသွားလာတာတွေဟာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး၊ ကျန်းကျန်း မာမာ၊ တင့်တင့်တယ်တယ်ပဲ။ အသက် ၆၀ ကျော်အထိ မြင်းစီးတယ်။ တင်းနစ် ကစား နေသေးတယ်။ ကျွန်မမှာ ရှိတဲ့ ဓာတ်ပုံတပုံမှာ သူက အနက်ရောင် မြင်းကြီး ပေါ်မှာ ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ ထိုင်နေတာ၊ မျက်နှာကလည်း ပြုံးလို့၊ အဖြူရောင် အင်္ကျီ၊ အနက်ရောင် လည်စည်းနဲ့ ပုံစံကောင်းကောင်း မြင်းစီးဘောင်းဘီကို ဝတ်ထားတယ်။

၁၉၂၄ မှာ ရှန်ဟိုင်း အမျိုးသမီးဘဏ်လို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ သူ့ ကိုယ်ပိုင်ဘဏ်ကို တည်ထောင်လိုက်တယ်။ သူ့အောင်မြင်မှု အတိုင်းအတာ ဘယ်လောက်ထိ ရှိခဲ့လဲ ဆိုတာ မှန်းဆရတာ ခက်လိမ့်မယ်။ မိန်းမ ဆိုတာ နေ့စဉ် ဘဝရဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေပဲ ချနိုင်တယ်လို့ ထင်ထားတဲ့ ခေတ်မှာ အဘွားလေး က အရေးကြီးတဲ့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို တယောက်တည်း ဦးစီးဦးဆောင် လုပ်နေသူ ဆိုတော့ သူ့ရဲ့ သတ္တိက လုံးဝကို ထူးခြားနေတာပေါ့။

သူ့ဘဏ်အတွက် ဘဏ္ဍာရေး လိုအပ်ချက်ကိုလည်း အခက်အခဲမရှိ ရှာဖွေနိုင်လို့ သူဟာ ထပ်တဖန် ဂုဏ်တက်ပြန်တယ်။ ရှယ်ယာထုတ်ရောင်းရင် လည်း ဝယ်မယ့်သူတွေ ပိုင်းအုံနေတာပဲ။ သူ့လုပ်ငန်းကို အမျိုးသမီးတွေရဲ့ စွမ်းအား နဲ့ပဲ လည်ပတ်တယ်။ လုပ်ငန်းစဉ် ရေးဆွဲရင်လည်း အမျိုးသမီးတွေရဲ့ လိုအပ်ချက် ကို ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ ရည်ရွယ်ရေးဆွဲတယ်။ အပျိုကြီးတွေက သူတို့ရဲ့ အမွေတွေ၊ နောင်ရေးအတွက် စုဆောင်းငွေတွေ၊ ပထမမိန်းမတွေက (မယားကြီးလို့ခေါ်တယ်) သူတို့ရတဲ့ လက်ဖွဲ့ (ဒေါင်းရီကြေး)နဲ့ မာကျောက်နိုင်တဲ့ ပိုက်ဆံတွေ၊ အပျော်မယား (မယားငယ်တွေလို့ ခေါ်တယ်)က သူတို့ ယောက်ျားတွေက လက်ဆောင်ပေးတဲ့ ပိုက်ဆံတွေနဲ့ လာကြသလို ယောက်ျားကြီးစိုးတဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ မောက်မာ ရင့်သီးမှုတွေကို စိတ်ကုန်နေတဲ့ ပညာရှင်၊ ပညာတတ် မိန်းမတွေလည်း ပါတယ်။ ရှန်ဟိုင်း အမျိုးသမီးဘဏ်က စတင်တည်ထောင်ကတည်းက အဘွားလေး နုတ်ထွက်တဲ့ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ အမြတ်အစွန်းတွေ ရရှိခဲ့တယ်။

အဘွားလေးက အမြတ်အစွန်းရတဲ့ ငွေတွေနဲ့ ၄၈၀ နန်ကင်းလမ်းပေါ် မှာ ခြောက်လွှာရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတခု ဆောက်တယ်။ ၁၉၂၀၊ ၁၉၃၀ ခုနှစ် များမှာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ ဂုဏ်သရေအရှိဆုံး စီးပွားရေးလိပ်စာလို့ သတ်မှတ်ခံခဲ့ ရတယ်။ အဓိကကျတဲ့ ရုံးတွေ၊ စတိုးဆိုင်ကြီးတွေရဲ့ အနီးမှာ ရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ဘဏ်က နိုင်ငံတကာ ကွန်စမ်းရှင်းထဲက အဓိကသွေးကြောနေရာမှာ ရှိခဲ့တယ်။ ဘန်လို့ ချစ်စနိုးခေါ်တဲ့ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ ဝေစရီ၊ အဲဒီအချိန်က တရုတ်တွေ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မရတဲ့ မြစ်ကမ်းဘေး နာမည်ကြီး အပန်းဖြေ လမ်းလျှောက်ရာ ပန်းခြံတို့နဲ့ တမိုင် တောင် မဝေးဘူး။ ဝန်ထမ်းတွေကတော့ ဘဏ်ရဲ့ အပေါ်ထပ်မှာ အခန်း ကောင်းကောင်းတွေနဲ့ သက်သောင့်သက်သာ နေထိုင်ခွင့် ရတယ်။ အကောင်းဆုံး ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းတွေကို သုံးထားတယ်။ ဓာတ်လှေကား တပ်ထားသလို၊

အဆင့်မြင့် ရေသွယ်တန်းစနစ်နဲ့ ဘိုထိုင်အိမ်သာတွေ၊ အဆောက်အအုံ အလယ်က အပူပေးစနစ်၊ ရေပူ ရေအေးစနစ်တွေလည်း ပါသေးတယ်။ အဘွားလေးက ခြောက်လွှာ အပေါ်ဆုံးထပ် (penthouse)မှာ ဘုရားကျောင်းမှာ ခင်လာတဲ့ သူ့သူငယ်ချင်း မစ်ဂေါင်းနဲ့ အတူနေတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ အကြောင်းကောလာဟလတွေတော့ ရှိတယ်။ တခန်းတည်း တူတူနေပြီး တခုတင်တည်း တောင် တူတူအိပ်ကြတာကို။ တရုတ်မှာ အပျိုမိန်းမချင်း ရင်းနှီးမှုကို လက်ခံကြပေမယ့် မေးငေါစရာတော့ ဖြစ်တယ်။ မစ်ဂေါင်းကို ၁၉၀၃ ခုနှစ်မှာ မွေးတယ်။ သူ့မှာ ကိုယ်ပိုင်ငွေကြေး ရှိပြီး ဘဏ်ရဲ့ ပထမဆုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူလည်း ဖြစ်လေရဲ့။ သူက ဘဏ်ရဲ့ ဒုတိယမြောက်ဖြစ်လာတယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာ သမီးတယောက်ကို အဘွားလေး မွေးစားလိုက်တယ်။ (ကလေးမရှိတဲ့ မိန်းမတွေ သမားရိုးကျ အခြေအနေလေး တခုဖြစ်အောင် လုပ်နေကျကိစ္စမျိုးပါပဲ)။ အိမ်ဖော်သုံးယောက် ခန့်ထားလိုက်ပြီး စားဖို့ဖူးတယောက်၊ ယာဉ်မောင်းတယောက်ကိုပါ ဇိမ်ကျတဲ့ နေအိမ်ကြီး အဖြစ် ဖန်တီးဖို့ ခန့်လိုက်တယ်။ အဘွားလေးရဲ့ အပေါ်ဆုံးထပ်မှာ နေ့လယ်စာစားရင်း ငမန်းတောင်ဟင်းချို ပန်းကန်ကို အလယ်မှာ ချလို့ အပြောင်းအလဲများစွာကို ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြတယ်။

အဘွားရဲ့နံပါတ်သုံး အစ်ကို၊ ကျွန်မရဲ့ ရီရီဟာ သူ့အသက် နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်မှာ မိုင်ပို (ကြေးစားအောင်သွယ်တော်) က တဆင့် မိဘစီစဉ်ပေးတဲ့ သူနဲ့ လက်ထပ်တယ်။ ဆယ့်ငါးနှစ်သမီး အဘွားဟာ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ ဂုဏ်သရေရှိ မိသားစုဆီက သမီးတယောက် ဖြစ်တယ်။ သူတို့ လက်ထပ်ပွဲဟာ (a men dang hu dui) သင့်လျော်တဲ့ တံခါး ဆိုတာမျိုးဟာ မှန်မှန်ကန်ကန် ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်က ကျည်းပေါင်နဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်မြဲပဲ ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း ဖြစ်ခဲ့တယ်။ (နေနဲ့လ ရွှေနဲ့မြ မြန်မာစကားပုံ)။ အဘိုးရဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်နဲ့ မျက်နှာချင်း ဆိုင်မှာ အဘွားရဲ့ အဖေက ပရဆေးဆိုင် ပိုင်တယ်။ အဲဒီမှာ အခြောက်ခံထားတဲ့ အရွက်တွေ၊ အမြစ်တွေ၊ သစ်ဥ သစ်ဖုတွေ၊ ကြံ့ချိုအမှုန့်၊ သမင်ချို၊ စပါးကြီး သည်းခြေနဲ့ နိုင်ငံခြားက လာတဲ့ အခြား ဆေးရည်တွေ ရှိတယ်။ သတို့သမီးနဲ့ သတို့သားတို့ဟာ ၁၉၀၃ ခုနှစ် သူတို့ မင်္ဂလာဆောင်တဲ့ နေ့မှပဲ တယောက်နဲ့ တယောက် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဖူးကြတယ်။

မင်္ဂလာဆောင်ခင် တည အလိုမှာ အဘွားကို သူ့အဖေရှေ့ကို ခေါ်သွားကြပြီး မှာတမ်းခြွေကြတယ်။ “မနက်ဖြန် ဆိုရင် ယမ်မိသားစုက နင့်ကို ပိုင်သွားပြီ။ အခုကစပြီး ဒီအိမ်က နင့်အိမ် မဟုတ်တော့ဘူး။ နင့်ယောက်ျားရဲ့ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ နင် ငါတို့ကို မဆက်သွယ်ရဘူး။ နင့်တာဝန်က သူနဲ့ နင့်ယောက္ခမ တွေ သဘောကျအောင် နေဖို့၊ သူတို့ကို သားတွေ အများကြီး မွေးပေးဖို့၊ နင့် ဆန္ဒတွေကို ဘေးချိတ်ထား။ ယမ်အိမ်ရဲ့ချေးအိုး၊ တံတွေးခွက်လို ခြေသုတ်ပုဆိုး မြွေစွယ်ကျိုးနေချင်စိတ် မွေးပါ။ နင့်အတွက် ငါတို့ ဂုဏ်ယူချင်တယ်” တဲ့လေ။

နောက်တရက်မှာတော့ ကြောက်ရွံ့တုန်ယင်နေတဲ့ သတို့သမီးဟာ အနီရောင် ပိုးသားဝတ်စုံကို ဝတ်ပြီး၊ မျက်နှာကို အနီရောင်ပိုးစနဲ့ ကာထားတယ်။ မင်္ဂလာဆောင် အခမ်းအနားတွေ၊ အသုဘအခမ်းအနားတွေမှာ သုံးတဲ့ ပစ္စည်း တွေကို ငှားရမ်းတဲ့ဆိုင်က ငှားလာတဲ့ ဝေါယာဉ်ပေါ်မှာ သတို့သမီးကို တင်ပြီး ယောက္ခမအိမ်ကို ပို့ဆောင်ကြတယ်။ သူ စီးလာတဲ့ ဝေါယာဉ်မှာ ဇာမဏီငှက်နဲ့ နဂါးရုပ်တို့ ထွင်းထုထားတယ်။ သတို့သမီးကို ပို့ဆောင်တဲ့ လူတန်းကြီးဟာ အရောင်အသွေးအစုံနဲ့ အသံတွေ ဆူညံလို့၊ မီးရောင်စုံတွေ၊ စာတန်းတွေ ကိုင်လာတဲ့ သူက ကိုင်လာ။ ခရာမှုတ်တဲ့သူက မှုတ်၊ မောင်းတီးတဲ့သူက တီးနဲ့ ပေါ့။ ဒီလိုအချိန်မှာ ပိုက်ဆံတွေ အများကြီး အကုန်ခံပြီး သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသွားတဲ့အထိ ပွဲတွေ လုပ်ရတာကို မိသားစုရဲ့ ဂုဏ်သရေအဖြစ် သဘောထားကြတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း အဘိုးနဲ့ အဘွားတို့ မင်္ဂလာဆောင်မှာ တော့ ကုန်ကျစရိတ်ကို ဖာထေးနိုင်ဖို့အတွက် သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ဆွေမျိုးတွေက မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့အဖြစ် ပိုက်ဆံတွေ အများကြီး ပေးခဲ့ကြတယ်။

ရီရီရဲ့ ချစ်ခင်ကြင်နာမှုနဲ့ ဂရုစိုက်မှုတွေကြောင့် သတို့သမီးငယ်လေးရဲ့ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုတွေ ပြေပျောက်ခဲ့ရတယ်။ အဘွား ပူဆာတာနဲ့ပဲ အသစ်စက်စက် လင်မယားဟာ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာတွေကို ချိုးဖောက်ပြီး ယမ်အိမ်ကနေ ခွဲထွက်၊ ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းထဲမှာ အိမ်ခန်းငှားပြီး နေခဲ့ကြတယ်။ အဘွားက သင်္ချာကို သူ့ဘာသာသူ သင်ယူတယ်။ အဲဒီပညာကို နေ့တိုင်း ကစားတဲ့ မာကျောက်ပွဲတွေမှာ ကောင်းကောင်း အသုံးချတော့တာပဲ။ ကျွန်မ မှတ်မိတဲ့ ကျွန်မအဘွားက ဉာဏ်ပြေးပြီးတော့ ခေါင်းမာတယ်။ ခြေသေးသေးနဲ့ လက်ကြား ထဲမှာဆေးလိပ်အမြဲရှိပြီး ဆံပင်တိုတိုနဲ့ နှုတ်သီးကောင်းလျှာပါးမိန်းမတယောက်ပဲ။

အသက်သုံးနှစ်မှာ အဘွားရဲ့ ခြေထောက်တွေကို ရှည်လျားတဲ့ အဝတ်ပတ်တီးစနဲ့ စတင်ချည်နှောင်တာ ခံခဲ့ရတယ်။ ခြေမတခုပဲ ထွက်နေအောင် ကျန်တဲ့ ခြေချောင်းလေးချောင်းကို ခြေဖဝါးအောက်ကို အတင်းဆွဲချိုးပြီး ကျပ်စည်းလိုက်တယ်။ နေ့တိုင်း ပတ်တီးကို တင်းနေအောင် ပြန်ချည်တာကို နှစ်ပေါင်းများစွာကို လုပ်တယ်။ ဖျစ်ညှစ်ခံထားရတဲ့ ခြေချောင်းလေးတွေဟာ မခံမရပ်နိုင်အောင် နာကျင်လို့ နောက်ဆုံးတော့ ခြေထောက်ကြီးထွားမှု ရပ်သွားပါရော။ ဒီလိုနဲ့ တရုတ်အမျိုးသားတွေ သိပ်တန်ဖိုးထားတဲ့ ခြေသေးလေးကို အောင်အောင်မြင်မြင် ရရှိသွားတယ်။ အဲဒီအမျိုးသမီးတွေဟာ လမ်းမလျှောက်နိုင် ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။ ဒီလို လမ်းမလျှောက်နိုင်ခြင်းက သူ့မိသားစုရဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုနဲ့ နာခံတတ်မှုရဲ့ ပြယုဂ်တခု ဖြစ်လာတယ်။ အဘွားမှာ တဘဝလုံး သူ့ခြေထောက် နာကျင်မှု ဝေဒနာကို ခံစားသွားရတယ်။ အဲဒါကြောင့်ပဲ နောက်တော့ သူ့သမီးတွေ ဒီလို နာကျင်မှုကို မခံစားရအောင် ကာကွယ်ပေးပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အပြောအဆိုကို အာခံရဲတဲ့ သတ္တိရသွားတယ်။

အဘိုးနဲ့ အဘွားဟာ တယောက်နဲ့ တယောက် ချစ်ကြတယ်။ မြန်မြန်ဆန်ဆန်ပဲ ကလေးခုနစ်ယောက် မွေးလာကြတယ်။ အဲဒီ ခုနစ်ယောက်ထဲမှာ ပထမဆုံး နှစ်ယောက်ပဲ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်တယ်။ ၁၉၀၅ ခုနှစ်မှာ မွေးတဲ့ အန်တီဘာဘာနဲ့ နောက် နှစ်နှစ်အကြာမှာ မွေးတဲ့ ကျွန်မအဖေတို့ပေါ့။

အန်တီဘာဘာ အသက်ခြောက်နှစ် အရွယ် ၁၉၁၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ဆယ်ရက်နေ့မှာ မန်ချူးမင်းဆက် ကုန်ဆုံးသွားခဲ့တယ်။ တရုတ်တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင် ဆွန်ယက်ဆင် ပြည်နှင့်ဒဏ်ကနေ ရှန်ဟိုင်းကို ပြန်ရောက်လာပြီး အဲဒီနှစ် ခရစ္စမတ်နေ့မှာ အောင်ပွဲခံတယ်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံရဲ့ သမ္မတ အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း ခံရတယ်။ သူ့ရဲ့ ပထမဆုံး လှုပ်ရှားမှုက ခြေထောက် စည်းတဲ့ ဓလေ့ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်တာပဲ။

ရီရီက ရှန်ဟိုင်းရဲ့ အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ဟောပူမြစ်ထဲမှာ ပြေးဆွဲတဲ့ သင်္ဘောငယ်လေးတွေ ဝယ်ပြီး ငှားပြီး ပိုက်ဆံရှာ၊ မိသားစုကို ထောက်ပံ့တယ်။ ကုန်ပစ္စည်းတွေကို တရုတ်ပြည်အတွင်းကို ဝင်လိုက်၊ ထွက်လိုက် ပို့ဆောင်တယ်။ ဆိပ်ကမ်းမှာ ကျောက်ချရပ်ထားတဲ့ ပင်လယ်ကူး ကုန်တင်သင်္ဘောကြီးတွေဆီကို ပို့တယ်။ ရီရီဟာ ဘယ်တုန်းကမှ လောင်းကစားလုပ်ပြီး ပိုက်ဆံမဖြုန်းပစ်ဘူး။ ဆောင်ကြာ

မြိုင်လည်း မသွားဘူး။ ဘိန်းလည်း မချဘူး။ အသက် ၄၀ လည်း ရောက်ရော သူ့ရဲ့ ချမ်းသာမှုကို လူတွေက အသိအမှတ်ပြုနေရပြီ။ ဝါချောင်ကောင်း လို့ခေါ်တဲ့ သွင်းကုန်၊ ထုတ်ကုန် ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်လူငယ် ကေစီလီက အဘိုးကို ချဉ်းကပ်ပြီး ရှန်ဟိုင်းနဲ့ မိုင်တထောင်ဝေးတဲ့ တီယန်ကျင်း ဆိပ်ကမ်းမြို့က ရုံးခွဲကို ကြီးကြပ် ပေးဖို့ ပြောလာတယ်။

ရီရီမှာ လျှို့ဝှက်ချက် တခုရှိတယ်။ သူက သင်္ဘောမူးတတ်ပြီး ကိုယ်ပိုင် သင်္ဘောတွေပေါ်ကိုတောင် ခြေချဖို့ အလွန်မုန်းတာပဲ။ ဒါနဲ့ပဲ အမြတ်အစွန်းရနေတဲ့ သူ့လုပ်ငန်းကြီးကို ရောင်းပြီး မြောက်ဘက်ကို ပြောင်းဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ အန်တီဘာဘာနဲ့ အဖေက ရှန်ဟိုင်းက ကက်သလစ် သာသနာပြုကျောင်းမှာ တက်နေကြတယ်။ တရုတ်ပြည်မှာ အကောင်းဆုံးကျောင်းလို့ အသိအမှတ်ပြု ခံထားရတဲ့ ကျောင်းပေါ့။ ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးကို မနှောင့်ယှက်ချင်တာနဲ့ သူတယောက်တည်း မြောက်ဘက်ကို ပြောင်းသွားပြီး မိသားစုကို ရှန်ဟိုင်းမှာ ထားခဲ့တယ်။

အပိုင်း ၂

Dian Tie Cheng Jin

သံကို ရွှေအဖြစ် ပြောင်းခြင်း

၁၉၁၈ ခုနှစ် ရီရီ တီယန်ကျင်းမြို့(ကောင်းကင်ဘုံက မြစ်တိမ်ပိုင်း) ကို ရွှေတဲ့ အချိန် ချင်မင်းဆက်ရဲ့ နောက်ဆုံး ဧကရာဇ် ဖယ်ရှားခံလိုက်ရပြီး တရုတ်ပြည်ဟာ လည်း စစ်ဘုရင်တွေရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ တစ်စီ ကွဲသွားတယ်။ မြောက်ဘက် မှာ ဂျပန်တွေက ကိုရီးယားကို ထိန်းချုပ်ထားပြီ အခု သူ့မျက်စောင်းက တရုတ်ကို ထိုးလာတယ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီးမှာ ဗာဆိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကို ကျင်းပတယ်။ ဂျပန်ကို မဟာမိတ်အဖြစ် ဆက်ထားဖို့ ဂျပန်ရဲ့ ကြားနေနိုင်ခံ အဖြစ် နေမှုကို ဂုဏ်ပြုတဲ့ အနေနဲ့ ဂျပန်ကိုလိုနီဖြစ်တဲ့ ရှန်တုန်းနယ်ကို ပေးဖို့ ဗြိတိန်က ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ အားပေးမှုတွေနဲ့အတူ ဂျပန်ဟာ မန်ချူးရီးယားကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဂျပန်စစ်သားတွေ တောင်ဘက်ကို ဝင်ရောက်လာပြီး တီယန်ကျင်းမြို့ကို ရောက်လာကြတယ်။

မြေဆီဩဇာ ကောင်းတဲ့ နေရာမှာ မြောက်ဘက်ကနေ အရှေ့ဘက်ထိ ကြီးမားကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိတဲ့ တီယန်ကျင်းဟာ ဒုတိယအကြီးဆုံး ကုန်သွယ်ရေး

စာချုပ်ချုပ်ထားတဲ့ ဆိပ်ကမ်း ဖြစ်တယ်။ ၁၈၅၈ ခုနှစ် ဒုတိယဘိန်းစစ်ပွဲ ဖြစ်နေ တုန်း တရုတ်ရဲ့ ဗြိတိန်နဲ့ ပြင်သစ်ကို ဒုတိယအကြိမ် ခုခံမှု အတောအတွင်းမှာ ကုန်သွယ်ဖို့ ဖွင့်လှစ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ တီယန်ကျင်းစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးပြီးတဲ့ နောက် မန်ချူးရီးယားနဲ့ ထိုင်ဝမ်ကြားမှာ ဆိပ်ကမ်း ဆယ်ခုမက တိုးလာတယ်။ နွေရာသီ ဆိုရင် ရက်ရက်စက်စက် ပူပြီး ဆောင်းတွင်းကျတော့ မခံမရပ်နိုင်အောင် အေးပြန်ရော။ ဟွေမြစ်ရဲ့ များပြားလှတဲ့ မြစ်လက်တက်တွေ ဖြန့်ကြက်နေတဲ့ ဒေသ ဆိုတော့ ရေလွှမ်းတာကလည်း မလွတ်ပြန်ဘူး။ နိုဝင်ဘာလကနေ မတ်လ အတွင်းမှ မြစ်တွေဟာ အေးခဲနေပြီး တခါတခါ သဲမုန်တိုင်း တိုက်ပြန်တယ်။ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ ဗိသုကာ လက်ရာတွေဟာ ဗြိတိန်နဲ့ ပြင်သစ်ရဲ့ အငွေ့အသက်တွေ လွှမ်းမိုးတယ် ဆိုပေမယ့် တီယန်ကျင်းကတော့ ဘုရင်မကြီး ဆူရှီကို တော်လှန်ခဲ့ကြတဲ့ ဘောက်ဆာ သူပုန်ထမှုကြီး အတွင်းမှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ မဟာမိတ်နိုင်ငံ အားလုံးရဲ့ ဗိသုကာကို ယူထားတာမို့ မြို့က ဗိသုကာတွေဟာ ရှုပ်ထွေးများပြားတဲ့ ဒီဇိုင်းတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ကွန်စမ်းရှင်းတိုင်းမှာ ဗြိတိသျှဟန် ရုံးခန်းတွေနဲ့ ပြင်သစ်ဘုရားကျောင်းတွေအပြင် ရုရှားဒီဇိုင်း အိမ်ငယ်လေးတွေ၊ ပရူစီးယမ်း ရဲတိုက်တွေ၊ အိတလီ ဗိလာတွေ၊ ဂျပန် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွေနဲ့ ဂျာမန် အက်စတိုဟမ်ဂေရီယမ်း (Austro-Hungarian chalets) အိမ်တွေကို မြစ်ကမ်းတလျှောက် တွေ့ကြရတယ်။ ဒီတခါလည်း ရီရိုက ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းမှာပဲ အိမ်ငှားနေပြန်တယ်။ ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းက ကြက်လျှာ စွန်းပုံ၊ မြောက်ဘက်မှာ ဂျပန်ကွန်စမ်းရှင်း၊ တောင်ဘက်မှာ ဗြိတိန်နဲ့ မြစ်တဖက် ကမ်းမှာ ရုရှားတို့ ရှိတယ်။ ကွန်စမ်းရှင်းထဲမှာ သစ်ပင်တွေ တန်းစီ နေတဲ့ ရိပ်သာ လမ်းမကြီးတွေ၊ သန့်ရှင်း သပ်ရပ်တဲ့ မီးရထားသံလမ်း၊ ခုံညားထည်ဝါ တဲ့ ကက်သလစ်ဘုရားကျောင်း၊ သာသနာပြုကျောင်းတွေနဲ့ စိတ်ကြည်နူးဖွယ် ပန်းခြံ တွေ ရှိတယ်။

ဒီကာလမှာလောက် စီးပွားရေးကောင်းတာ မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ တီယန်ကျင်း နဲ့ ရှန်ဟိုင်းဟာ ချက်ချင်း ကြီးထွားလာတယ်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီးမှာ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်၊ ဥရောပနိုင်ငံတွေနဲ့ ဂျပန်က ပိုက်ဆံတွေဟာ တရုတ်ကို အလုံးလိုက် အရင်းလိုက် ဝင်လာတယ်။ ဗစ်တိုးရီးယမ်းစတိုင် အဆောက်အအုံတွေ နေရာမှာ ကွန်ကရစ်နဲ့ စတီးအဆောက်အအုံတွေ အစားထိုး ဝင်ရောက်လာတယ်။

သိုးမွေး၊ ဝါနဲ့ရက်ထားတဲ့ အထည်အလိပ်တွေ၊ ကော်ဇောတွေ၊ ဖန်ထည်ပစ္စည်းတွေ၊ ကွန်ကရစ်၊ ကြွေပြား၊ စက္ကူ၊ ဆပ်ပြာ၊ မီးခြစ်ဆံ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ ဂျုံနဲ့ အခြား အစားအသောက်တွေ ထုတ်တဲ့ စက်ရုံတွေ မှီလိုပေါက်လာတယ်။ ရီရီရဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှုနဲ့ ဝါချောင်ကောင်းဟာလည်း အောင်မြင်လာတယ်။ ဝါချောင်ကောင်း လုပ်ငန်းစုက သူ့ကို ချီးမြှောက်ဖို့အတွက် တရုတ်နှစ်သစ်ကူး အပိုဆုငွေကို တနှစ်စာ လုပ်ခမကကို ပေးတော့တာပဲ။ အောင်ပွဲခံဖို့အတွက် သူ့ရဲ့ တပည့်တပန်းတွေနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေက ငယ်ရွယ်တဲ့ အပျော်မယားယူဖို့ တိုက်တွန်းကြရော။ လန်ဒန်မှာ ပညာသင်ပြီး ပြန်လာတဲ့ သူ့သူဌေး ကေစီလီ ကိုယ်တိုင်က ဆုကြေးငွေနဲ့အတူ ကောင်မလေးတွေပါ ပေးချင်နေတာ။ ရီရီကတော့ အဲဒီကိစ္စတွေ အကုန်လုံးကို မခြင်းမချန် မိန်းမဆီကို ရေးတဲ့ စာထဲ ထည့်ရေး အစီအရင်ခံလိုက်တယ်။ သူက တယောက်ဆို တယောက်၊ ပိတောက်ဆို ပိတောက်ပါ ဆိုပြီး ချဲ့လိုက်သေးတယ်။

သူ့စာကို ရပြီး သိပ်မကြာပါဘူး။ အဘွားနဲ့ ၁၅ နှစ် သမီး အန်တီဘာဘာ တို့ အဘိုးရီတဲ့ တီယန်ကျင်းကို လိုက်သွားဖို့ ကတိုက်ကရိုက် စီစဉ်ကြပါတော့တယ်။ ဆယ့်သုံးနှစ်သား အဖေ့ကိုတော့ အဘွားလေးနဲ့အတူ ရှန်ဟိုင်းမှာ ထားခဲ့တယ်။ အန်တီဘာဘာကို ကျောင်းကနေ ထုတ်လိုက်တယ်။ အဆင့်မြင့် ပညာရေးဟာ မိန်းမပျိုလေးတွေအတွက် အိမ်ထောင်သာယာမှုကို ဖျက်ဆီးပစ်မယ့် အရာပဲ တဲ့။ ကွန်ဖြူးရှပ်ရဲ့ စကားအရ ဆိုရင် မသိနားမလည်တဲ့ မိန်းမတွေသာ မွန်မြတ်သတဲ့။

ချန်တီရမ် ကက်သလစ်ကျောင်းမှာ ဆက်ပြီး ကျောင်းတက်ဖို့အတွက် အဖေကတော့ ရှန်ဟိုင်းမှာ ကျန်ခဲ့တယ်။ သူက အင်္ဂလိပ်စာ အလွန်တော်တယ်။ အဘိုးက အကောင်းဆုံးဆရာလို့ နာမည်ကြီးတဲ့ အိုင်ရစ်သာသနာပြုဆီမှာ ဆက်ပြီး ပညာယူဖို့ အကြံပေးတယ်။ နောက်ထပ်ငါးနှစ် ဘွဲ့ရတဲ့အထိ အဖေက အဘွားလေးနဲ့အတူ ရှန်ဟိုင်းမှာ ဆက်နေတယ်။ အဲဒီအချိန်အတွင်းမှာ ကက်သလစ် ဘာသာဝင်လိုက်ပြီး ဂျိုးဇက်လို့ နာမည်ပြောင်းလိုက်တယ်။ အဘွားလေးနဲ့ အရမ်းရင်းနှီးပြီး အဘွားလေး ဆိုတာ သူ့ရဲ့စံပြပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။

၁၉၂၄ အလယ်တန်းကျောင်း ပြီးဆုံးချိန်မှာတော့ တက္ကသိုလ် ဆက်မတက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ မိသားစုရှိရာ တီယန်ကျင်းကို လိုက်လာပြီး

ရီရီလက်အောက်မှာ ဝါချောင်ကောင်းရဲ့ ရုံးဝန်ထမ်း လုပ်တယ်။ ရာထူးနိမ့်ပြီး လစာနည်းတယ်လို့ အဖေ နောက်ပိုင်းမှာ ညည်းတွားတယ်။ ထက်မြက်ပေမယ့် အတွေ့အကြုံ မရှိသေးတဲ့ ဆယ်ကျော်သက် တယောက်အတွက် ပညာယူဖို့ ဒီထက်ကောင်းတဲ့နေရာ မရှိတော့ဘူး။ သွင်းကုန်၊ ထုတ်ကုန်နဲ့ ပတ်သက်သမျှ အရာတွေကို လက်တွေ့လုပ်ရင်း သင်ယူနိုင်ခဲ့တာ။ အင်္ဂလိပ်စာ ကျွမ်းကျင်တာ ကြောင့် လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်နေတဲ့ သူတွေကို ရေးတဲ့ စာတွေကို ရေးတာ၊ ဘာသာ ပြန်တာတွေမှာ ကေစီလီက အဖေ့ကို ယုံကြည်အားကိုးပြီး တာဝန်ပေးတယ်။

တပတ်ရစ် လက်နှိပ်စက်လေး ဝယ်ပြီးချိန်မှာတော့ ညစာ စားပြီးတဲ့ အခါ အရေးကြီးတဲ့ စီးပွားရေးစာတွေကို အိမ်မှာ ရိုက်လေ့ရှိတယ်။ တအိမ်လုံး က ဒါကို လေးလည်း လေးစား၊ ကြောက်လည်း ကြောက်နဲ့ အဲဒီ စားပွဲမှာ ထိုင်ကြည့်ကြတာပေါ့။ တခါတော့ ရီရီက အသံထွက် ညည်းတွားတယ်။ တကယ်လို့များ ငွေတန် သိန်းချီတန်တဲ့ ဒီစာရွက်စာတမ်းတွေကို လက်တချောင်း နဲ့ ရိုက်လိုက်တဲ့ သူက အခုမှ အထက်တန်းကျောင်းက ထွက်လာတဲ့ အသက် ၁၈ နှစ် အရွယ် ကောင်လေးတယောက် ဆိုတာ တဖက်က နိုင်ငံတကာ ကုမ္ပဏီ ခေါင်းဆောင် ကြီးတွေများ သိခဲ့ရင် ဘယ်လိုများ နေကြမလဲတဲ့။

ဝါချောင်ကောင်းဟာ ဂျာမန်အုပ်စုဖြစ်တဲ့ ဘောရာ (Bayar) အပါအဝင် ဆေးကုမ္ပဏီတွေ အများကြီးနဲ့ အမြတ်အစွန်းရတဲ့ အဆက်အသွယ်တွေ ရှိလာ တယ်။ မာဟွမ် (Ma Huang) လို့ခေါ်တဲ့ တရုတ်အပင် တမျိုးကို ပမာဏအများကြီး ဝယ်ပြီး ဝါချောင်ကောင်းက နိုင်ငံခြားကို တင်ပို့တယ်။ အဲဒီ ဆေးဖက်ဝင်အပင်ကို တရုတ် တိုင်းရင်းဆေးဆရာတွေက ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ ကုသတာနဲ့ အခြား သာမန်ရောဂါတွေအတွက် လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက သုံးခဲ့ကြ တယ်။ နောက်ဆုံးကျတော့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေက မာဟွမ်အပင်ထဲက အဓိက ကျတဲ့ ဆေးဖက်ဝင် အစိတ်အပိုင်းကို ဆွဲထုတ်လိုက်နိုင်တယ်။ အဲဒီ အစိတ်အပိုင်း နာမည်က အပဒရင်း (Ephedrine)တဲ့။ အဲဒီနောက်တော့ တရုတ်ပြည်ကို သန့်စင်ပြီး အပဒရင်းတွေကို ပြန်တင်သွင်းတယ်။ ဆေးဆိုင်တွေမှာ အနောက်တိုင်း ဆေး ဆိုပြီး ပြန်ရောင်းချကြရော။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းအပြင်က တီယန်ကျင်းထဲမှာ ဂျပန်စစ်သားတွေ တော်တော်လေးကို ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနေပြီ။ လက်နက်အပြည့်အစုံ

နဲ့ ရက်စက်လွန်းတဲ့ သူတွေ။ ဥပဒေဟာ သူတို့ ပါးစပ်ထဲမှာတင် ရှိပြီး တရုတ် တွေကို အမုန်းတရားအပြည့်နဲ့ ဆက်ဆံကြတယ်။ ဝါချောင်ကောင်းရဲ့ အောင်မြင်မှု ကလည်း ဂျပန်တွေလက်ထဲကနေ မလွတ်ပါဘူး။ ကုမ္ပဏီရုံးချုပ်က ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်း အပြင်မှာ ရှိနေတော့ ပြင်သစ်ဥပဒေရဲ့ ကာကွယ်မှု မရဘူး။ ကေစီလီဆီ ကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ ဆိုတဲ့ ဖိအားက တဖြည်းဖြည်း ပိုများလာတယ်။ တရားဝင် တောင်းဆိုကြတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ပြစ်မှုကာကွယ်ရေး ဆိုပြီး မရှင်းမလင်းနဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ ပိုတိုးလာတယ်။ ဂျပန်စစ်တပ်ရဲ့ ပုံမှန် စစ်ဆေးရေး ဝင်တဲ့ အချိန်မှာ သတင်းစာအဟောင်းတွေက ဂျပန်ဘုရင်ရဲ့ ပုံတွေကို မလေးမစား လုပ်တယ် ဆိုတဲ့ စွပ်စွဲချက်မျိုးတွေနဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ မကြာခဏ အရိုက်ခံရတယ်။ သတင်းစာအဟောင်း ဆိုတာ ဖြူပြီး အိမ်သာမှာ သုံးတာကိုး။ အခြေအနေဟာ အချိန်မရွေး ပေါက်ကွဲလာနိုင်တယ် ဆိုတာ ကေစီလီ သဘောပေါက်လာပြီ။ ဂျပန်ရဲ့ အကျပ်ကိုင်မှု အောက်မှာနေမယ့်အစား တီယန်ကျင်းက လုံးဝ ထွက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

ဝါချောင်ကောင်း ထွက်ခွာတော့ အဖေ လိုက်မသွားတော့ဘူး။ ၁၉၄၆ သူ့အသက် ၁၉ နှစ်မှာ သူ့ရဲ့ ဂျီဇက်ယမ်အင် ကုမ္ပဏီ ဆိုပြီး ကိုယ်ပိုင် စီးပွားရေး ကို စထောင်လိုက်တယ်။ သူကတော့ တီယန်ကျင်းက ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်း ထဲမှာပဲ။

ရီရီက အဖေ့ရဲ့ စီးပွားရေး အကွက်မြင်တတ်တာကို စိတ်ချယုံကြည်ပြီး သူ တဘဝလုံး စုဆောင်းလာသမျှကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်တယ်။ သူ့သား ကုမ္ပဏီ မှာ သူ ထည့်လိုက်တဲ့ ပိုက်ဆံက ငွေတန်ပေါင်း ၂ သိန်းလောက် (လက်ရှိငွေကြေး တန်ဖိုးနဲ့ဆိုအမေရိကန်ဒေါ်လာတစ်လျှောက်တယ်) ရှိတယ်။ ဝါချောင်ကောင်းကနေ နုတ်ထွက်ပြီး ကုမ္ပဏီအသစ်မှာ ဘဏ္ဍာရေးအရာရှိ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာတယ်။ သားအဖ နှစ်ယောက်ကြား ငွေကြေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တရားဝင် စာချုပ်ချုပ်ဆို ထားခြင်း မရှိခဲ့ဘူး။ ပေးလိုက်တဲ့ ငွေတွေဟာ လက်ဆောင်ပေးတာလား၊ ချေးငွေ လား ဆိုတာ မရှင်းမလင်းပဲ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကုမ္ပဏီရဲ့ ချက်လက်မှတ် မှန်သမျှ ကို ရီရီပဲ လက်မှတ်ထိုးတယ်။ အဖေ ပေးထားရတဲ့ ကတိတခုက အန်တီ ဘာဘာရဲ့ ဒေါင်းရီကြေး အပါအဝင် မိသားစုထဲမှာ ဘယ်သူပဲ ငွေလိုလို ထုတ်ပေး ရမယ်တဲ့။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်မအန်တီက တီယန်ကျင်းကနေ ခွာပြီး ရှန်ဟိုင်းမှာ

သွားနေနေပြီ။ အဘွားလေးရဲ့ လတ်တလောကမှ ဖွင့်လိုက်တဲ့ အမျိုးသမီး ဘဏ်က ကြီးထွားစပြုလာပြီ။ ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့ လက်ထောက်တယောက် အရေးတကြီး လိုတဲ့အတွက် အန်တီဘာဘာ့ကို ခန့်ထားပြီး ဘဏ်မှာ အလုပ် လုပ်စေခဲ့တယ်။

အဖေ့ ကုမ္ပဏီဟာ အစကတည်းက လျင်လျင်မြန်မြန် ကြီးထွားလာ တယ်။ ဝါချောင်ကောင်း ချန်ခဲ့တဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို ဆက်လုပ်တယ်။ နိုင်ငံခြားကို မာဟွမ် (Ma Huang) ဆက်ပြီး တင်ပို့တယ်။ အဲဒီလို တင်ပို့ရာမှာ သစ်ကြားသီးအစေ့၊ ကောက်ရိုးဦးထုပ်၊ ဖယောင်း၊ ဝက်မွေးနဲ့ သစ်သီးခြောက် တွေလည်း ပါတယ်။ သွင်းကုန်ကတော့ စက်ဘီးနဲ့ ဆေးပစ္စည်းတွေ။ နိုင်ငံရေး မတည်ငြိမ်မှုတွေနဲ့ ဂျပန်တွေရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ ပိုပိုများလာတော့ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတွေကို ဈေးပေါပေါနဲ့ ပြန်လည် ရောင်းချလာကြတယ်။ အဖေက သူ့ လုပ်ငန်းကို ပိုမိုတိုးချဲ့ပြီး ပြန်ရောင်းတာတွေ လိုက်ဝယ်တယ်။ သစ်စက်၊ ကော်ဇောရက်တဲ့ ပစ္စည်းတွေနဲ့ စက်ဘီး အပိုပစ္စည်း စတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ပိုင်လာ တယ်။ စတင်တည်ထောင်တဲ့ လုပ်ငန်းတွေမှာ ရှိတဲ့ အဓိကလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင် သူ သစ္စာရှိ ဝန်ထမ်းတွေကို မက်လုံးအနေနဲ့ ရှယ်ယာတွေ ပေးပြီး လုပ်ငန်းတွေ ကို လည်ပတ်တယ်။

အဖေ့စီးပွားရေး အောင်မြင်မှုနဲ့ အလျင်အမြန် ကြီးထွားလာမှုမှာ အဘွားလေးနဲ့ သူ့ဘဏ်ကလည်း အလွန်အဓိကကျတယ်။ အဘွားလေးမှာ ဝီယန်ကျွင်း က ရှန်ဟိုင်း ဘဏ်ခွဲမန်နေဂျာ အပါအဝင် တခြား အဆက်အသွယ်ကောင်းတွေ ရှိတယ်။ အဘွားလေးရဲ့ အမျိုးသမီးဘဏ်ကထောက်ခံမှုနဲ့ ဂျီဇက်ယမ်အင်ကုမ္ပဏီဟာ ဒေါ်လာငါးသိန်းအထိ ချေးငွေတွေ ရလာတယ်။ သူတို့ရဲ့ သဘောတူညီချက်က အမြတ်ငွေကို အဖေက ခုနစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း၊ ဘဏ်က သုံးဆယ်ရာခိုင်နှုန်း ခွဲယူဖို့ပဲ။ တခါ ငွေလွှဲတိုင်းမှာ ငွေတသိန်းတန်လောက်တော့ ရှိတယ်။ ဘယ်သဘောတူညီချက် ယူယူ မြတ်တာချည်းပဲ။ သုံးနှစ်အတွင်းမှာ ရှုံးတယ်ရယ်လို့ မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ စီးပွားရေး အသိုင်းအဝိုင်းမှာ အဖေ့ကို dian tie cheng jin သံကို ရွှေအဖြစ် ပြောင်းနိုင်တဲ့ အစွမ်းရှိတဲ့ အံ့ဖွယ်ကောင်လေး ဆိုပြီး လူသိများလာတယ်။

အောင်သွယ်တွေက ဒီစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ကောင်လေးနောက်ကို လိုက်လာကြတယ်။ စီးပွားရေးမှာ နှာတဖျားသာလို့ ရင်ကော့ ခေါင်းမော့နေသလိုပဲ

m g y o . c o m

ဒီအခါမှာလည်း အဖေက တီယန်ကျင်းက စိတ်ပျက်စရာ ထုံအအ တောသူ
ဂိုက်ပေါက်နေတဲ့ မိန်းမတွေကို မလိုချင်ဘူးလို့ ကြေညာတယ်။ သူ လိုချင်တာက
ရှန်ဟိုင်းက တလက်လက်တောက်နေပြီး ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး မိန်းကလေးမျိုး တဲ့။

အပိုင်း ၃

Ru Ying Sui Xing

တယောက်အရိပ် တယောက် မခွဲနိုင်

၁၉၂၀ နှောင်းပိုင်း ရှန်ဟိုင်းဟာ ဆိုရင် အန်တီဘာဘာတို့လို မိန်းမပျိုလေးတွေအတွက် သိပ်ကို ပျော်စရာ၊ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ မြို့တမြို့ပဲ။ တရုတ်ပြည်ထဲက ကျန်တဲ့ မြို့တွေ အားလုံးမှာ လက်တွန်းလှည်း၊ ဝေါယာဉ်၊ မြင်းလှည်းတွေနဲ့ ခရီးသွားနေတဲ့ အချိန် ရှန်ဟိုင်းမှာတော့ ပြည်ပက တင်သွင်းလာတဲ့ ပြောင်လက်တောက်ပနေတဲ့ ကားတွေဟာ ဖြူးနေအောင် ခင်းထားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ တဝီဝီ ဖြစ်နေပြီ။ ကားလမ်းနဲ့ အပြိုင် လျှပ်စစ်ရထားနဲ့ ဘတ်စ်ကားတွေလည်း ရှိတယ်။ ဆေးရောင်စုံ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ် အကြီးကြီးတွေပေါ်မှာ ဗြိတိန် စီးကရက်တွေ၊ ဟောလီးဝုဒ် ရုပ်ရှင်တွေ၊ ပြင်သစ် အလှကုန်ပစ္စည်း ကြော်ငြာတွေနဲ့ ပြည့်နှက်လို့။ အောက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရင် ပလက်ဖောင်းပေါ်မှာ အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံ၊ နက်တိုင်နဲ့ အမျိုးသားငယ်တွေ၊ ဒီဇိုင်းအလန်းစား ကီပိုဝတ်ပြီး ဒေါက်မြင့်ဖိနပ်နဲ့ လမ်းလျှောက်နေတဲ့ မိန်းမငယ်တွေနဲ့ ပြည့်လို့။ နန်ကင်းလမ်းမပေါ်မှာ ရှိတဲ့ အမျိုးသမီးဘဏ် အနီးက ဘန်(bund) အဆောက်အအုံကြီးကို ဟောင်ပူ

မြစ်တလျှောက် မြင်ကွင်းကျယ် ခမ်းနားလှတဲ့ အဆောက်အအုံကြီးအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်တယ်။

စစ်သင်္ဘော၊ မီးသင်္ဘော၊ သမ္ဗန်၊ ဆွဲသင်္ဘောတွေဟာ ရွှံ့ရောင်ထနေတဲ့ ရေထဲမှာ ပန်းကုံး၊ ပန်းဆိုင်များလို တန်ဆာဆင်ထားတယ်။ အထပ်တွေ အများကြီးနဲ့ စန်ဆီယာ၊ ဝင်းအွန်၊ ဒိုင်ဆန်းနဲ့ ဆန်ဆန် စတဲ့ စတိုးဆိုင်တွေမှာ သားမွေးအင်္ကျီတွေ၊ လက်ဝတ်လက်စားတွေ၊ အိမ်အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတွေ၊ အိမ်အလှဆင် ပစ္စည်းတွေနဲ့ ပါရီက နောက်ဆုံးပေါ် ဖက်ရှင်တွေ အပြည့်ပဲ။ လန်ဒန်က ဆက်ရစ်ဂျစ်၊ ဒါမှမဟုတ် နယူးရောက်က မာစီတို့နဲ့ကို ပခုံးချင်းယှဉ်လို့ ရတယ်။ အဲဒီစတိုးဆိုင်ကြီးတွေမှာ ရာသီအလိုက် အထူးလျှော့ဈေးတွေ ပေးတယ်။ လက်ဆောင်ကူပွန်နဲ့ ဆုတွေလည်း ပေးတယ်။ သူတို့ အဆောက်အအုံတွေရဲ့ ခေါင်မိုးပေါ်မှာ ဂီတပွဲတွေနဲ့ ပြဇာတ်ပွဲတွေတောင် ပွဲချိုးကျင်းပလိုက်သေးတယ်။

အန်တီဘာဘာဟာ စာရင်းကိုင်ဌာနမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ မိန်းကလေးငယ် တဦးနဲ့ သူငယ်ချင်း ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီမိန်းကလေးက အန်တီဘာဘာထက် ငယ်တယ်။ မစ်ရမ်ယောင်ပင်းဟာ ရှုပ်ထွေးလွန်းတဲ့ ငွေကြေးလဲလှယ်မှုတွေကို စိတ်နဲ့ တွက်နိုင်တယ်။ တွက်ချက်မှုဟာ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းအောင် မြန်ပြီး မှန်တယ်။ အဘွားလေးက ပေသီးသုံးပြီး ကလေးမ တွက်တာကို ပြန်စစ်ရင် အမှားတခါမှ မတွေ့ဘူး။ စိတ်ထားကောင်းကောင်း အားမာန်အပြည့်နဲ့ ကြီးပြင်း လာတဲ့ ကောင်မလေးဟာ အမြဲတမ်း နွေးထွေးတဲ့ အပြုံးနဲ့ ရွှင်ရွှင်ပျပျ ရှိတတ် တယ်။ ဒါဟာလည်း ဆွဲဆောင်မှုတခုပဲလေ။

မစ်ရမ်က ရှန်ဟိုင်းရဲ့ အလယ်အလတ်တန်းစား မိသားစုက ပေါက်ဖွား လာသူ ဖြစ်တယ်။ အဖေက စာတိုက်က အရာရှိ၊ နောက်တော့ ဘိန်းစွဲပြီး နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်လောက် ဘိန်းငွေတွေအောက်မှာ နေသွားခဲ့တယ်။ အဲဒီဒဏ်ကို သူ့မိသားစုက တော်တော် ခါးစည်းခံလိုက်ရတယ်။ မောင်နှမတွေထဲမှာ မစ်ရမ် တယောက်တည်း မိန်းကလေး ပါပြီး မောင်သုံးယောက် ရှိတယ်။ နှစ်ယောက်က စာတိုက်မှာပဲ အလုပ်ဝင်ကြပြီး နောက်တော့ စုံစမ်း ထောက်လှမ်းရေး ဖြစ်လာ တယ်။ မစ်ရမ်ကို သိပ်မကြာခင်မှာပဲ အဘွားလေးက စာရင်းဌာန အသစ်မှာ ခေါင်းဆောင် ရာထူးတိုးပေးလိုက်တယ်။

အောက်ထပ်မှာ ဘဏ်အလုပ်လုပ်ရင်း၊ အားလပ်ချိန်မှာ အပေါ်ထပ် အခန်းမှာ နေရင်း မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ဟာ အခင်ဆုံး သူငယ်ချင်းတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အန်တီဘာဘာ အမြဲသတိရနေတာကတော့ သူတို့နှစ်ယောက် စနစ်ယာထဲက စားသောက်ဆိုင်မှာ နေ့လယ်စာသွားစားတဲ့ အခါကိုပဲ။ စနစ်ယာ စတိုးဆိုင်ကို သူ့ရဲ့ အဆောက်အအုံ ပုံစံက လန်ဒန်က စတိုးဆိုင်ကြီးနဲ့ ဆင်တူလို့ ရှန်ဟိုင်းက ဟာရွက်ဒ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ မိန်းကလေး နှစ်ယောက်သား ရှုပ်ထွေးတဲ့ နန်ကင်းလမ်းမကြီး တလျှောက် သူတို့ကို တင်ဆွဲသွားတဲ့ လန်ချားငှားပြီး သွားကြ တာ။ နန်ကင်းလမ်းမကြီးပေါ်က မီးပွင့်တွေကို အနီရောင်ခေါင်းပေါင်းနဲ့ ပန်ချာပီ ရဲကြီးတွေက လက်နဲ့ မီးအဖွင့် အပိတ်လုပ်ပြီး ထိန်းချုပ်တယ်။ ထိန်းချုပ်ခန်းက မြေပြင်ကနေ ၁၂ ပေလောက်မြင့်တဲ့ တိုင်ပေါ်မှာ ဟိုဘက်၊ ဒီဘက် ဘက်မျှအောင် တင်ဆောက်ထားတဲ့ လှောင်အိမ်ပုံစံ သေတ္တာပုံးထဲမှာ ဆိုတော့ ပန်ချာပီရဲကြီးလည်း အဲဒီထဲမှာ ထိုင်လို့ပေါ့။ စားသောက်ဆိုင်က လှပသပ်ရပ်လှတယ်။ စားပွဲခင်း အဖြူရောင်ရယ်၊ ပန်းအစစ်ထိုးထားတဲ့ ဖန်ပန်းအိုးရယ်နဲ့ အလှဆင်ထားတယ်။ မိန်းကလေးကို ဖတ်ကြည့်တော့ အားလုံးက အနောက်တိုင်း အစားအစာတွေချည်း၊ တခုမှ သူတို့ မသိဘူး၊ မစားဖူးဘူး။ တရုတ်အစားအစာ တခုမှကို မရတာ။

ဒင်နာတက်တဲ့ ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ထားတဲ့ စားပွဲထိုးကြောင့် သူတို့ နှစ်ယောက်ခမျာ နည်းနည်း ရှက်သလို ကြောက်သလိုတောင် ဖြစ်မိနေပြီ။ ဒီနေ့ အတွက် အထူးချက်ပြုတ်ထားတဲ့ နေ့လယ်စာက ဘာလဲဟင်လို့ မေးလိုက်တယ်။ စားပွဲထိုး ပြန်ဖြေတာက re gou ရီကုတဲ့ (ခွေးသားပူဟင်း) ဆိုပဲ။ အန်တီဘာဘာ ဟာ အံ့ဩလွန်းလို့ ကြက်သေသေသွားတယ်။ တောရွာက ခွေးသားတွေက တော်တော်စားလို့ ကောင်းတယ်လို့တော့ ကြားဖူးတယ်။ ဒါပေမဲ့ မစ်ရမ်ကတော့ ပိုပြီး တွန့်သွားတယ်။ မျက်စိထဲမှာ အိမ်က အမွှေးစုတ်ဖွား ခွေးလေးပဲ သွားမြင် နေတယ်။ ဒါနဲ့ ချက်ချင်း ပြန်ပြောတာက ဒီနေ့အတွက် အထူးချက်ထားတာ ဆိုတာ မနေ့က ကျန်တဲ့ဟာပဲ ဖြစ်မယ်တဲ့။

စားပွဲထိုးက စိတ်မရှည် ဖြစ်လာတယ်။ သူက ဟိတ်နဲ့ ဟန်နဲ့ နိုင်ငံခြား သားကြီးတွေနဲ့ အကျွမ်းတဝင်ရှိတဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေထဲက တယောက်ဖြစ်ပြီး ကွန်စမ်းရှင်းထဲက အနောက်တိုင်းသား အသားဖြူဖြူ ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ လူတွေ ကိုပဲ ဝန်ဆောင်မှု ပိုပေးချင်တာ။ ခုကျတော့ ဆိုင်ထဲ ရောက်နေတာက တရုတ်မလေး

နှစ်ယောက် ဖြစ်နေတယ်။ မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ကို အရူးလို ကြည့်ခံရတာကို ရှက်လာပြီး ဒီလို အထက်စီးက ဆက်ဆံနေတဲ့ စားပွဲထိုးလက်က လွတ်ရင်ပြီးရော ဆိုပြီး ခွေးသားဟင်းပဲ မှာလိုက်တော့တယ်။ အန်တီဘာဘာက ရောက်လာတဲ့ ပေါင်မုန့်ကြားထဲက အသားချောင်းနဲ့ အစာကို အံ့သြ သဘောကျ သွားတယ်။ စားကြည့်တော့လည်း ကြိုက်သွားတယ်။ မစ်ရမ်ကတော့ တကိုက် စား ပြီးတော့ အိမ်က ခွေးစုတ်ဖွားလေး မျက်နှာပဲ မြင်ပြီး ဆက်မစားနိုင်တော့ဘူး။ ပြန်ရောက်ပြီး အဘွားလေးနဲ့ တွေ့တော့ အဘွားလေးက ခွေးသားပူဟင်း ဆိုတာ ဘာလဲဆိုတာ ရှင်းပြတော့ ပါးစပ်မပိတ်နိုင်အောင် ရယ်လိုက်ရတာ။ သူတို့စားခဲ့တာ က အမေရိကန်ရဲ့ ဟော့ဒေါ့ တဲ့။

တရက်တော့ ရှန်ဟိုင်းကို အမျိုးသမီးဘဏ်နဲ့ စီးပွားရေး ကိစ္စတွေ ဆွေးနွေးဖို့ မကြာခဏ လာနေတဲ့ အဖေ့ကို မစ်ရမ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးကြတယ်။ xiao qiao ling long စိတ်ဝင်စားဖွယ် လှပချောမော ငယ်ရွယ်တယ် ဆိုပြီး အဖေက သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီကနေ သူတို့ တယောက်နဲ့ တယောက် ငြိတွယ်မိကြ တယ်။ ငါးလအကြာမှာတော့ လက်ထပ်လိုက်ကြရော။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ ညစာစားပွဲကြီးကို နိုင်ငံတကာ ကွန်စမ်းရှင်းထဲ နန်ကင်းလမ်းမပေါ်က ရှင်ရ (အာရှ အသစ်) ဆိုတဲ့ စားသောက်ဆိုင်မှာ ကျင်းပကြတယ်။ ဆွေမျိုးအရင်းတွေက လွဲလို့ ကျန်တဲ့ ဧည့်သည်တွေ အားလုံးဟာ အဘွားလေးနဲ့ အဖေရဲ့ စီးပွားရေး အသိုင်းအဝိုင်းက လူတွေချည်းပဲ။ အဲဒါက ၁၉၃၀ ခုနှစ်။

အဖေက သတို့သမီးကို တီယန်ကျင်းကို ခေါ်သွားတယ်။ မြို့လယ် ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းထဲက ၄၀ ရှန်တုန်လမ်းမှာ အိမ်အကြီးကြီး တလုံး ဝယ်လိုက် တယ်။ ပန်းခြံနဲ့ မလှမ်းမကမ်းပဲ။ လမ်းကူးလိုက်ရင် စိန့်လူဝီ ကက်သလစ် ယောက်ျားလေး ကျောင်း ရှိတယ်။

သူတို့အိမ်ထောင်ရေးက သာယာတယ်။ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ကလေး လေးယောက် ရပြီ။ သူတို့ စုံတွဲကို ru ying sui xing (သူတို့ အရိပ်နှစ်ခု ခွဲလို့ မရဘူး) (စွယ်တော်ရွက်ပမာ နှစ်လွှာပေါင်းမှ တရွက် ဖြစ်တယ်) လို့ ပြောကြတယ်။ ပထမကလေးက မိန်းကလေး။ ကလေးက ထွားတော့ အိုဂျီဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာမေရီမိုင်အင်တန်က ဖော့ဆက်တွေ သုံးပြီး ခက်ခက်ခဲခဲ မွေးပေးခဲ့ ရတယ်။ တော်တော်ကြီး ညှစ်ထုတ်လိုက်ပြီး ကလေး (ကျွန်မရဲ့ အစ်မ ဂျူးပီ)ဟာ ဘယ်ဘက် လက်တဖက် အကြောသေပြီး မွေးလာတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့

သားသုံးယောက် (ချိုကျို၊ ချိုလင် နဲ့ ချိုကျူ) မွေးတယ်။ အဲဒီနောက် သုံးနှစ်ကြာတော့ ကျွန်မ (ဂျူးလင်) ကို မွေးတယ်။

ကျွန်မတို့ မိသားစုအိမ်က နှစ်ထပ်ရှိပြီး အကျယ်ကြီးပဲ။ ထပ်ခိုးမှာတော့ အစေခံတွေ အိပ်ကြတယ်။ ပြတင်းပေါက်ဝိုင်းကြီးတွေ၊ ဝါရန်တာတွေ၊ လှပတဲ့ ပေါ်တီကိုနဲ့ ပန်းတွေ ဝေဆာနေတဲ့ ပန်းခြံပါတဲ့ အိမ်ကို အရမ်းခေတ်မီတဲ့ အိမ်လို့ ပြောကြတယ်။ ရေဆွဲချ ဘိုထိုင်အိမ်သာ၊ ရေပိုက်တွေနဲ့ အပူပေးစနစ်တွေ ပါဝင်တာကြောင့်လည်း ဒီလိုပြောကြတာ။ ဒီအိမ်ကို အလွန်ကောင်းတဲ့ ဖိမ်ခံအိမ် အဖြစ်တောင် သတ်မှတ်သေးတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက တရုတ်အိမ်တွေမှာ (kangs) ကောင်လို့ ခေါ်တဲ့ အုတ်တွေကို အပူပေးထားတဲ့ အပေါ်မှာ သစ်သားခုံ ရိုက်ပြီး အိပ်နေကြတုန်းကိုး။

အဖေက အိမ်အောက်ထပ်ကို ရုံးခန်းအဖြစ် သုံးပြီး ဝန်ထမ်းတချို့ အလုပ်လာလုပ်တယ်။ ကျန်မိသားစုနဲ့ ရီရီရယ်၊ အဘွားရယ်ကတော့ အပေါ်ထပ်မှာ နေတယ်။ အိမ်အလုပ်လုပ်ဖို့ အစေခံ ခုနစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဖေက သူစီးဖို့ အမည်းရောင်ဘူးဗုစ် (Buick) ကားတစ်စီး ဝယ်တယ်။ အဘွား သူ့သူငယ်ချင်းတွေ ဆီ သွားလည်ဖို့၊ မာကျောက် သွားကစားဖို့ အနက်ရောင် လန်ချား တစ်စီး ဝယ်ပေး တယ်။

အန်တီဘာဘာဟာ မကြာခဏ ရှန်ဟိုင်းကနေ တီယန်ကျင်းကို ရထားနဲ့ လာတယ်။ အဲဒီတုန်းက လမ်းခရီးမှာ နှစ်ရက် ကြာတယ်။ ဒီလိုလာပြီးရင် တော်တော်ကြာကြာ နေတယ်။ အန်တီကို ဘူတာရုံမှာ အဖေနဲ့ အမေက ဘူးဗုစ် ကားနဲ့ သွားကြိုကြတယ်။ နောက်ပြီး ရှန်ဟိုင်းရဲ့ သတင်းပလင်းတွေကို ဖလှယ် ကြတယ်။ အဘွားလေးရဲ့ နောက်ဆုံး အောင်မြင်မှု အကြောင်းတွေ ပြောတယ်။ အဲဒါတွေပြောဖို့ သုံးယောက်သား အချိန်ယူကြတယ်။ စားသောက်ဆိုင်မှာ ထွက်စားကြတယ်၊ ရုပ်ရှင်ကြည့်တယ်။ တရုတ်ပြဇာတ်တွေ သွားကြည့်တယ်။ အန်တီဘာဘာ ပြန်ပြောသလိုဆို အဲဒီအချိန်က သုံးယောက်လုံးအတွက် အရမ်း ပျော်စရာ၊ ကြည်နူးစရာ အချိန်ကာလပဲ တဲ့။

ကျွန်မ အစ်ကိုသုံးယောက် မွေးပြီးတဲ့နောက်မှာ အမေ့ဗိုက်အပ်ထားတဲ့ အိုဂျီ ဒေါက်တာတန်နဲ့ ရင်းနှီးလာလိုက်တာ မိသားစုဝင်လိုက်ကို ဖြစ်လာတယ်။ ဒေါက်တာတန်က အဘွားလေးလိုပဲ ရှန်ဟိုင်း ချန်တီရမ် မိန်းကလေးကျောင်းမှာ

mgv.com

ပညာသင်ခဲ့တာ။ အတွားလေးနဲ့ ငယ်သူငယ်ချင်းလည်း ဖြစ်၊ အတန်းဖော်လည်း ဖြစ်ပဲ။ ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်မှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကူးပြောင်းခဲ့ပြီး မိဘစီစဉ်တဲ့ လက်ထပ်ပွဲကို ငြင်းဆိုခဲ့တယ်။ လက်ထပ်ပေးဖို့ ရည်ရွယ်ထားတဲ့ သတို့သား လောင်းဟာ ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုက ပေါက်ဖွားလာပြီး အဲဒီအချိန်မှာ ဆေးက စွဲ၊ နေမကောင်းက ဖြစ်နေသေးတယ်။ မင်္ဂလာဆောင်နေ့ကျတော့ သတို့သမီး ပျောက်သွားပါရော။ သူ့မိဘတွေဟာ တရားစွဲခံရပြီး ကတိဖောက်ဖျက်တဲ့အတွက် လျော်ကြေးငွေ တန်ပေါင်းများစွာကို ပေးခဲ့ရတယ်။

သူ့ဦးလေးရဲ့ အကူအညီနဲ့ ဟောင်ကောင်ကို ထွက်ပြေးနိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီကသာသနာပြုကျောင်းမှာပညာဆက်သင်တယ်။ ဦးလေးက ဟောင်ကောင်ကို လိုက်လာခဲ့ပြီး ဆံပင်ရှည်ကြီးကို ဖြတ်၊ ဖြတ်ထားတဲ့ ဆံပင်တွေကို အိမ်ပြန်ပို့လိုက် တယ်။ ဆိုလိုတာက အိမ်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး ဆန္ဒပြုပြီပေါ့။ အဲဒီလို လုပ်တာက အရမ်းကြီးတဲ့ ပြစ်မှုပဲ။ ချင်ဧကရာဇ်ကိုပါ ပုန်ကန်တယ်လို့ လူသိရှင်ကြား ကြော်ငြာ တာလည်း ဖြစ်တယ်။ (၁၆၄၄ မှာ တရုတ်ကို မန်ချူးတွေ အုပ်ချုပ်တော့ တရုတ် အမျိုးသားတွေကို တဝက်ရိတ်ပြီး တဝက်အရှည်ထားတဲ့ ဆံပင်ပုံစံကို အတင်း အဓမ္မ ထားစေပြီး မန်ချူးတွေရဲ့ အာဏာသက်ရောက်မှုကို ပြခဲ့တယ်။)

မေရီကိုရော၊ သူ့ဦးလေးကိုပါ မိသားစုက အမွေဖြစ်လိုက်တယ်။ ဦးလေးက မေရီကျောင်းစရိတ်အတွက် ဟောင်ကောင်မှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ နောက်ပိုင်းတော့ မေရီဟာ မိချိန် ဆေးတက္ကသိုလ်ကနေ ပညာသင်ဆု ရတယ်။ အဲဒီတက္ကသိုလ်ကနေပဲ သားဖွား မီးယပ် အထူးကုဖြစ်လာပြီး တရုတ်ပြည်မကို ပြန်လာတယ်။ ဒီလိုပြန်လာတဲ့ အခါမှာတော့ နာကျင်စေတဲ့ အမှတ်တရတွေ ရှိရာ ရှန်ဟိုင်းကို မပြန်တော့ဘဲ တီယန်ကျင်းမှာ အခြေချခဲ့တယ်။ သားဖွား မီးယပ် ဆေးရုံကို တည်ထောင်ပြီး အဲဒီဆေးရုံက တီယန်ကျင်းမြို့မှာ အကောင်းဆုံး ဆေးရုံ ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်မရဲ့ အစ်မနဲ့ အစ်ကိုသုံးယောက်ကို အဲဒီဆေးရုံမှာ မွေးခဲ့တာ။

ကျွန်မကို ကိုယ်ဝန်ဆောင်တဲ့ အချိန်ကျတော့ တရုတ်နိုင်ငံရေး အခြေအနေဟာ တော်တော်ဆိုးဝါးနေတယ်။ ၁၉၂၈ မှာ မန်ချူးစစ်ဘုရင် ချောင်စု လင်းဟာ ကိုယ်ပိုင် မီးရထားနဲ့ ခရီးသွားနေတုန်း ဂျပန်တွေ လုပ်ကြံတာ ခံရပြီး သေဆုံးခဲ့တယ်။ နောက်နှစ်အနည်းငယ်ကြာတော့ ဂျပန်တွေက မန်ချူးရီးယားကို

စတင်တိုက်ခိုက်တယ်။ ရုပ်သေးအစိုးရ (မန်ချူးကူး၊ ဒါမှမဟုတ် မန်ချူးနိုင်ငံ)ကို ဘုရင်ကလေး ဧကရာဇ် ပုရီရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုနဲ့ ၁၉၃၂ မှာ စတင်တည်ထောင်လိုက် တယ်။ အမေရိကန်က တိုက်ရိုက်ပတ်သက်ဖို့ ငြင်းဆိုတယ်။ ဗြိတိန်ကတော့ နောက်တမျိုးစဉ်းစားပြီး အညံ့ခံဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်း ကြီးကတော့ စုံစမ်းပေးမယ်လို့ ကတိပေးတယ်။ စစ်သေနာပတိလည်း ဖြစ်၊ နေရှင်နယ်လစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်တဲ့ ချန်ခိုင်ရိတ်ကတော့ ကွန်မြူနစ် တွေကို တိုက်ရတာနဲ့ လုံးဝ အလုပ်ရှုပ်နေတယ်။ ကွန်မြူနစ်တွေက ကိုယ်ပိုင် စစ်တပ်နဲ့ အစိုးရကို အနောက်မြောက်ဘက်က ရမ်အမ်မှာ ဖွဲ့စည်းထားကြတယ်။ ဇူလိုင် ၁၉၃၇ မှာ ဂျပန်တွေက တီယန်ကျင်းနဲ့ ဘေကျင်းမှာ အင်အားအပြည့်နဲ့ စတင်တိုက်ခိုက်တယ်။ အဲဒါက ၈ နှစ်ကြာတဲ့ တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲရဲ့ အစပေါ့။

နေရာအနှံ့မှာ ဂျပန်စစ်သားတွေ ပြည့်လို့ ခွဲစိတ်ခန်းသုံး မျက်နှာဖုံးတွေ ဝတ်၊ လှံစွပ်တွေ ကိုင်ပြီး သူတို့ ပြောဆိုတာကို နာခံဖို့ အတင်းတိုက်တွန်းတယ်။ လာဘ်လာဘတွေ တောင်းတယ်၊ အကြမ်းဖက်ကြတယ်။ နိုင်ငံခြား ကွန်စမ်းရှင်း တွေကတော့ ကြားနေဝါဒပဲ ကျင့်သုံးနေသေးတယ်။ ဂျပန်အကြမ်းဖက်မှု ပင်လယ် ကြီးထဲမှာ လွတ်လပ်ရေး ရနေသေးတဲ့ ကောင်းကင်ဘုံလေးတွေပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သိပ်အဆင်ပြေလှတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ တီယန်ကျင်းရဲ့ ကျန်တဲ့ နေရာတွေမှာ တော့ အကြမ်းဖက်တဲ့ ဂျပန်စစ်သားတွေ ဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံနေရတယ်။ ညနေပိုင်း ဆိုရင် အမှောင်ချထားတာတွေ၊ ညမထွက်ရ အမိန့်တွေ ရှိလာတယ်။ အဓိကနေရာတွေကို ဖြတ်သန်းသွားလာဖို့ အထူးခွင့်ပြုချက်တွေ လိုလာတယ်။ အထူးသဖြင့် ကွန်စမ်းရှင်းဆီ သွားတဲ့ လမ်းမကြီးတွေနဲ့ တံတားတွေဆီမှာ ဂျပန် တွေက ပတ္တရောင်လှည့်ကြတယ်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့ မနက်လင်းအားကြီး ၄ နာရီ လောက်မှာ အမေ ဗိုက်စနာတယ်။ အဖေက အမျိုးသမီးဆေးရုံ သွားတဲ့ လမ်းက ဂျပန်စစ်ဆေးရေး ဂိတ်ကို ဖြတ်ဖို့ စာရွက်စာတမ်းတွေ မလုပ်ထားဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒေါက်တာတန်က ညအချိန် လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်ရေးအတွက် အထူးခွင့်ပြု ချက်တွေ ယူထားတယ်။ အမေရိကန်သံရုံးက ထုတ်ပေးထားတဲ့ အမေရိကန် အလံတပ်ထားတဲ့ သူ့ရဲ့ အနက်ရောင် ဖိုကားဟာ နောက်တနာရီလောက်မှာ အိမ်ရှေ့ ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မကို မွေးတော့ ရှော့ရှော့ရှူပါပဲ။

ဒေါက်တာတန်က အဖေ့ကို အမေနဲ့ ကလေးကို ဆေးရုံကို ပို့ပြီး ခဏလောက် အနားယူခိုင်းဖို့ ပြောပေမယ့် အဖေက လက်မခံခဲ့ဘူး။ မီးဖွားတာက သိပ်ကို လွယ်ပြီး မြန်လေတော့ ဆေးရုံပို့ဖို့ မလိုဘူးလို့ ထင်တယ်လေ။ အမေ့ကို ပြုစုဖို့ သူ့နာပြု ငှားပါလို့ ဒေါက်တာတန်က ပြောတာလည်း လက်မခံခဲ့ဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ အန်တီဘာဘာလည်း ရှိနေတော့ အန်တီဘာဘာနဲ့ အဖေနှစ်ယောက်သား အမေ့ကို ပြုစုနိုင်မယ်လို့ ထင်တာပေါ့။ နောက်ပြီး ကျွမ်းကျင်တဲ့ သူ့နာပြုကလည်း ဈေးကြီးတယ်လေ။ အမေ့ဘေးမှာ လိုအပ်တဲ့အခါ အဖေ့ကို ခေါ်နိုင်ဖို့ ခေါင်းလောင်းလေး ထားပေးထားတယ်။ အမေက သိပ်အားနည်းနေတော့ အောက်ထပ်က အိမ်သာအထိ သွားဖို့ မလွယ်ဘူး။ အိပ်ရာထဲမှာပဲ အိုးထိုးပြီး နောက်ဖေးသွားရတယ်။ ကိစ္စပြီးတဲ့အခါ အဖေက လက်မဆေး၊ လက်အိတ်မသုံးဘဲ အဝတ်နဲ့ သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပေးတယ်။ အမေကလည်း လူနာကို ဘယ်လို ပြုစုရမလဲ အဖေ သိတယ် ထင်တယ်။ အဖေကလည်း သူ ဘာလုပ်ရမလဲ သူ ကောင်းကောင်းသိတယ် ထင်တယ်။

ကျွန်မကို မွေးပြီး သုံးရက်အကြာမှာ အမေ စပြီး ခေါင်းကိုက်လာတယ်။ အဖျားဝင်လာတယ်။ အပူချိန်က ၁၀၃ ဒီဂရီအထိ ရောက်သွားပြီး ပြန်မကျလာတော့ဘူး။ နှုတ်ခမ်းတွေလည်း ကွဲပြီး ဖောင်းလာတယ်။ စိတ်တွေ မရှင်းမလင်း ရှုပ်ထွေးလာတယ်။ ဒေါက်တာတန်က မိန်းမကိုယ် ပိုးဝင်ပြီး သွေးဆိပ်တက်တယ် လို့ ပြောတယ်။ ပင်နီဆီလင် မပေါ်ခင် အဲဒီကာလတုန်းက ဒီလိုဖြစ်တာဟာ သေမိန့်ကျတာပဲ။

ဒေါက်တာတန်က အမေ့ကို ချက်ချင်းပဲ အမျိုးသမီးဆေးရုံ တင်လိုက်တယ်။ အမေ့ကို ပုလင်းကြီးတွေ ချိတ်တယ်။ တခြားဆေးတွေ အများကြီးနဲ့ သူ့အသက်ကို ကယ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ အဖျားက ၁၀၆ ဒီဂရီအထိ ထိုးတက်သွားတယ်။ အမေ့ခမျာ ကယောင်ကတမ်းတွေ ဖြစ်လာပြီး အစာ မစား၊ ရေမသောက်တော့ဘူး။ သူ့လက်မှာ ချိတ်ထားတဲ့ ပိုက်တွေကို ဆွဲဖြုတ်ပစ်တယ်။ ဒေါက်တာတန်က သူ့ကိုဖမ်းချုပ်ပြီး အဆိပ်တွေကျွေးနေတယ်ဆိုပြီး ပြောတယ်။ ဒေါက်တာတန်က အခြေအနေ မကောင်းတော့မှန်း သိလို့ နောက်ဆုံး ဆေးရုံပေးဆင်းပြီး နောက်ဆုံးထွက်သက်ကို အိမ်မှာ ထွက်ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။

အခြေအနေက ပိုပိုဆိုးလာတယ်။ ဆရာဝန် တယောက်ပြီး တယောက် ပြောင်းကုပေမယ့် အခြေအနေက မထူးလာတော့ဘူး။ ကံကြမ္မာဆိုးက အိမ်မှာ ရောက်နေပြီ။

ခဏလေးတော့ ပြန်ကောင်းလာလိုက် သေးတယ်။ အဖေက သူ့မိန်းမ ဘေးမှာ ငိုလို့ အမေက ယောက္ခမတွေနဲ့ စကားပြောတယ်။ ကလေးတွေ တယောက် ချင်းစီနဲ့ တွေ့တယ်။ တယောက်ချင်းရဲ့ နာမည်ကို အော်ခေါ်လို့။ အန်တီဘာဘာ နှုတ်ဆက်ဖို့ လာတဲ့ အချိန်မှာ အမေဟာ အားနည်းနေပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကြည်ကြည် လင်လင်တော့ ရှိတုန်းပဲ။ အန်တီဘာဘာကို ပြုံးပြုပြီ ဟောဒေါ့စားချင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ နောက် ဝမ်းပန်းတနည်းနဲ့ “ကျွန်မမှာ အချိန်မရှိတော့ဘူး။ ကျွန်မ မရှိတော့ရင် သူ့အမေကို မသိလိုက်ရှာတဲ့ ကလေးလေးကို စောင့်ရှောက်ပါ နော်”တဲ့။

ကျွန်မကို မွေးပြီး နှစ်ပတ်အကြာမှာ အမေ ဆုံးရှာတယ်။ သူ့အိပ်ရာ ဘေးမှာ ဆရာဝန်ငါးယောက်တောင် ရှိနေခဲ့တာ။ အဲဒီအချိန်မှာ သူ့အသက် သုံးဆယ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ အမေ ဘယ်လိုပုံစံလည်း ကျွန်မ မသိဘူး။ သူ့ဓာတ်ပုံကို ကျွန်မ တခါမှ မမြင်ဖူးခဲ့ဘူး။

အပိုင်း ၄

Chapter 4

Xiu Se Ke Can

ပွဲလယ်တင့်အောင် ထူးခြားတဲ့ အလှ

အမေဆုံးပြီးတော့ အန်တီဘာဘာ့ကို အမျိုးသမီးဘဏ်က အလုပ်ထွက်ပြီး ကလေးတွေကို ကြည့်ဖို့နဲ့ အိမ်ကို ထိန်းသိမ်းဖို့အတွက် တီယန်ကျင်းမှာ လာနေဖို့ အဖေနဲ့ အဘွားတို့က တိုက်တွန်းကြတယ်။ ဂျီဇက်ယမ်အင်ကုမ္ပဏီရဲ့ လစာစာရင်းမှာ သူ့အတွက် လစာကို ဘဏ်မှာရခဲ့တဲ့ လစာအတိုင်း ထည့်သွင်း တွက်ချက်ပြီး ပေးခဲ့တယ်။ အစေခံတွေကို ကြီးကြပ်ပြီး အိမ်အခြေအနေကို အရင်တိုင်း ဖြစ်နေအောင် စီမံခန့်ခွဲတယ်။ အန်တီဘာဘာဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့အမေလို ဖြစ်လာတယ်။ တရက်တရက် ကျွန်မတို့ စားဖို့သောက်ဖို့ အဝတ်အစား၊ ကျောင်းသွားဖို့နဲ့ နေကောင်း မကောင်း ဒါတွေနဲ့လုံးချာလိုက်နေတယ်။ သူ့လက်ကောက်ဝတ်မှာ မမြင်ရတဲ့ ပိုးလက်ထိတ်ချည်နှောင်မှုက တဖြည်းဖြည်း ပိုများ ပိုတင်းလာတယ်။ လက်ထပ်ဖို့ အခွင့်အရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်မိသားစု တည်ထောင်ဖို့ အခွင့်အရေးက

ငွေ့ရည်ဖွဲ့သွားတယ်။ အဲဒီအခါက တရုတ်မိသားစုတွေမှာ မိန်းကလေးတွေဟာ သူတို့စိတ်ဆန္ဒကို ဘေးဖယ်ပြီး မိသားစုအရေးကိုပဲ ဦးစားပေးကြရတယ်။ အဲဒီအတွက် မိသားစုထဲက ယောက်ျားတွေက သူတို့ကို ကာကွယ်ပေးပြီး တဘဝလုံး သူတို့ကို စောင့်ရှောက်ကြတယ်။

အောင်သွယ်တော်တွေဟာ အိမ်ကို ရွှေစွန့်ညါ ဝဲလာကြပြန်တယ်။ အန်တီဘာဘာ့ကို လိုချင်တာ မဟုတ်ဘဲ အသစ်စက်စက် မုဆိုးဖို မောင်လေးကို လိုလို့ ဝဲကြတာ။ အောင်သွယ်တွေအတွက် အသက်သုံးဆယ်ကျော်အထိလက်မထပ်ဘဲ ကျန်နေသေးတဲ့ မိန်းကလေးတွေနဲ့ သူ့အသက်အရွယ် သူ မကြည့်ဘဲ မိန်းမတယောက်လောက်တော့ လိုချင်နေတဲ့ ယောက်ျားတွေကို အတွဲညီအောင် စဉ်းစားပေးတဲ့ အဆင့်တဆင့် ရှိသေးတာကို။ အဖေကတော့ အခုမှ အသက် သုံးဆယ် ပြည့်တယ်။ ကိုယ်ပိုင် ကုမ္ပဏီနဲ့အတူ အခြားပိုင်ဆိုင်မှုတွေ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နဲ့ အောင်မြင်နေတဲ့ စီးပွားရေးတွေ အများကြီးကို ပိုင်သေးတယ်။ ဒါတွေကို ပိုင်ဆိုင်ဖို့ သူ အလုပ်တွေ တအားကြီးစားခဲ့ပြီးပြီ။ သူ့စိတ်ပျော်ရွှင်မှုထက် စီးပွားရေး ကိစ္စတွေ၊ မိသားစုအရေးတွေကို ဦးစားပေးခဲ့ပြီးပြီ။ ခုတော့ သူ့စိတ်ပျော်အောင် သူ နေတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

တနင်္ဂနွေ တညနေမှာ သားတွေကို ဘူးဗုတ်ကားကြီးပေါ် တင်ပြီး အိမ်နား ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်မောင်းနေတုန်း သူ့အတွင်းရေးမှူးမလေး မစ်ဝန်ကို အလယ် အလတ် တိုက်ခန်းတွေရှိရာ ဝင်းတခုရဲ့ တံခါးဝမှာ မိန်းကလေး တယောက်နဲ့ ရပ်နေတာကို လှမ်းတွေ့လိုက်တယ်။ အဲဒီမိန်းကလေးဟာ တော်တော်ငယ်ပြီး ပွဲလယ်တင့်အောင် ထူးခြားတဲ့ အလှတရား (a xiu se ke can) ကို ပိုင်ဆိုင်ထားတဲ့ သူလို့ ချက်ချင်း သတိပြုမိလိုက်တယ်။

ဂျိမ်းဖာဂျီနီ ပရိစပရီဟာ အသက်ဆယ့်ခုနစ်ရှိပြီး ပြင်သစ်အဖေနဲ့ တရုတ် အမေက မွေးဖွားလာသူ ဖြစ်တယ်။ သူ့ရဲ့ အလှတရားဟာ တရုတ်မလေးတွေရဲ့ နူးညံ့သိမ်မွေ့မှုနဲ့ ပြင်သစ်မလေးတွေရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုရှိခြင်း နှစ်မျိုးကို အချိုးညီစွာ ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ အလှ ဖြစ်တယ်။ မျက်နှာက ဘဲဥပုံ၊ အသားဖြူဖြူနဲ့ ကြွေရုပ် မလေးလို လှတယ်။ သမင်မျက်လုံးလို အရောင်တောက်၊ ဝိုင်းစက်တဲ့ အနက်ရောင် မျက်လုံးတွေကို မျက်တောင်ရှည်ရှည်တွေက ကာရံထားလို့၊ နက်မှောင် တောက်ပ ပြီး ကောင်းလှတဲ့ ဆံနွယ်တွေကိုလည်း ပိုင်ဆိုင်ထားသေးတယ်။ အဲဒီနေ့က

သူ့ရဲ့ ပါးလျှလျ ကိုယ်ခန္ဓာပေါ်မှာ လည်ပင်းပေါက် လေးထောင့်စပ်စပ် ဘလောက်စ် အဖြူရောင်နဲ့ ခါးမှာဖဲကြိုးလေး ချည်ထားတဲ့ အပြာရင့်ရင့် စကပ်ကို ဝတ်ထားတယ်။ နောက်တော့မှ ဂျိမ်းဟာ စက်ချုပ်တတ်ပြီး သူ့အဝတ် သူ ချုပ်ဝတ်တယ် ဆိုတာ အဖေ သိလာခဲ့တယ်။

နောက်တရက် အလုပ်မှာ မသိမသာ စုံစမ်းတော့ မစ်ဝန်ဆီက ဂျိမ်းဟာ သူ့အတန်းဖော်ဖြစ်ပြီး ပြင်သစ်သံရုံးမှာ လက်နှိပ်စက်စာရေးအဖြစ် အခုမှ အလုပ် စတင်တယ် ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်။ နေ့လယ်စာ စားချိန်မှာတော့ ပြင်သစ်သံရုံးကို သွားပြီး ပြင်သစ်နဲ့ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် လိုင်စင် နောက်တခု သွားလျှောက်တယ်။ အဲဒီမှာ ဂျိမ်းနဲ့တွေ့ပြီး မိတ်ဖွဲ့ခဲ့တယ်။

ဂျိမ်းအဖေက ပြင်သစ်စစ်တပ်မှာ စစ်သားလုပ်ခဲ့ပြီး တရုတ်ပြည်ရဲ့ ရထားလမ်းတွေ ဖောက်တဲ့ နေရာမှာ ပါဝင်ခဲ့တယ်။ ရှန်တုန်းပြည်နယ်က အမျိုးသမီး တယောက်ကို လက်ထပ်ပြီး ကလေးငါးယောက် မွေးခဲ့တယ်။ ကလေးတွေ မွေးပြီးနောက် နေရေးထိုင်ရေးခက်ခဲလာလို့ စစ်တပ်က ထွက်ပြီး တီယန်ကျင်းက ရုံးတရုံးမှာ လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းအဖြစ် အလုပ်ဝင်ခဲ့တယ်။ ၁၉၃၆ မှာ ရုတ်တရက် ဆုံးပါးခဲ့ရတယ်။ ပြောကြတာတော့ ဘားမှာ ဖြစ်တဲ့ ရန်ပွဲကို ဖျန်ဖြေဖို့ ကြိုးစား ရင်းနဲ့ သေဆုံးတာတဲ့။

ကျန်ခဲ့တဲ့ မုဆိုးမက နေရေးထိုင်ရေးကို အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစား ဖြေရှင်းတယ်။ မုဆိုးမ ပင်စင် အနည်းငယ် ရတယ်။ သူနဲ့ အပျိုကြီး အစ်မတို့ နှစ်ယောက်သား စက်ချုပ် ဝင်ငွေရှာပြီး အကြွေးကင်းအောင် နေခဲ့တယ်။ ကလေး ငါးယောက်ကတော့ ပြင်သစ်နိုင်ငံသား ဖြစ်တာကြောင့် ပြင်သစ်ကွန်စမ်းရှင်းထဲက သာသနာပြုကျောင်းမှာ ပညာသင် ထောက်ပံ့ကြေး ရကြတယ်။ ဂျိမ်းနဲ့ သူ့အစ်မ ရိန်းတို့ နှစ်ယောက်စလုံးက ဖရန်စီကန် သီလရှင် (Franciscan စိန့်ဖရန်စီ၏ စည်းကမ်းနှင့်နေသော ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ)တွေ သင်ကြားတဲ့ စိန့်ဂျိုးဇက် ကက်သလစ် မိန်းခလေးကျောင်းကနေ ကျောင်းပြီးကြတယ်။

ဂျိမ်းမှာ အထင်ကြီးစရာ အသိုင်းအဝိုင်း မရှိပေမယ့် သူဟာ တီယန်ကျင်း က အကောင်းဆုံး သီလရှင်ကျောင်းကနေ ဘွဲ့ရခဲ့တော့ လူတွေရဲ့ မျက်လုံးထဲမှာ မြင်သာနေတယ်။ မန်ဒရင်းစကားအပြင် ပြင်သစ်နဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားတို့ကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြောနိုင်တယ်။ လှလည်းလှ၊ စတိုင်လည်းကျတော့ အဖေ

စွဲလမ်းမိတာပဲ။ ဥရောပ သွေးတဝက်ပါ နေတာဟာလည်း အားသာချက်ပဲ။ ထင်လည်း ထင်ပေါ်တာပေါ့။

၁၉၃၀ ဝန်းကျင်မှာ တီယန်ကျင်းနဲ့ ရှန်ဟိုင်း စတဲ့ ကုန်သွယ်ရေး ဆိပ်ကမ်းတွေမှာ အနောက်တိုင်း ဆိုတာနဲ့ တရုတ်ထက် မြင့်မားနေသယောင် ထင်မြင်ကြတယ်။ ငယ်ရွယ်၊ ချောမောလှပ၊ ပညာတတ်တဲ့ ဥရောပ ဇနီးမယား ဆိုတာဟာ အဆင့်အတန်း ပြယုဂ်အတွက် အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း ဂျိမ်း ပရိုစပရီဟာ စဉ်းစားစရာ ဆွဲဆောင်မှုတခု ဖြစ်လာတယ်။ သူဟာ အမြဲကို အလှဆုံး ဝတ်ဆင်ပြီး တသက်လုံးလဲ အဲဒီအတိုင်းနေသွားခဲ့တယ်။ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ် ကျောင်းမှာကတည်းက အလှတရားကို ဖော်ထုတ်ပြတတ်နေခဲ့ပြီ။ အဲဒါအပြင် မျက်လုံးတွေရဲ့ တောက်ပမှုကြောင့်လည်း ခုမှ ကျောင်းပြီးလာတဲ့ သာမန် မိန်းကလေးတွေနဲ့ ကွဲပြားခြားနားတယ် ဆိုတာ ပေါ်လွင်နေခဲ့တယ်။ အဖေက လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိတ်ဝင်စားမှုအပြင် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ပတ်သက်မှုအတွက်ပါ စိတ်ဆန္ဒ ရှိသွားခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ စနစ်တကျ ချဉ်းကပ်ပါတော့တယ်။

အဖေ သူ့ကို ပြင်သစ်သံရုံးမှာ နေ့တိုင်း သွားကြိုတယ်။ အိမ်ပြန်ပို့ပေးတယ်။ ကားနဲ့ ကြိုတဲ့အတွက် တီယန်ကျင်းရဲ့ စိတ်ညစ်ဖို့ ကောင်း၊ လူကျပ်တဲ့ အများပြည်သူသုံး ယာဉ်တွေရဲ့ ဒုက္ခကို ဂျိမ်း မခံရတော့။ ဈေးကြီးတဲ့ ဟိုတယ်တွေမှာ နှစ်ယောက်သား ညစာစားကြတယ်။ ကမ်းထရီး ကလပ်တွေမှာ အတူကကြတယ်။ ရုပ်ရှင်ကြည့်ကြတယ်။ တီယန်ကျင်းမှာ ဂေတီ၊ အင်ပါယာနဲ့ ကာပီတို စတဲ့ ရုပ်ရှင်ရုံ သုံးခု ရှိတယ်။ ဟောလီဝုဒ်က ဆွတ်ပျံကြည်နူးဖွယ် ရုပ်ရှင်တွေ ပြတယ်။ စစချင်းတော့ အဖေက ပန်းတွေ၊ ချော့ကလက်တွေ ပေးတယ်။ အဲဒီနောက်တော့ ပုလဲ၊ ကျောက်စိမ်းနဲ့ စိန်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ပေးတဲ့ လက်ဝတ်ရတနာတွေဟာ ပိုပိုဈေးကြီးလာတယ်။ ငွေတန် ထောင်နဲ့ချီပေးရတဲ့ ရုရှားဆေးဘာ (sable-အမြီးတိုတို၊ အညိုရင့်ရောင် အမွှေးရှိတဲ့ ဂျပန်နှင့် ဆိုက်ဘေးရီးရားနွယ် အကောင်တမျိုး။ သူ၏ သားရေကြောင့် တန်ဖိုးရှိသည်။) သားမွေးကုတ်အင်္ကျီကို ပူဆာတဲ့အခါမှာတော့ ဂျိမ်းဟာ ဒါတွေက ဘာကို ဦးတည်နေလဲ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်မှာပါ။ ရီရီတောင်မှ ဂျိမ်းရှေ့မှာတင် ဒီလိုဝယ်တာကို အလကားသက်သက် ဖိမ်ခံမှု ဆိုပြီး ကန့်ကွက်ခဲ့တယ်။ အဖေက ဒီကုတ်အင်္ကျီကို ရအောင် ဝယ်လိုက်ပြီး သုံးရက်နေတော့ ကုတ်အင်္ကျီဟာ အိမ်ရောက်လာ

တယ်။ အဖေ့ရဲ့ ဒီလို မိဘစကားကို မနာခံမှုဟာ ဂျိမ်းကို သူ ဘယ်လောက်ထိ စွဲလမ်းနေပြီလဲ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြလိုက်တာပဲ။ ဖြစ်ဖို့ အကြောင်းရှိသမျှ ဆက်ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ ဂျိမ်းတခုခုပြောပြ ဆိုရင် အဖေက ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ အမြဲအဆင်သင့်ဖြစ်လာတယ်။ တရုတ်စကားပုံအရဆိုရင် ဂျိမ်းပေါက်တဲ့အီးတောင် အဖေ့အတွက် ရေမွှေး ဖြစ်လာတယ်။

အဖေက ဂျိမ်းရဲ့ မိသားစု လက်ခံလာအောင်လည်း ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ဂျိမ်းအိမ်က ရှန်တုန်လမ်းကနေ တမိုင်ပဲ ဝေးတယ်။ မစွက်ပရိုစပရီဟာ သူ့ရဲ့ အလွန်ချော့အလွန်လှတဲ့ သမီးလေးဟာ သူ ဘယ်တုန်းကမှ မပေးနိုင်ခဲ့တဲ့ စည်းစိမ် ချမ်းသာကို ရနိုင်တော့မယ် ဆိုတော့ ဒီအချစ်ဇာတ်လမ်းကို အားပေးအားမြှောက် လုပ်ခဲ့တယ်။ အဖေ့အထင်တော့ မစွက်ပရိုစပရီဟာ လယ်သမားမျိုးရိုးကနေ လာတယ် လို့ ထင်တယ်။ ငှားထားတဲ့ မလူးသာ မလွန်သာ ကျဉ်းမြောင်းလှတဲ့ တိုက်ခန်း ထဲမှာ ပြောကြတဲ့ စကားတွေက နေ့စဉ် လုပ်ငန်း ဆောင်တာတွေပဲ။ မန်ဒရင်း စကားကို ရှန်တုန်းသံ ဝဲဝဲနဲ့ ပြောတယ်။

ပြင်သစ်စကားကိုကျ ထမင်းစား ရေသောက်ထက် နည်းနည်းလေးပဲ ပိုပြောတတ်တယ်။ ဘာသာစကား နှစ်ခုလုံး ရဲ့ စာကို မဖတ်တတ်၊ မရေးတတ်ဘူး။ သားအကြီးဆုံးက ရဲနဲ့ ပြဿနာဖြစ်ပြီး ဟန့်ရှင်းကို အလုပ်ကြမ်းလုပ်ဖို့ အပိုခံရတယ်။ သမီးအကြီး ရိန်းက ပညာတတ်၊ အခြေအနေ မဆိုးတဲ့ ပြင်သစ်တယောက်နဲ့ သိပ်မကြာသေးခင်က လက်ထပ်ထားတယ်။ အဲဒီလူက ကုလသမဂ္ဂမှာ အလုပ် လုပ်တယ်။ သားအငယ်နှစ်ယောက် ရှိသေးတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ကျွန်မတို့ အဖေက ပီယာလို့ ခေါ်တဲ့ သားအကြီးကို ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်ခန့်လိုက်တယ်။ သားအငယ်ဆုံး ရက်(ခ) ကိုတော့ ပြင်သစ် ပို့ ကျောင်းထားပေးတယ်။

သူတို့နှစ်ယောက် စေ့စပ်ကြတော့ စိန်နားကပ်၊ စိန်လက်ကောက်နဲ့ စိန်ဆွဲကြိုးတွေ အပါအဝင် ပြုံးပြက်တောက်ပတဲ့ စိန်လက်စွပ်ပါ ပါတာပေါ့။ ဓလေ့ထုံးစံအရကြည့်ရင် ဂျိမ်းက ဒေါင်းရီကြေး မပေးခဲ့ဘူး။ မင်္ဂလာဆောင်ကို နေ့တရားဒမ်းဒေ ဗစ်တွား ကက်သလစ်ဘုရားကျောင်းမှာ ကျင်းပတယ်။ အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံပြည့် ဝတ်ထားတဲ့ အဖေ့ကို ကြည့်ရတာ စိတ်လှုပ်ရှားနေပုံပဲ။ ဂျိမ်းကတော့ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် လင်းလက်နေတဲ့ လက်ဝတ်ရတနာတွေနဲ့ တိုင်းချုပ် ထားတဲ့ အဖြူရောင် ဖဲသားဝတ်စုံကို ဇာနားလေးတွေ ကွပ်ပြီး ဝတ်ဆင်ထားလို့

လင်းလက် လှပလို့၊ မင်္ဂလာပွဲမှာ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေ မပါဘူး။ ပရိစ္ဆာန်ရီ မိသားစု ကတော့ ကလေးတွေ အများကြီး အပါအဝင် ဧည့်သည်တွေ အများကြီးကို ခေါ်လာတယ်။ ဂရန်အက်တာဟောက်စ် ဟိုတယ်မှာ အဖေ အကုန်အကျခံပြီး ကျင်းပတဲ့ ခမ်းနားထည်ဝါလွန်းတဲ့ ဧည့်ခံပွဲမှာတော့ အဘိုးနဲ့ အဘွားခမျာ မသက်မသာ ခံစားရတယ်လို့ အန်တီဘာဘာက ပြန်ပြောပြတယ်။ မင်္ဂလာပွဲမှာ တရုတ်အမျိုးသား ဝတ်စုံရှည်ကြီးကို အပေါ်က ဖဲသားနဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ မဂျီ(Ma-gua) (ဂျက်ကက်အတို) တွဲဝတ်ထားပြီး အဝတ်ဖိနပ်စီး၊ အဝတ်ဦးထုပ် ဆောင်းတဲ့ အမျိုးသား ဆိုတာ အဘိုးအပါမှ လူနည်းနည်းပဲ ရှိသတဲ့။ ကျန်ယောက်ျားတွေက တော့ အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံတွေပဲ ဝတ်ကြတာ။ ပြင်သစ်တွေ ချီးယားလုပ်ပြီး သောက်နေတာ မဆုံးတော့ဘူး။ တရုတ်ပွဲတွေ ဆိုတာ အသောက်အစား သိပ်မပါဘူး။

အန်တီကလည်း ဧည့်ခံပွဲမှာ အန်ချင်လို့ စားဝိုင်းကနေ တခါမက ထထ ထွက်သွားရလို့ ဂျိမ်းနဲ့သူ့မိသားစု အရှက်ရမှာပဲလို့ ထင်သတဲ့။ ပြီးတော့ ဂျိမ်းက အဖေ့ကို အပြစ်တင်သေးတယ်။ အဖေနဲ့ အဖေ့ဆွေမျိုးတွေ သိပ်ဆူညံပြီး ငှက်ဆိုးထိုးသံပေါက်တဲ့ အသံတွေကြောင့် သူနဲ့ သူ့ရဲ့ သိမ်မွေ့လှတဲ့ ပြင်သစ် ဆွေမျိုးတွေ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်ရသတဲ့။ သို့ပေမဲ့လို့ ဒီစကားကို ချိုချို သာသာ၊ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့လေး ပြောတယ်။ အဖေက လုံးဝ လုံးဝကို မိန်းမဘက် ရောက်သွားတော့တာပဲ။ အဲဒါနဲ့ပဲ ကိုယ်ပိုင်မျိုးနွယ်တွေအပေါ် အမြင်တောင်မှ ဝေဝေဝါးဝါး ဖြစ်လာတယ်။

ကုန်သွယ်ရေး ဆိပ်ကမ်းမှာ ကြီးပြင်းလာတာရယ်၊ နေ့တိုင်း အနောက် တိုင်း သင်္ကေတတွေပဲ တွေ့မြင်နေတာရယ်၊ ကိုယ်ပိုင် နိုင်ငံထဲ ဖြစ်ပေမယ့် နိုင်ငံခြား ကွန်စမ်းရှင်းထဲမှာ နေထိုင်တာရယ်၊ ဥပဒေကလည်း နိုင်ငံခြားဥပဒေ အောက်မှာပဲ နေတာရယ်တွေကြောင့်အဖေဟာလည်း တခြားတရုတ်များ နည်းတူပဲ အနောက် တိုင်းသားတွေက အရပ်ပိုရှည်တယ်၊ ပိုတော်တယ်၊ ပိုသန်မာတယ်၊ ပိုကောင်းတယ် ဆိုတဲ့ အမြင်မျိုး ရှိလာတယ်။ ဂျိမ်းက ဘာသာစကား သုံးမျိုးလုံးကိုကောင်းကောင်း ပြောတတ်ပေမယ့် တရုတ်စာကိုတော့ မရေးတတ်၊ မဖတ်တတ်ဘူး။ အဲဒါကိုလည်း သူက ဂုဏ်ယူတယ်။ ဒီလိုမှ သူဟာ အနောက်တိုင်းသား ဆိုတာ ပိုပေါ်လွင်စေမှာ မဟုတ်လား။

ဂျိမ်းကကပြားဖြစ်ရတာကိုသဘောခွေတယ်။ သူမက အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံတွေပဲ ဝတ်လေ့ရှိပြီး စမတ်ကျကျလည်း ဝတ်တယ်။ ပြင်သစ်ဆန်ဆန် ပရိဘောဂတွေ၊ အနီရောင် ကတ္တီပါခန်းဆီးတွေနဲ့ အဆင်ဆန်းပြား လှပတဲ့ နံရံကပ် စက္ကူတွေ ဝန်းရံပြီး နေရတာကို သူမက သဘောမနော ခွေတယ်။ တချိန်တည်း မှာ တရုတ် ရှေးဟောင်း ကြွေအိုးတွေ၊ ပန်းချီတွေနဲ့ ထိုင်ခုံတွေကို စုဆောင်းသေး တယ်။ စကြို၊ ဧည့်ခန်းနဲ့ သူ့အိပ်ခန်းထဲမှာတောင် ပန်းတွေ၊ အပင်တွေ ထားရတာ သဘောကျတယ်။ အဘွားလိုပဲ သူလည်း ဆေးလိပ် သိပ်သောက်တယ်။

အစပိုင်းကတော့ ဂျိမ်း ပျော်နေတယ်လို့ ထင်တာပဲ။ ရီရီနဲ့ အဘွားက လည်း အဖေ နောက်အိမ်ထောင်ပြုတာကို သဘောကျတယ်။ လူငယ်လူရွယ် ဆိုတာ ဇနီးမယားတယောက် မရှိဘဲ နေခွင့်မရှိဘူးတဲ့လေ။ အန်တီဘာဘာက ပိုတောင် သဘောကျသေးတယ်။ သူ ယူထားရတဲ့ အိမ်ထောင်တာဝန်တွေဆီ ကနေ လွတ်မြောက်မယ်လေ။ ကိုယ်ပိုင်ဘဝကို ချည်နှောင်နေတဲ့ အရာတွေကနေ လွတ်မြောက်နိုင်မယ် မဟုတ်လား။ ကျွန်မ အစ်မနဲ့ အစ်ကိုတွေ ဘယ်လိုသဘော ရှိကြလဲတော့ မပြောနိုင်ဘူး။ အဲဒီအချိန်က ကျွန်မက အနှီးထုပ်လေး ရှိသေးတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ တရုတ်စကားပုံ တခုရှိတယ်။ တကယ်လို့ မင်းမှာ မိဘတယောက်ပဲ ရှိတယ် ဆိုရင် သူတောင်းစား အမေကိုပဲ ရွေးပါ။ ဧကရာဇ် အဖေကို မရွေးပါနဲ့တဲ့။

အဖေက ရှန်တုန်လမ်းက ကျွန်မတို့ အိမ်ဘေးမှာပဲ အိမ်တလုံး ထပ်ဝယ်ပြီး သတို့သမီးကို လက်ဆောင်ပေးတယ်။ နောက် ကြင်စဉ်း ဇနီးမောင်နှံ အဲဒီအိမ်ကို ပြောင်းသွားပြီး ကျန်တဲ့ မိသားစုနဲ့ အစေခံတွေကတော့ အရင်အိမ်မှာပဲ ဆက်နေကြတယ်။ ရုံးခန်းကိုလည်း အိမ်အဟောင်းမှာပဲ ဆက်ထားတယ်။ မိသားစု ညစာကို ညနေတိုင်း တူတူစားကြတယ်။ အဖေနဲ့ ရီရီက အိမ်အောက်ထပ်က ရုံးခန်းမှာ အလုပ်တူတူ ဆက်လုပ်ကြတယ်။

ကျွန်မ အစ်မအကြီးဆုံးနဲ့ အစ်ကိုတွေက သေသွားတဲ့ အမေအရင်း အကြောင်းကို ခဏခဏပြောကြတယ်။ သူတို့က အမေအရင်းကို မာမာလို့ခေါ်တော့ ဂျိမ်းကို ညန် (အမေလို့ နောက်တမျိုးခေါ်တာ) လို့ ခေါ်ဖို့ အဘွားက သင်ပေး တယ်။ ညန်ကလည်း ကျွန်မတို့ကို ဥရောပနာမည်တွေ ပြန်ပေးတယ်။ နေ့ချင်း ညချင်းပဲ ကျွန်မအစ်မ ဂျူးပီက လိုင်ဒီယာ၊ အစ်ကို သုံးယောက် ချီကျီ၊ ချီလင်နဲ့ ချီကျူတို့က ဂရယ်ဂိုရီ၊ အက်ဂါနဲ့ ဂျိမ်း၊ ကျွန်မ ဂျူးလင်ကိုကျ အယ်ဒလင်း တဲ့။

ဂျပန်တပ်တွေက တီယန်ကျင်းနဲ့ ဘောဂျင်းကို သိမ်းမိသွားပြီး အခုတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ တောင်ဘက်ကို ဆက်ဆင်းသွားကြတယ်။ နန်ကင်းမှာ သူတို့ အံ့အားသင့်လောက်အောင် ပြင်းထန်တဲ့ ခုခံမှုကို ကြုံလိုက်ရတော့ စိတ်ရှိလက်ရှိ မုဒိမ်းမှုတွေ၊ လုယက်မှုတွေနဲ့ သတ်ဖြတ်မှုတွေ ကျူးလွန်ပြီး လက်တုံ့ပြန်တယ်။ ၁၉၃၇ နန်ကင်း မုဒိမ်းမှုကြီးမှာ ပြည်သူလူထုနဲ့ သံပန်း စုစုပေါင်း သုံးသိန်းကျော် လောက် နှိပ်စက်ခံရ၊ သတ်ဖြတ်ခံလိုက်ရတယ်။ ၁၉၃၈ အစောပိုင်းလောက်မှာ မြို့ကို ဂျပန်က သိမ်းလိုက်နိုင်တယ်။ ရှန်ဟိုင်း ကျသွားတယ်။ ချန်ကေရှိုတ်က အနောက်ဘက်ကို တရုတ်ပြည်ကို ဖြတ်ပြီး ပြေးတယ်။ ရန်စီမြစ်ကို ဆန်တက်ပြီး စီချမ်းပြည်နယ် တောင်တန်းတွေထဲကို တိုးဝင်သွားတယ်။ အဲဒီက ချုံချင်းမြို့မှာ စစ်တွင်း အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းတယ်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ ကသောင်းကနင်းဖြစ်မှု ဟာ တရုတ်မိသားစုဘဝကို ဘယ်လောက်ထိခိုက်စေပြီး တင်းမာမှုတွေ၊ အခြေအနေ ဝရန်းသုန်းကားတွေ ဖြစ်စေမလဲ ဆိုတာ ခန့်မှန်းကြည့်ဖို့ သိပ်မခက်ပါဘူး။

၁၉၃၉ ခုနှစ်မှာ ဘယ်လိုမှ မထင်ထားဘဲ ရုတ်တရက် ကြီးမားတဲ့ ရေကြီး မှုကြောင့် တီယန်ကျင်းကို ရေလွှမ်းမိုးသွားတယ်။ ဘေးဒုက္ခက မယုံနိုင်လောက်စရာ အဖြစ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပဲ ရှိသေးတယ်။ ရီရီက ဒီအဖြစ်အပျက်ကို တရုတ်ပြည် ကြီးရဲ့ ဝမ်းနည်းမှုလို့ ခေါ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကျောင်းကိုသွား၊ အမွှေးတိုင် ထွန်းပြီး ဘေးအန္တရာယ်က လွတ်ကင်းအောင် ဆုတောင်းတယ်။ ဂျပန်ဘက်လိုက် တဲ့ သတင်းစာတွေက ဒီဘေးဒုက္ခကြီးက ချန်ကေရှိုတ်ကြောင့်လို့ ပြောတယ်။

တချိန်တည်းမှာ နေရှင်နယ်လစ်ပါတီ (ကူမင်တန်)တွေက အဲဒါက ဂျပန်တွေကြောင့်လို့ စွပ်စွဲတယ်။ မြစ်ဝါမြစ်ထဲက ရေကာတာတွေကို တမင်သက်သက် ဒိုင်းနမိုက်တွေနဲ့ ဖောက်ခွဲပြီး မြစ်ရေတွေကို လွှတ်လိုက်တယ်။ ရည်ရွယ်ချက်က တပ်တွေရဲ့ ချီတက်မှုကို ဟန့်ထားဖို့တဲ့။ မြစ်ရေက ပြည်နယ်သုံးခုကို လွှမ်းသွား တယ်။ စိုက်ပျိုးပင်တွေ အားလုံးကို ဖျက်ဆီးလိုက်တယ်။ လူနှစ်သန်း အိမ်ခြေရာခြေ မဲ့သွားတယ်။ လူတသိန်း ငတ်ပြတ်ပြီး ရောဂါတွေ ဖြစ်ပြီး သေတယ်။ ကျောင်းတွေ အကုန်ပိတ်လိုက်ရတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေလည်း ရပ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖေ့ရဲ့ သစ်စက်ကတော့ စိုင်ကော်လို့ချုပ်ပေါ်ရောက်သွားတယ်။ လက်လှော်လှေ တွေရဲ့ ဈေးက တရာယွမ်ကနေ ယွမ်ရှစ်ရာကို ခုန်တက်သွားတယ်။ လှော်တက် တွေတော့ အဆစ်ထည့်ပေးတယ်။

ရေကြီးတာကြောင့် အဖေက အိမ်နှစ်လုံးကြားမှာ သစ်သားကုန်းဘောင် အမြင့်ကြီး ထိုးလိုက်တယ်။ ဟိုဘက် ဒီဘက်က ကူးရတာ ချောပြီး မတော်တဆ ဖြစ်ဖို့ လွယ်တယ်။ အထူးသဖြင့် အဘွားရဲ့ ခြေထောက် သေးသေးလေးတွေနဲ့ ဖြတ်ကူးရတာ မလွယ်ဘူး။ ညန်က ကျွန်မတို့ရဲ့ အဖေတူ မအေကွဲ မောင်လေး ဖရန်ကင်ကို မွေးပြီးခါစဖြစ်ပြီး နလန်ထစပဲ ရှိသေးတယ်။ ညနေတိုင်း အိမ်အဟောင်း မှာ မိသားစု စုံညီ ညစာလာစားဖို့ အတွက် အဖေက ညနံ့ကို ပွေ့ချီလာရတယ်။

ညန်က အစေခံတွေ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခက်အခဲကို စာနာမှု တော်တော် နည်းပါးတယ်။ ထမင်းချက်ကို မနက်တိုင်း ဈေးသွားခိုင်းတယ်။ ပြန်လာရင် ဝယ်ခြမ်းထားတဲ့ စားစရာတွေ အပြည့်ကို ပျဉ်ပြားတွေနဲ့ ခနော်နီ ခနော်နဲ့ ရိုက်ထားတဲ့ ဖောင်နဲ့ ပြန်လာရတယ်။ ရီရီက ဒီလိုဈေးသွားဝယ်တာ အန္တရာယ် များလွန်းတယ်လို့ ထောက်ပြတဲ့အခါ ညန် ပြန်ပြောတာက ထမင်းချက်က ရေ ကောင်းကောင်း ကူးတတ်သားပဲ သူ့အဆင်ပြေအောင် လှေပေးလိုက်စရာ အကြောင်း မရှိပါဘူးတဲ့။ ရက်လေးဆယ် အကြာမှတော့ ရေပြန်ကျသွားတယ်။ အဘွားက အိမ်နှစ်အိမ်ကူးဖို့ အခန်းတခန်းကို အလယ်မှာ ဆောက်ဖို့ အမိန့် ပေးတယ်။ လိုင်ဒီယာက အဲဒါကို တံတားလို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်မတို့က အဲဒီနေရာ မှာ တူတူပုန်းတမ်း ကစားလေ့ရှိကြတယ်။

ကျွန်မတို့ မျိုးဆက်အတွက် အငယ်ဆုံး အဖေတူ မအေကွဲ ညီမဆူဆန် ကို ၁၉၄၁ နိုဝင်ဘာမှာ မွေးတယ်။ နှစ်ပတ်အကြာ ဒီဇင်ဘာ ခုနစ်ရက်နေ့မှာ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ဟိုးဘက် ပုလဲဆိပ်ကမ်းမှာ ဂျပန်က အမေရိကန်ရေတပ်ကို ဗုံးကြဲလိုက်တယ်။ ဂျပန်က ရုတ်တရက် ဂျာမနီနဲ့ပေါင်းပြီး အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပက သူ့ရဲ့ မဟာမိတ်တွေကို တိုက်ခိုက်တယ်။ တချိန်တည်းမှာ (တရုတ်ပြည်မှာ ဒီဇင်ဘာ ၈ ရက်နေ့) ဂျပန်စစ်သားတွေဟာ လက်နက်တွေ တပ်ဆင်ထားတဲ့ ယာဉ်တွေနဲ့ မခိုင်မခံ သွယ်တန်း ကာရံထားတဲ့ သံကြိုးတွေကို နင်းဖြတ်ပြီး ကုန်သွယ်မှုဆိပ်ကမ်းတွေထဲက နိုင်ငံခြားကွန်စမ်းရှင်းတွေကို ဝင်သိမ်းလိုက်တယ်။ တပြိုင်နက်ပဲ ဂျပန်ရေတပ်က မလေးရှားကို တိုက်ခိုက်ပြီး စင်ကာပူကို ဗုံးကြဲ တယ်။ နေ့မကူးခင်မှာ တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲဟာ ဥရောပနဲ့ ဆက်သွားပြီး မလေးရှား အထိ ပြန့်သွားတယ်။ အမေရိကန်ဝင်လာပြီး ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ ရှန်ဟိုင်းနဲ့ တီယန်ကျင်းမှာ ဗြိတိန်နဲ့ အမေရိကန်က အခြေချနေထိုင်သူတွေ

အရင်က ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားလှစွာသော၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော လူအုပ်စုကြီးကို ဂျပန်တွေက အကျဉ်းစခန်းထဲကို အုပ်လိုက် မောင်းသွင်းလိုက်တယ်။ ပြင်သစ် ကွန်စမ်းရှင်းဟာ နေ့ချင်းညချင်း ဂျပန်လက်ထဲမှာ မလှုပ်နိုင် မရှားနိုင်၊ မရှူနိုင် မကယ်နိုင် ရုပ်သေးရုပ်လေးတွေ ဖြစ်သွားတယ်။ ကုန်သွယ်မှုတွေ၊ အထူးသဖြင့် တရုတ်နဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ ကုန်သွယ်မှုဟာ ရပ်ဆိုင်းခံလိုက်ရပြီး မာစတာအသစ်တွေရဲ့ စောင့်ကြည့် ထိန်းချုပ်မှုကို ခံရတော့တယ်။ အဖေ့ စီးပွားရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးနေတဲ့ ပြင်သစ်ဥပဒေတရားရုံးဟာ အခုတော့ သူကိုယ်တိုင် အရှေ့အာရှရဲ့ အမိန့်အသစ်ကို ဦးညွှတ်လိုက်ရပြီ။ ဂျပန်လက်ထက်မှာ ရုပ်သေးရုပ် အစိုးရကို သစ္စာဖောက် ဝမ်ဂျင်ဝေက ဦးဆောင်တယ်။

တီယန်ကျင်းမှာ ရှိတဲ့ အမေရိကန် စီးပွားရေးသမား အနည်းငယ်က မိသားစုနဲ့အတူ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းတွေ ယူနိုင်သလောက် ယူပြီး အမြန်ပြေးဖို့ လုပ်ကြတယ်။ ဆယ့်ရှစ်နှစ်အရွယ် သန်သန်စွမ်းစွမ်း လယ်သူမလေးတယောက် ကျွန်မတို့ အိမ်ကိုရောက်လာတယ်။ အဖေ့ရဲ့ အဖမ်းခံနေရတဲ့ အမေရိကန် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တယောက်က မိတ်ဆက်ပေးတာတဲ့။ လယ်သူမလေးက ဆူဆန်ရဲ့ နို့ထိန်းနေရာအလုပ်လျှောက်တယ်။ ပုံမှန်ဈေးထက်သုံးဆလောက်ပိုတောင်းတယ်။ အမေရိကန် မိသားစုတွေအတွက် အလုပ်လုပ်ပေး နေကျဖြစ်ပြီး အဆင့်မြင့်မြင့် အလုပ်လုပ်တတ်သတဲ့လေ။ သူ့ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ဆူဆန် နို့ပြတ်ချိန်မှာ ယွမ်ငါးရာရအောင် စု၊ နွားတကောင်ဝယ်၊ ရွာပြန်ပြီး ကလေးနဲ့ ယောက်ျားနဲ့ အတူပြန်နေချင်တာပါတဲ့။

သူ့တောင်းဆိုချက်ကြောင့် အိမ်မှာ တော်တော် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးကို ပွတ်လောရိုက်သွားတယ်။ ညန်က အဲဒီမိန်းကလေးကို ငှားချင်တယ်။ အိမ်က တခြား ဘယ်သူကမှ ဒီလို မလုပ်ချင်ဘူး။ ညန်ကတော့ အဖြူရောင် အမေရိကန် ကလေးတွေကို နို့ထိန်းသည် လုပ်ခဲ့တဲ့ မိန်းကလေးကပဲ သူ့သမီးအတွက် သင့်တော်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ နို့ထိန်းကို လစာ တလ ယွမ်သုံးဆယ် ပေးရင် တအိမ်လုံးက အစေခံတွေ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်သွားမယ် ဆိုတာ သိလျက်နဲ့ အဖေက ညန်ရဲ့ သဘောထားကို လက်ခံလိုက်တယ်။ လစာကို လျှို့ဝှက်ထားဖို့ သဘော တူထားပေမယ့် သိပ်မကြာခင်မှာပဲ အစေခံတွေ အားလုံးက ဒီကွာဟချက်ကို သိသွားကြတယ်။ ဖရန်ကင်ရဲ့ နို့ထိန်းဟာ သူမအတွက်ရော အခြား

အစေခံတွေ အတွက်ပါ ညီညီမျှမျှ လစာပေးဖို့ တောင်းဆိုတယ်။ နောက်တော့ ညနံကိုသူ ကြုံတွေ့ရတဲ့ မညီမျှဘဲ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုအတွက် အပြစ်တင် စွပ်စွဲပြီး ပစ္စည်းတွေ ထုပ်ပိုးပြီး ထွက်သွားတော့တယ်။

ဒါနဲ့ပဲ အန်တီဘာဘာဟာ နှစ်နှစ်အရွယ် ဖရန်ကင်ကို ပြုစုစောင့်ရှောက် ဖို့ တာဝန်ပိုလာတယ်။ အဲဒီတာဝန်ကို ယူဖို့ အင်တင်တင် လုပ်နေတုန်းမှာ အဘွားက ဖရန်ကင်ဟာလည်း တူတော်စပ်တာပဲ၊ ကျွန်မတို့ အားလုံးနဲ့ အတူတူပဲ ဆိုတာ ထောက်ပြတယ်။ ဒါနဲ့ ဖရန်ကင်ဟာ ကျွန်မနဲ့ အန်တီဘာဘာတို့ရဲ့ အိပ်ခန်းထဲကို ပြောင်းလာတော့တယ်။ အန်တီဘာဘာက ကျွန်မတို့ကို နဂါး မျက်လုံးသီး (နှင်းသီး) ဝယ်ကျွေးလေ့ရှိတယ်။ အဲဒီအသီးက နွေရာသီမှာ သီးတဲ့ လိုင်ချီးသီးနဲ့တူတဲ့ အသီးတမျိုးပဲ၊ ကလေးတွေရဲ့ မျက်လုံးကို ကြီးမား တောက်ပ စေတယ်လို့ ပြောကြတယ်။

အန်တီဘာဘာက ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်လုံးအပေါ် တအား ကြင်နာ တယ်။ တရုတ်စာလုံးတွေကို အခြေခံက စသင်ပေးတယ်။ ၁၉၃၇ မှာ လိုင်ဒီယာက ညနံ ဘွဲ့ရခဲ့တဲ့ စိန့်ဂျိုးဇက်မှာ ကျောင်းစတက်တယ်။ ၁၉၄၁ မှာ ကျွန်မလည်း အဲဒီမှာ သူငယ်တန်း စတက်တယ်။

အပိုင်း ၅

Yi Chang Chun Meng

နေဦးအိပ်မက်ရှည်

တီယန်ကျင်းနဲ့ ပတ်သက်သမျှကတော့ ကျွန်မစိတ်ထဲမှာ အကုန်ပိုတိုးဝါးတားပဲ။
 ငယ်ငယ်တုန်းက ဓာတ်ပုံကို ပြန်ကြည့်တော့ လက်သီးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင်
 ဆုပ်ထားတဲ့ ခပ်ရိုးရိုးကောင်မလေးကို တွေ့ရတယ်။ နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင်းစေ့လို့
 အကြည့်ကတော့ လေးလေးနက်နက်၊ ဖဲကြိုးလေးတွေ၊ ပန်းပွင့်လေးတွေနဲ့
 အနောက်တိုင်း ဂါဝန်လှလှလေးကို ဝတ်ထားတယ်။ ကျွန်မက ကျောင်းပျော်လေး
 အမြဲကျောင်းသွားချင်နေတာ။ အဘွားရဲ့ အနက်ရောင် တောက်ပနေတဲ့ လန်ချား
 ကြီးကို စီးပြီး ကျွန်မနဲ့ လိုင်ဒီယာ နှစ်ယောက်သား ကျောင်းသွားကြတယ်။
 ကြေးဝါရောင် မီးသီး နှစ်ခု တဖက်တချက်စီမှာ ရှိပြီး ခြေထောက်နဲ့ တီးရတဲ့
 ခေါင်းလောင်းလည်း ပါတယ်။ ၁၉၈၇ မှာ တီယန်ကျင်းကို ကျွန်မ ပြန်ရောက်
 ခဲ့တယ်။ အံ့သြရတာက ကျွန်မတို့ အိမ်နဲ့ ကျောင်းနဲ့ဟာ လမ်းလျှောက်ရင် ခုနစ်
 မိနစ်ပဲ လျှောက်ရတာကို။

ကျွန်မ မှတ်မိသလောက် ဆိုရင် လိုင်ဒီယာက ခန့်ခန့်ညားညား ရှိတယ်
 ဆိုတာထက် ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ပုံစံ ရှိတယ်။ ကျွန်မနဲ့ သူကြားမှာ အစ်ကို

သုံးယောက် ရှိပြီး သူနဲ့ ကျွန်မက ခြောက်နှစ်ခွဲတောင် ကွာတာကို။ ကျွန်မတို့ဟာ တကမ္ဘာခြားနေသလိုပါပဲ။

လိုင်ဒီယာက အာဏာပြရတာ သဘောကျတယ်။ သူ့ အကြောလျှော့ဖို့ အတွက် ကျွန်မရဲ့ အိမ်စာတွေကို ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းတွေ မေးသလို မေးတယ်။ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းပုစ္ဆာတွေကို မေးလေ့ရှိတယ်။ သူ့ အကြိုက်ဆုံး မေးခွန်းက “အသင့်ကို မည်သူ ဖန်ဆင်းထားသနည်း” အဲဒီ မေးခွန်းကို ဘယ်လိုပြန်ဖြေရမလဲ ကျွန်မ သေချာသိတယ်။ ကြက်တူရွေး နှုတ်တိုက် ပါပဲ “ဘုရားသည် ကျွန်ုပ်အား ဖန်ဆင်းသည်” လို့ ကျွန်မ ကောင်းကောင်း ဖြေတတ် တယ်။ အဲဒီနောက် သူ ကလိမ်ကျလာတယ်။ မျက်လုံးထဲမှာ အရောင်လက်လို့ “ဘုရားရှင်သည် သင့်အား အဘယ်ကြောင့် ဖန်ဆင်းသနည်း” ဒီမေးခွန်းအတွက် ကျွန်မမှာ အဖြေမရှိပါ။ ဆရာမက ပထမမေးခွန်းအပြင် အခြားဟာတွေကို မသင် ပေးထားဘူး။ လိုင်ဒီယာက အားအပြည့်ရှိတဲ့ ညာလက်နဲ့ ကျွန်မကို လွှဲရိုက်ပြီး ငတုံးလို့ ခေါ်တယ်။ နေ့တိုင်း လန်ချားစီးရင်လည်း သူ့ကို ကျွန်မ စောင့်နေရတာကို သူက သဘောကျသေးတယ်။ အမြဲလည်း နောက်ကျတယ်။ ရှားရှားပါးပါး အခါ လေးတွေမှာတော့ ကျွန်မ အတန်းမပြီးသေးတဲ့ အခါမျိုးမှာ သူက အရင်ပြန်နှင့် ပြီး လန်ချားကို ကျွန်မအတွက် ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်တယ်။ သူက ကလေးဘဝ ကတည်းက တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင် သန်သန်မာမာ ဖြစ်ချင်တာ။ ကိုယ်ခန္ဓာဖွဲ့စည်းပုံ ပုံမမှန်မှုဟာ သူ့ကို ဒီလို ကလေးမျိုး ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ဘယ်ဘက်လက်က သွက်ချာပါဒဖြစ်ပြီး ဘေးမှာ ပျော့တွဲတွဲ ကျနေတယ်။ မျက်နှာက ဘယ်ဘက်ကို မသိမသာလေး စောင်းနေတယ်။ လေးနှစ်သမီး ကျွန်မရဲ့ အမြင်မှာတော့ သူ့ပုံစံက ကြောက်စရာ အာဏာရှင်ပဲ။

အစ်ကိုအကြီး ဂရယ်ဂိုရီကတော့ ရွှင်ရွှင်ပျပျ စရိုက် ရှိတယ်။ ပုံမှန် အခြေအနေတွေကို ပျော်စရာတွေနဲ့ ပြည့်နှက်သွားအောင် ပြောင်းလိုက်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။ ဘဝကို ပျော်ပျော်နေတတ်တာက ဘေးက လူတွေ သူ့ကို ပိုချစ်လာစေ တယ်။ နောက်တခုက တရုတ်တွေမှာ သားအကြီးဆုံးတွေဟာ အချစ်ခံရဆုံး၊ ဦးစားပေးအခံရဆုံးပဲ။ ဆိုတော့ သူက အဘိုး၊ အဘွားနဲ့ အဖေတို့ရဲ့ အချစ်ဆုံးသားပဲ။

သူ့အကြောင်း ပြန်စဉ်းစားရင် အရမ်း ကမြင်းကြောထတာ၊ သောင်းကျန်း တာကို ပြေးမြင်တာပဲ။ အရမ်းပူတဲ့ ရက်ရဲ့ ညနေပိုင်း အချိန်မှာ ရီရီတရေးတမော

အိပ်နေတယ်။ ဟောက်တောင် ဟောက်နေသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ ရှည်လျားမည်းမှောင်
 နေတဲ့ နှာခေါင်းမွေးတပင်က အသက်ရှူလိုက်တိုင်း ဝင်လိုက် ထွက်လိုက်။ အဲဒါကို
 ဂရယ်ဂိုရိုက မျက်တောင်မခတ်ဘဲ စိုက်ကြည့်လို့ နေတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ မနေ
 နိုင်တော့ဘဲ နှာခေါင်းမွေး နောက်တခါ ပြန်ထွက်လာတော့ လက်မနဲ့ လက်ညှိုးနဲ့
 ညှပ်ပြီး သေချာ ဖမ်းလိုက်တယ်။ ခဏလေး ရပ်လိုက်တယ်။ ဂရယ်ဂိုရို လေးဘက်
 ကုန်းပြီး ရီရီမျက်နှာနား ကပ်ပြီး နှာခေါင်းမွေးကို ကိုင်ထားချိန်မှာပဲ ရီရိုက
 အသက်ပြန် ရှူသွင်းလိုက်တယ်။ အမွေးကို အမြစ်ကနေ ဆောင့်ဆွဲပြီး နုတ်မိရက်
 သား ဖြစ်သွားရော။ အော်သံနဲ့အတူ ရီရို လန့်နိုးလာတယ်။ ကြက်မွေးတချောင်း နဲ့
 ရိုက်မိရိုက်ရာ ရိုက်ရင်း ရီရို အစ်ကိုကို လိုက်ဖမ်းပါလေရော။ ထုံးစံအတိုင်းပဲ
 ဂရယ်ဂိုရို လွတ်ထွက်သွားပါတယ်။

ခြုံငုံကြည့်ရင်တော့ ဂရယ်ဂိုရိုက ကျွန်မနဲ့ ဂျိမ်းကို စာရင်းထဲ ထည့်ထားပုံ
 မပေါ်ပါဘူး။ သူနဲ့ အတူတူဆော့ဖို့ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်က ငယ်လွန်းသေးတယ်။
 သူ့ဘေးမှာ သူနဲ့ ရွယ်တူ သူငယ်ချင်းတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်လို့၊ သူက စာမလုပ်ချင်ဘူး။
 ဒါပေမဲ့ အဘွားလိုပဲ လောင်းကစား ကစားရာမှာတော့ တော်တယ်။ ဥပမာ ဖဲရိုက်
 တာမျိုး။ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ရင် ဆရာကြီးပဲ။ တခါတလေမှာတော့
 ကျွန်မတို့ အငယ်တွေကို သင်္ချာလှည့်ကွက်တွေ သင်ပေးတတ်တယ်။ ဉာဏ်ပြေး
 တာကို သူဟာသူ သဘောတွေကျ အော်ဟစ်ပျော်ရွှင်လို့ပေါ့။

မောင်နှမတွေထဲမှာ ကျွန်မ အကြောက်ဆုံးက အက်ဂါပဲ။ ဂျိမ်းနဲ့
 ကျွန်မကို အနိုင်ကျင့်လေ့ ရှိတယ်။ ဒေါသထွက်လာတိုင်း ပေါက်ကွဲစရာ သဲအိတ်
 လို သဘောထားတာ။ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်ကို တောက်တိုမည်ရတွေ ခိုင်းမယ်။
 ကျွန်မတို့ရဲ့ အရုပ်တွေ၊ ချိုချင်တွေ၊ အခွံမာသီးတွေ၊ ကွာစိတွေနဲ့ ဆီးသီးခြောက်
 တွေကို လုမယ်။ တတန်းပြီး တတန်းအောင်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့ ဇွဲရှိပေမယ့်
 သူက ကျောင်းမှာ မထင်မရှား ကျောင်းသားပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို သူ့ကိုယ်သူ
 မလုံမလဲလည်း ဖြစ်တယ်။

ကျွန်မရဲ့ ဆန်းကော (နံပါတ် သုံး အစ်ကို) ဂျိမ်းကတော့ ကျွန်မရဲ့ ဟီးရိုးနဲ့
 တဦးတည်းသော သူငယ်ချင်းပဲ။ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် အမြဲတူတူ ကစားကြ တယ်။
 တယောက်နဲ့တယောက် စိတ်ချင်းတောင် အဆက်အသွယ် ရှိကြတဲ့အထိ ရင်းနှီး
 ကျွမ်းဝင်တယ်။ ကျွန်မတို့ ဖြစ်ချင်တဲ့ အိပ်မက်တွေ၊ ကြောက်ရွံ့မှုတွေကိုလည်း

တယောက်နဲ့ တယောက် ယုံယုံကြည်ကြည် ပြောပြတတ်ကြ တယ်။ အချိန်တိုင်းမှာ သတိထားပြီး နေထိုင်နေရတဲ့ ကျွန်မ သူနဲ့ဆို အဲဒီလို သတိထားနေဖို့ မလိုဘူး။ ကျွန်မအတွက် အရေးကြီးတဲ့ ကွန်းခိုရာ နေရာလေးပဲပေါ့။ ကလေးဘဝ တလျှောက်လုံး ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မကို နှစ်သိမ့်ပေးတယ်၊ နားလည်ပေးတယ်။ သူ ရှိနေလို့ ကျွန်မမှာ သိပ်ကို သက်သောင့်သက်သာ ရှိခဲ့တယ်။

ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်လုံးက အက်ဂါရဲ့ သားကောင်တွေပဲ။ ဂျိမ်းက အစ်ကိုနှစ်ယောက်နဲ့ တခန်းတည်း အကြာကြီးနေခဲ့ရတဲ့သူ ဆိုတော့ သူက အက်ဂါရဲ့ ဒဏ်ကို ပိုခံရတယ်။ ပြဿနာ ပိုကြီးအောင် မလုပ်ချင်ဘူး။ သူ့ကို အနိုင်ကျင့်တဲ့သူက ထိုးနေ နှက်နေရင်တောင် ဒီအတိုင်း ငြိမ်ခံလိုက်တတ်တယ်။ အက်ဂါ ကျွန်မကို ရိုက်လား ပုတ်လား လုပ်နေရင် သူ ဖျတ်ခနဲ ပျောက်ပြီး သွားပုန်းနေတတ်တယ်။ အက်ဂါ ထွက်သွားမှသာ ကျွန်မဆီကို တိတ်တိတ်လေး ပြန်လာပြီး ပြန်ချော့တတ်တယ်။ သူ အကြိုက်ဆုံး စကားကတော့ “Suan Le!” ထားလိုက်ပါတော့ တဲ့။ အဲဒီစကားကို တီးတိုးရေရွတ်လို့ ကျွန်မကို ချော့တယ်။

ညန်ကတော့ သူ့သားသမီးနှစ်ယောက်ရှိတာကို ခပ်တည်တည်ပဲ ဖရန်ကင့်ကို ပိုချစ်တယ်။ ဦးစားပေးတယ်။ ဖရန်ကင်က ညန်နဲ့ ချုပ်စွတ်တူတယ်။ မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်း၊ နှာခေါင်းချွန်ချွန်နဲ့ လူချောလေးလေ။ အဲဒီတုန်းက ဆူဆန်က ကလေးလေးပဲ ရှိသေးတယ်။ သို့ပေမဲ့ သူတို့ မောင်နှမက အထူးအခွင့်အရေး ရနေပြီ။ အက်ဂါရော၊ လိုင်ဒီယာရော အဲဒီနှစ်ယောက်ကို လက်ဖျားနဲ့ ထိတာ ကျွန်မ မမြင်ဖူးဘူး။ မမှတ်မိဘူး။ ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မဟာ အားလုံးရဲ့ အမိန့်ကို နာခံရတဲ့သူတွေပဲ။ လွတ်အောင် မပြေးနိုင်ရင် အရိုက်ခံရရင် ခံရ၊ အတွန်းခံရရင် ခံရ တခုခုပဲ။ အများအားဖြင့် အက်ဂါ လက်ချက်ပဲ မိတာပါ။

ကျွန်မက ကျောင်းမှာ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ နေရတာကို ပိုပျော်တယ်။ အိမ်မှာ ဆိုရင် ကျွန်မကို မလောက်လေး မလောက်စား၊ အနိမ့်စား သတ္တဝါတယောက်လို ဆက်ဆံခံရတယ်။ အမေက ကျွန်မကို မွေးပြီး သေသွားတော့ ကျွန်မကို ပြိုဟ်ကောင်မလေးလို့ အထင်ခံရတာကြောင့်လည်း ပါတာပေါ့။ မှတ်မိသလောက်ဆိုရင် သူတို့တွေ စိန်ပြေးတမ်း ကစားတဲ့အခါ၊ ကြီးခုန်တဲ့အခါမှာ ကျွန်မကိုများ ခေါ်ကစားမလားလို့ ဘေးကနေ ထိုင်ကြည့်ခဲ့ရတယ်။ ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မ သိပ်ရင်းနှီးကြပေမယ့် အဲဒီလို အခါကျရင် သူက တခြားလူတွေနဲ့ တဖွဲ့တည်း ဖြစ်သွားပြီး ကျွန်မကို ရှောင်ဖယ်ချင်တဲ့ အုပ်စုဘက် ပါသွားတတ်တယ်။

စိန်ဂျိုးဇော်မှာ အမှတ်တွေကို သောကြာနေ့တိုင်း ပေါင်းတယ်။ အမှတ် အများဆုံး ရတဲ့ မိန်းကလေးက ငွေတံဆိပ် ရပြီး အဲဒီတံဆိပ်ကို ရင်ဘတ်က အိတ်ကပ်မှာ တပတ်လုံး ထိုးထားခွင့် ရှိတယ်။ ကျွန်မ ငွေတံဆိပ် ဝတ်လာတော့ အဖေက ချက်ချင်း သတိထားမိတယ်။ အဲဒီတခါပဲ ကျွန်မအတွက် ဂုဏ်ယူတယ် ဆိုတာ ပြဖူးတယ်။ သူက လှောင်သလို ပြောင်သလိုနဲ့ “နင့်အင်္ကျီပေါ်မှာ တခုခု အရောင် တောက်နေပါလား၊ မျက်စိတောင် ကျိန်းတယ်၊ အဲဒါဘာပါလိမ့်”တဲ့။ တခါတလေလည်း “ဘယ်ဘက် အခြမ်းက ပိုလေးနေလား။ သမီး တဖက်များ စောင်းနေလားလို့”လို့ မေးတယ်။

ဒီစကားတွေကို ကျွန်မ သိပ်သဘောကျတာပဲ။ သိပ်မကြာပါဘူး။ အဲဒီ တံဆိပ်ကို ကျွန်မပဲ တောက်လျှောက် တပ်ရတော့တယ်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ကျောင်း ဆုပေးပွဲမှာ ဒီတံဆိပ်ကို ရက်သတ္တပတ် အများဆုံး ဝတ်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းသူအဖြစ် ကျွန်မ ရွေးချယ်ခံရတယ်။ ဆုယူဖို့ စင်ပေါ်ကို တက်တဲ့ ခြေလှမ်းတိုင်းမှာ ဂုဏ်ယူမှု နဲ့ အောင်မြင်မှုကို ခုချိန်ထိ အမှတ်ရနေ တုန်းပဲ။ စင်က အမြင်ကြီး၊ ပြင်သစ် သာသနာပြုဘုန်းတော်ကြီး ပေးတဲ့ဆုကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဒူးညှိတ်ပြီး ယူခဲ့ရတယ်။ ပရိသတ်က နွေးနွေးထွေးထွေး လက်ခုပ်သံတွေနဲ့ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးဖွယ် ရယ်မောသံ တွေနဲ့ အားပေးကြတယ်။ ကျွန်မ မိသားစု တယောက်မှ အဲဒီကို မလာဘူး။ အဖေ တောင် မလာခဲ့ဘူး။

၁၉၄၂ အစောပိုင်းလောက်မှာ ဂျပန်တွေက အဖေ့ စာရင်းအင်းတွေကို ပိုတင်းကျပ်ပြီး စစ်ဆေးလာတယ်။ တကယ်စိတ်ညစ်ဖို့ ကောင်းတဲ့ စာရင်းစစ်တွေ ဝင်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ အဖေစီးပွားရေးကို ဂျပန်ကုမ္ပဏီနဲ့ ပူးပေါင်းဖို့ တောင်းဆိုလာတယ်။ အဖေက အားလုံးကို တာဝန်ယူနေရဦးမှာ ဖြစ်ပေမယ့် အကျိုးအမြတ်ကတော့ တယောက်တဝက်တဲ့။ ဒါဟာ ကမ်းလှမ်းမှုလို့ နာမည် တပ်ထားတဲ့ အမိန့်ပဲ။ ငြင်းဆန်လိုက်တာနဲ့ ပစ္စည်းတွေ အားလုံး သိမ်းဆည်းခံရ နိုင်တယ်။ အဖေ့ကို ထောင်ချလိုက်နိုင်တယ်။ မိသားစုအပေါ် လက်တုံ့ပြန်မှု ဆိုတာ မတွေ့ရဲစရာ။ ရန်သူတွေရဲ့ ပူးပေါင်းပါ ဆိုတဲ့ တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံ လိုက်တာနဲ့ လွတ်လပ်မှုတွေ ချက်ချင်း လက်ငင်း ဆုံးရှုံးသွားမယ်။ မြေအောက် တော်လှန်ရေး တိုက်ခိုက်ရေးသမားတွေရဲ့ လက်ချက်လည်း မိနိုင်တယ်။

ဂျပန်တွေက အဖေနဲ့ နေ့လယ်စာ ခဏခဏ အတူစားကြတယ်။ ဒီလို အချိန်တိုင်းလည်း ချောတခါ ခြောက်တလှည့် လုပ်ကြတယ်။ ဒါတွေကြောင့် အိပ်မရတဲ့ညတွေ ပိုများလာတယ်။ အဲဒီနောက်တော့ အဖေက တော်လှန်ဖို့အတွက် ခြေတလှမ်း လှမ်းလိုက်တယ်။ သိပ်အေးတဲ့ တရက်မှာ စာတိုက်မှာ စာတစောင် သွားထည့်မယ် ဆိုပြီး ထွက်သွားလိုက်တာ ပြန်မလာတော့ဘူး။

ရီရီက သေသလား၊ ရှင်သလား မသိဘူး ဆိုပြီး နှစ်လ၊ သုံးလလောက် ဟန်ပန်လုပ်နေတယ်။ သိပ်ပိရိတယ်တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ခေတ်က ခေတ်ပျက် ပရမ်းပတာအချိန်ပဲ။ ပြန်ပေးဆွဲတာ၊ လူသတ်တာနဲ့ လူပျောက်တာတွေဟာ နေ့တိုင်းကို ဖြစ်နေတာ။ အဘိုးက ရဲစခန်းကို ချက်ချင်းသွား၊ သူ့သား ပျောက်တယ် ဆိုပြီး အမှုဖွင့်လိုက်တယ်။ သတင်းစာမှာ သူ့သား သေသလား ရှင်သလား၊ ဘယ်မှာရှိလဲ၊ သတင်းပေးနိုင်သူကို ဆုချီးမြှင့်မယ်လို့ ကြေညာတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တာက ပြဇာတ်ဆန်ဆန် လှည့်ဖြားလိုက်တာပဲ။ ဆုငွေဟာလည်း မက်လောက် ဖွယ် ပမာဏ ဖြစ်တယ်။ အဖေ့ရဲ့ ပွဲကိုင်မှု မရှိတော့တဲ့အခါ ဂျီဇက်ယမ်အင် ကုမ္ပဏီဟာ ယက်ကန်ယက်ကန် ဖြစ်လာတယ်။ ဝန်ထမ်းတွေ အများကြီး အလုပ် ထွက်ကုန်တယ်။ စီးပွားရေးဟာလည်း တစတစ ကျဆင်းသွားတယ်။ အမြတ် အစွန်းတွေ ထိုးကျသွားတယ်။ ဂျပန်တွေလည်း သိပ်မကြာခင် စိတ်ဝင်စားမှု လျော့သွားပါရော။

အဖေက မပျောက်သွားခင်မှာ ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းတချို့ကို ပြောင်းရွှေ့ဖို့ အစီအစဉ် ဆွဲခဲ့တယ်။ အခုလို စီးပွားကျပြီး ဂျပန်က လက်လျှော့လိုက်တဲ့အခါ သူက တောင်ဘက်ကို ဆင်းသွားပြီ။ ဂျပန် ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ ရန်ဟိုင်းမှာပဲ အိတ်ဂျေအင်ယမ်ဟွင် ဆိုတဲ့ နာမည်အတုနဲ့ စီးပွားရေး လုပ်နေပြီ။ ကျွန်မတို့အိမ် ဖြစ်လာမယ့် အိမ်ကို ဂျပန်ရိပ်သာလမ်းမှာ ဝယ်လိုက်တယ်။ သိပ်မကြာဘူး ညန်နဲ့ ဖရန်ကင်ဟာ စိတ်ချရတဲ့ ဝန်ထမ်းတချို့ကို ခေါ်ပြီး အဖေဆီကို လိုက်သွား ကြတယ်။

ကျန်တဲ့ မိသားစုဝင်တွေကတော့ တီယန်ကျင်းမှာ ဆက်နေကြတယ်။ နေရထိုင်ရတာ ထူးထူးခြားခြားကို အေးချမ်းလှတယ်။ အန်တီဘာဘာက အိမ်မှု ကိစ္စတွေ လုပ်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေကို အိမ်ကို ဖိတ်ပြီး အတူတူကစားဖို့ ကလေး တွေကို ခွင့်ပြုတယ်။ ဒင်ဆမ်းလို့ မုန့်တွေ လုပ်ကျွေးတယ်။ ဒါမျိုးတွေကို ညန်

ဆိုရင် ဘယ်တော့မှ လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး။ တချိန်တည်းမှာ လူကြီးတွေကလည်း မာကျောက်ကို ညမိုးချုပ်အထိ သိုသိုသိပ်သိပ် ကစားကြတယ်။ ရီရီက ရုံးခန်းမှာ အဓိကကျတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေကို ဆက်ခန့်ထားတယ်။ ဂျပန်ကတော့ ကျွန်မတို့ကို လှည့်ကို မကြည့်တော့ဘူး။ တနင်္ဂနွေတရက်ကို ယာဉ်မောင်း ငှားထားတယ်။ နောက်ပြီး ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ ဂျာမန် အစားအစာတွေရတဲ့ စားသောက်ဆိုင် အစုံကို လိုက်မြည်းစမ်းကြတယ်။ တောက်ပတဲ့ ကစ်စလင် စားသောက်ဆိုင်မှာ ချောကလက် ရည်ပူပူကို သောက်ပြီး ဂျုံနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ မုန့်တွေကို စားကြတာ မှတ်မိသေး တယ်။ စရုတ်ရဲ့ ဝေါ့ဒီချင်းနဲ့ ဗီသိုဗင်ရဲ့ တေးသွားလေးဟာ ဆိုင်ထဲမှာ ပျံလွင့်လို့။ တခါတလေကျရင် ကျွန်မတို့ကို ရုပ်ရှင်ကားကောင်းတွေ လိုက်ပြသေးတယ်။

အဖေက ကျန်တဲ့သူတွေ အကုန်လုံး ရှန်ဟိုင်းကို ပြောင်းလာဖို့လှမ်းပြော တယ်။ ၁၉၄၂ နွေရာသီမှာ အဘွားကို ရှန်ဟိုင်းကို နှစ်လ လာနေဖို့ ဆွဲဆောင်ပြီး ခေါ်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘွားက အခုဆို တီယန်ကျင်းက သူ့အိမ် ဖြစ်နေပြီ ဆိုပြီး ပြန်လာခဲ့တယ်။ ရှန်ဟိုင်းကို မပြောင်းနိုင်ဘူးလို့ ခေါင်းမာမာနဲ့ ငြင်းတယ်။ ဘယ်မြို့မှာနေလဲ ဆိုတာ ဘဝရဲ့ အနှစ်သာရမဟုတ်ဘူး ဘယ်သူနဲ့ နေလဲ ဆိုတာက သာ ဘဝရဲ့ အနှစ်သာရပါတဲ့။

၁၉၄၃ ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့ အရမ်းပူတဲ့ ညနေခင်းမှာ ညစာစားပြီးတော့ နောက်တရက် ဟင်းအတွက် ထမင်းချက်နဲ့ တိုင်ပင်နေတယ်။ အန်တီဘာဘာက ထမင်းမစားဘဲ တီယန်ကျင်း ပေါက်စီ လုပ်စားဖို့ အကြံပေးတယ်။ ဂျူးဖူး၊ ဝက်သား တောက်တောက်စဉ်နဲ့ ကြက်သွန်မြိတ်တို့နဲ့ လုပ်ထားတဲ့ တီယန်ကျင်း ပေါက်စီ ဟာ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေအတွက် အကြိုက်ဆုံး အစားအစာပဲ။ ကျွန်မတို့ အားလုံးဟာ ငါဘယ်နှလုံး ကုန်အောင် စားမယ်။ သူဘယ်နှလုံး ကုန်အောင် စားနိုင်တယ် ဆိုပြီး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အော်ဟစ်ကြတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ပွက်လော ရိုက်နေတာကို ကြည့်ပြီး အဘွားခမျာ ခေါင်းကိုက် သွားရှာတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့အခန်း သူ ပြန် ဆေးလိပ်တလိပ် ဖွာရင်း လှဲအိပ်နေတယ်။ အန်တီဘာဘာက အဘွားဘေးနား ထိုင်ပြီး ကျွန်မတို့ကို မျောက်မင်းကြီးရဲ့ ဒဏ္ဍာရီ ရိုးရာပုံပြင်ကို ပြောပြတယ်။ အဘွားက နာမည်ကြီးတဲ့ တရုတ်ရိုးရာပုံပြင် အမြောက်အမြားကို သိပြီးပေမယ့် သူ့သမီး ခဏခဏ ပြန်ပြောပြတဲ့အခါမှာ သဘောမနေော့ခွေပြီး နားထောင်တတ် တယ်။

ပျက်စီးနာကျင်နေတဲ့ သူ့ခြေထောက်လေးကို ခဏလေး သက်သာစေဖို့ ရေနွေးနဲ့ စိမ်ရတယ်။ ဒီလို မစိမ်ခင်မှာ ဖိနပ်၊ ခြေအိတ်နဲ့ စည်းထားတဲ့ ပတ်တီး တွေကို ဖြေတယ်။ အန်တီဘာဘာက အဘွား ခြေထောက်ကို ရေနွေးစိမ်ပေးပြီး ရေချိုးဖို့ ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဘိုး တံခါးကို သွားခေါက်တဲ့ အခါမှာတော့ အဘွား ဟာ ဆန့်ငင်ဆန့်ငင်နဲ့ ပါးစပ်မှာ အမြှုပ်တစ်စီ ဖြစ်နေပြီ။ ဆရာဝန်တွေကို ပင့်ပေ မယ့်လည်း သိပ်ကိုနောက်ကျသွားပြီ။ အဘွားဟာ သတိပြန်မရလာတော့ဘူး။ သူ လေဖြတ်ပြီး ဆုံးပါးသွားခဲ့တယ်။

မှတ်မိနေတဲ့ မြင်ကွင်းက တီယန်ကျင်း နွေရာသီ မနက်ခင်းမှာ ပူလောင် အိုက်စပ်ပြီး ကျွန်မ နီးလာခဲ့တယ်။ အန်တီဘာဘာက မှန်တင်ခုံမှာ ထိုင်ပြီး ငိုကြွေးလို့ နေတယ်။ နောက် ကျွန်မကို ပြောတယ်။ အဘွားက ကမ္ဘာလောကကြီးကို စွန့်ခွာ သွားပြီ ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာတော့ဘူးတဲ့။ အဘွားရဲ့ ဘဝဟာ ဆောင်းဦးအိပ်မက် တွေ (yi chang chun meng) လို့ အငွေ့ပြန်သွားပြီတဲ့။ ပုစဉ်းရင်ကွဲတွေရဲ့ အော်သံ တွေ၊ လမ်းဘေး ဈေးသည်တွေရဲ့ သူတို့ ရှိကြောင်း ကြော်ငြာနေတဲ့ သစ်သား ပါးလက်ခုပ်သံတွေ၊ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းတွေကို “အမဲသားခေါက်ဆွဲ ပူပူလေး၊ ပဲပြား၊ ဝက်သားဖက်ထုပ်ပူပူလေး” စသည်ဖြင့် သံစဉ်ညီညီ အော်နေတဲ့ အသံတွေကို ကျွန်မ ကြားနေရတာ အမှတ်ရနေသေးတယ်။ အဘွား ကျွန်မတို့နဲ့ အတူတူ မရှိတော့ တဲ့ အခါမှာ ဘဝကြီးက ဘာလို့ နဂိုအတိုင်း ဖြစ်နေသေးတာလဲလို့ စဉ်းစားလို့ မရခဲ့ဘူး။

အဘွားအလောင်းဟာ ဧည့်ခန်းထဲက အခေါင်းထဲမှာ လဲလျောင်းလို့ နေတယ်။ သူ့ဓာတ်ပုံကို ခေါင်းရင်းမှာ ထောင်ထားတယ်။ အခေါင်းဝန်းကျင်မှာ တော့ အဖြူရောင် ပန်းတွေ၊ ဖယောင်းတိုင်တွေ၊ သစ်သီးတွေနဲ့ အဘွားရဲ့ ဂုဏ်ကို ဖွဲ့ဆိုထားတဲ့ ကဗျာကို စုတ်တံချက် လှလှလေးတွေနဲ့ ရေးထားတဲ့ အဖြူရောင် ပိုးစအလံတွေနဲ့ အသေးစိတ် လှလှပပ ပြင်ဆင်ထားတယ်။ သင်္ကန်းရှည်ကြီးတွေ ဝတ်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီး ခြောက်ပါးက အသုဘရှု လာတယ်။ အဘွား ကို အဖော်လုပ်ဖို့ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေကို အဘွားဘေးနားက ကြမ်းပြင်မှာ အိပ်ခိုင်းတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ကြောက်ကြပေမယ့် ဖယောင်းတိုင် မီးရောင် တလက် လက်အောက်မှာ ဘုရားစာတွေ ရွတ်ဆိုနေတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေရဲ့ ပြောင်နေ အောင် ရိတ်ထားတဲ့ ခေါင်းတွေကလည်း ကျွန်မတို့ကို ညှို့ယူဖမ်းစားထားသေး

တယ်။ တညလုံး ကျွန်မမှာ ကြောက်ရွံ့တာက တပိုင်း၊ အဘွားများ အဖုံးကို ဆွဲဖွင့် လိုက်ပြီး ကျွန်မတို့နဲ့ အတူတူပြန်လာနေမလား ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်က တပိုင်းနဲ့ ဖြတ်သန်းခဲ့တယ်။

နောက်တရက်မှာတော့ အသုဘပွဲကို အကြီးအကျယ် ကျင်းပတယ်။ အသုဘ ပို့တဲ့ ကျွန်မတို့ အားလုံး အဖြူရောင် ဝတ်စုံဝတ်ပြီး ခေါင်းမှာ အဖြူရောင် ပိတ်စ စည်းတဲ့သူက စည်း၊ အဖြူရောင် ဖဲကြိုးလှလှလေး ချည်တဲ့သူက ချည်ထား ကြတယ်။ အခေါင်းနောက်ကနေ လမ်းလျှောက်လိုက်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကျောင်း ကို သွားကြတယ်။ ဘေးမှာတော့ ဘုန်းကြီးတွေ ရွတ်ဆိုတဲ့ ဂါထာသံတွေ၊ ဂီတသံ တွေ ပျံ့လွင့်လို့။ လမ်းတလျှောက်မှာ အသုဘ ပို့ဆောင်သူတွေက နတ်ဘုရား တွေကို ပူဇော်ဖို့အတွက် ငွေစက္ကူအတုတွေကို လေထဲကို လွှင့်ပစ်ကြတယ်။ အစ်ကိုဂရယ်ဂိုရိုက ပုန်းကွယ်နေဆဲဖြစ်တဲ့ အဖေအစား အသုဘပို့ဆောင်သူတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်နေရာမှာ ယူပြီး လမ်းလျှောက်နေတယ်။ လူလေးယောက် ဆွဲသွားတဲ့ လှည်းပေါ်မှာ တင်သွားတဲ့ အခေါင်းနောက် တည့်တည့်ကနေ လိုက်သွားတယ်။ ခြေလှမ်းနည်းနည်း လှမ်းပြီးတိုင်း ဒူးထောက်ထိုင်ချပြီး အဘွားကို ဆုံးရှုံးရလို့ အသံကုန် ဟစ်ပြီး ငိုကြွေးတယ်။ ဦးခေါင်းကို မြေကြီးနဲ့ ထိပြီး ရှိခိုးပြန်တယ်။ သူ လုပ်နေတာကို အံ့ဩတကြီးနဲ့ ကျွန်မတို့က အနောက်ကနေ အသံတိတ် လိုက်ပါလာကြတယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို ရောက်ခဲ့တယ်။ အခေါင်းကို ပလ္လင်ရဲ့ အလယ်မှာ ထားပြီး ဘေးမှာတော့ အဖြူရောင်ပန်းတွေ၊ ပိုးစအလံတွေနဲ့ အဘွားအကြိုက် ပြင်ဆင်ထားတဲ့ ညစာတွေနဲ့ အခမ်းအနား ပြင်ဆင်ထားတယ်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ အသီးအနှံနဲ့ အချိုပွဲစုစုပေါင်း ဆယ့်ခြောက် မျိုးလောက် ရှိမယ်။ အမွှေးတိုင်နဲ့က လေထဲမှာ အများကြီး ဆိုတော့ မွန်းကျပ် နေတာပဲ။ ဘုန်းကြီးတွေက ဘုရားစာတွေ ရွတ်ဆိုလို့။ ကျွန်မတို့ကို ဒူးထောက် ခိုင်းပြီး ခေါင်းကို ကြမ်းပြင်နဲ့ ထိအောင် ထပ်ခါတလဲလဲ ဂါရဝပြုဖို့ ခိုင်းခံရတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေက နောက်ကမ္ဘာမှာ အဘွား လိုအပ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်တဲ့ စက္ကူနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ပုံစံအရုပ်တွေကို မီးရှို့ကြတယ်။ ပုံစံအရုပ်တွေက ရွှေချောင်း ငွေချောင်း တွေ၊ အဖေရဲ့ ဘူးဗုတ်ကားနဲ့တူအောင် အသေးစိတ် လုပ်ထားတဲ့ စက္ကူသေတ္တာကြီး၊ အိမ်ထောင် ပရိဘောဂပေါင်းစုံ၊ ပစ္စည်းကိရိယာတွေပေါ့။ မာကျောက် သေတ္တာ

mgvoe.com

တောင် ပါသေးတယ်။ ပုံစံအရပ်တွေကို အိုးကြီးတလုံးထဲကို ထည့်ပြီး မီးရှို့တယ်။ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေကတော့ ပျော်နေတာပေါ့။ စိတ်လှုပ်ရှားလွန်းလို့ အဘွား ဆုံးတယ် ဆိုတာတောင် မေးပြီး မီးရှို့တဲ့ အိုးကြီးထဲက မီးမသေသွားအောင် လောင်စာ တွေ တခုပြီး တခု ထည့်မီးထိုးပေးကြတယ်။ ကားရုပ်ကြီးကလည်း တကယ့်ကို သေသေသပ်သပ်၊ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် လုပ်ထားတာ ဆိုတော့ ကားကြီးကို လုရင် ရန်ဖြစ်ကြတယ်။ နောက်တနှစ်ကြာတော့ အန်တီဘာဘာက ဖဲသား အလံတွေ၊ ဘုန်းကြီးတွေ၊ ပန်းတွေ၊ တီးမှုတ်သူတွေနဲ့ ပုံစံတွေ အကုန်လုံးကို ဒီလို အခမ်းအနားတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ရောင်းချ စီစဉ်ပေးတဲ့ ဆိုင်တဆိုင် ကနေ ငှားထား၊ ဝယ်ထားရတာလို့ ရှင်းပြတယ်။

မီးဟာ စက္ကူရုပ်တွေကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝါးမျိုပစ်ပြီး မီးခိုးတွေ အပေါ်ကို ထောင်တက်သွားတာကို ကျွန်မ မော့ကြည့်တာ မှတ်မိသေးတယ်။ အဲဒီမီးခိုးတွေ ကောင်းကင် တနေရာရာမှာ သွားစုစည်းပြီးတော့ တကယ့်ပစ္စည်း တွေဖြစ်သွား။ အဘွားက အဲဒီပစ္စည်းတွေနဲ့ စည်းစိမ်ချမ်းသာ အပြည့်ရနေမယ်လို့ ယုံကြည်ခဲ့တာ။

အမျိုးတွေနဲ့ အသိတွေဟာ အိမ်ကို လိုက်ပြန်လာကြပြီးတော့ သေသေ ချာချာ ချက်ပြုတ်ထားပြီး စားပွဲရှည်ကြီးနဲ့ တည်ခင်းထားတဲ့ စားပွဲမှာ စားသောက် ကြတယ်။ အဲဒါပြီးတော့ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေကို ပန်းခြံထဲမှာ သွားဆော့ဖို့ လွှတ် လိုက်တယ်။ လိုင်ဒီယာက ယာယီမီးဖိုတခု ဖန်တီးတယ်။ ကျွန်မတို့က စက္ကူတွေနဲ့ မီးဖိုတွေ၊ အိပ်ရာတွေနဲ့ စားပွဲတွေ လုပ်ပြီးတော့ အဘွားရဲ့ အသုဘ ကို ကျင်းပကြ ပြန်တယ်။ သိပ်မကြာပါဘူး။ ကျွန်မတို့ရဲ့ သစ်သားပန်းအိုးနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ မီးဖိုကြီး မီးလောင်ပါရော။ ရီရီ ဒေါသတကြီးနဲ့ ရောက်လာပြီး ရေပိုက်ခေါင်းကိုဖွင့် ကျွန်မတို့ကိုရော၊ မီးရှို့စင်ကိုပါ ရေတွေ ရွဲနစ်နေအောင် လောင်းချလိုက်ပါရော။ ကျွန်မတို့ အားလုံးကို အိပ်ရာဝင်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလို မတော်တဆမှုဖြစ်လိုက်တာကြောင့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ရက်က ဝမ်းနည်းအားငယ်မှုတွေနဲ့ ပူလောင်သောကတွေ ပျောက်ကွယ်သွားတယ်။ အဘွားဟာ တခြားကမ္ဘာမှာ ပျော်ရွှင်နေတော့မယ်လို့ ကျွန်မတို့ ယုံကြည်သွားတယ်။

ဝေးကွာလှတဲ့ ရှန်ဟိုင်းမြို့မှာတော့ အဖေဟာ အကြီးအကျယ် ဝမ်းနည်း ပူဆွေးလို့၊ အသက် ၅၅ နှစ်ပဲ ရှိသေးတဲ့ အဘွား၊ သူ အရမ်းချစ်တဲ့ အမေ သေဆုံး

တာကို ဘယ်လိုမှ လက်မခံနိုင်ဘူး။ အဲဒီအချိန်ကစလို့ အဘွားကို သတိရတဲ့ အနေနဲ့ အဖေဟာ အမြဲတမ်း အမည်းရောင် လည်စည်းကိုပဲ ဝတ်တော့တယ်။

အဘွားရဲ့ အသုဘဟာ ခေတ်တခုကို အပြီးသတ်လိုက်တာပဲ။ ကျွန်မတို့ ရဲ့ အပူအပင်ကင်းတဲ့ ကလေးဘဝလေး ပြီးဆုံးသွားပြီ ဆိုတာ အဲဒီတုန်းက မသိခဲ့ပါဘူး။

အပိုင်း ၆

Jia Chou Bu Ke Wai Yang

မိသားစုရဲ့ အကျည်းတန်မှုတွေကို လူစိမ်းတွေကို ဘယ်တော့မှ မမြင်စေ
ရဘူး။

၁၉၄၃ ဩဂုတ်လထဲကတရက် အဘွားဆုံးပြီး ခြောက်ပတ်လောက် ကြာတော့
လိုင်ဒီယာ၊ ဂရယ်ဂိုရီ၊ အက်ဂါနဲ့ ကျွန်မတို့ မီးရထားဘူတာကို အထုပ်တွေနဲ့
သွားကြရတယ်။ ရထားတွဲအရှည်ကြီးက “ရှန်ဟိုင်းသို့” လို့ ဆိုင်းဘုတ်တပ်ထားတဲ့
ရထားစင်္ကြံမှာ ရပ်နေတယ်။

“အထုပ်ပျော့များ” လို့ ရေးထားတဲ့ ပထမတန်းစား မီးရထားတွဲမှာ
အနက်ရောင် ဝတ်စုံနဲ့ ပြတင်းပေါက် ဘေးမှာ ထိုင်နေတဲ့ အဖေ့ကို တွေ့ရတယ်။
ကျွန်မတို့က သူပျောက်နေတယ်လို့ သိထားပြီး ပြန်လာပြီဆိုတာ မကြားဖူးတော့
သိပ်အံ့သြသွားကြတယ်။ အဖေ ငိုနေပြီး မျက်လုံးတွေက နီရဲနေတယ်။

အဖေက ကျွန်မတို့ကို ရှန်ဟိုင်းကို ခေါ်သွားဖို့ သက်သက်လာခဲ့တာ။
ရီရီ၊ အန်တီဘာဘာနဲ့ ဆူဆန်တို့က အဘွားအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာ အစဉ်အလာ
အတိုင်း ရက်တရာ ဝမ်းနည်းခြင်း အထိမ်းအမှတ်ကိစ္စတွေ လုပ်ဖို့ တီယန်ကျင်း
မှာ နောက်နှစ်လ ထပ်နေကြမယ်။ ဂျိမ်းကလည်း ဝက်သက်ပေါက်ပြီး နုလန်ထစဉ့်

နောက်မှ အန်တီဘာဘာတို့နဲ့ လိုက်လာလိမ့်မယ်။

တီယန်ကျင်းနဲ့ ရှန်ဟိုင်းကို ရထားနဲ့ သွားတာဟာ နှစ်ရက်နဲ့ တညကြာတယ်။ လမ်းတလျှောက် ဘူတာရုံတွေ အများကြီးမှာ ရပ်တယ်။ ဒီလို ရပ်တိုင်း အဖေက ဈေးသည်အုပ်လိုက်ကြီးဆီက မုန့်တွေ ဝယ်ကျွေးတယ်။ လက်ဖက်ကြက်ဥပေါင်း၊ ကြက်တောင်ပံကင်၊ ငါးကျပ်တိုက်၊ မန်တို(ပေါင်မုန့်ပေါင်း)နဲ့ သစ်သီးတွေကို ကျွန်မတို့ အားရပါးရ စားကြတယ်။ ရာသီဥတုက ပူပြီး စိုစွတ်လွန်းတယ်။ ကျွန်မတို့ အတွဲက ပြတင်းပေါက်တွေ အကုန်လုံးကို အဖေ ဖွင့်ထားတယ်။ ကျွန်မက အဖေ့ အိပ်စင်ရဲ့ အပေါ်အိပ်စင်မှာ အိပ်ပြီး ညကျတော့ ပြတင်းပေါက်က ပြုတ်ကျတယ်လို့ အိပ်မက်မက်ရော။

ရထားက တောင်ဘက်ကို ဦးတည်ပြီး တရကြမ်းမောင်းနေတော့ ကျွန်မ အန်တီဘာဘာကို တပြေး ငိုပါရော။ ဟိုရောက် တော့ အဖေက ဝယ်ထားတဲ့ အိမ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ အိမ်က ပြင်သစ် ကွန်စဏ်ရှင်း အလယ်က လောတန် (နေအိမ်တွဲ)မှာ ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့ရဲ့ လောတန်မှာ နေအိမ်ဆင်တူ အလုံး ၇၀ ရှိပြီး အပြင်မှာ တံတိုင်းကာထားတယ်။ တံတိုင်းရဲ့လေးဘက်လေးတန်မှာ လမ်းမကြီးဆီကို သွားတဲ့ လမ်းသွယ်လေးတွေ ရှိတယ်။ လမ်းမကြီးကတော့ ပျားပန်းခပ် ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ ဂျဗာ ရိပ်သာလမ်းဆီကို ပေါက်တယ်။ အခုတော့ ပွေးဟေ လမ်းလို့ ခေါ်တယ်။

သုံးထပ်ရှိတဲ့ ကျွန်မတို့ အိမ်ကို ၁၉၂၀ အတောအတွင်းမှာ ဆောက်ခဲ့တာ။ အိမ်ပုံစံက ဘောဟေစ် (ဂျာမန် ဗီသုကာ) ပုံစံနဲ့ အက်ဒေကို (ပြင်သစ်ဗီသုကာ) လိုင်းတွေကို သုံးပြီး အမြင်ရိုးအောင် ပြန်လုပ်ထားပါတယ်။ ခေါင်မိုးအပြန်နဲ့ အိမ်ရှေ့မှာ ပန်းခြံလေး ရှိတယ်။ အရှေ့ကိုတော့ ခုနစ်ပေမြင့်တဲ့ တံတားနဲ့ ကာထားတယ်။ ဧည့်သည် တွေဟာ သံပန်းတံခါးကဝင် ပန်းခြံကို ဖြတ်ပြီး လာရတယ်။ လမ်းလေးရယ်၊ ကယ်မလီယာ ပန်းချီလေးတွေရယ်၊ အရမ်းမွှေးတဲ့ တတိုင်းမွှေးအပင်တွေရယ်နဲ့ သပ်ရပ်လှတဲ့ ဥယျာဉ်လေးပေါ့။ ထောင့်တနေရာမှာတော့ အဖေ့ ဂျာမန် သိုးထိန်း ခွေးဆိုးကြီး ဂျက်ဂီ အိပ်တဲ့ သစ်သား ခွေးအိမ်ရှိတယ်။ နံရံမှာတော့ နွေရာသီမှာ ဆိုရင် အေးမြလှတဲ့ ဖရဲသီးကြီးတွေက နံရံပေါ်မှာ ချိတ်ထားတဲ့ ခြင်းတွေထဲမှာ ရှိနေပြီးတော့ ကြည့်ရတာ ပန်းချီကားလေးလိုပဲ လှနေရော။

အောက်ထပ်မှာ ရှိတဲ့ ဧည့်ခန်းဆီကို သွားတဲ့ ကျောက်တုံးလှေကားတွေ ထိပ်မှာ ပြင်သစ်ဒီဇိုင်း တံခါးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒီ အခန်းကို အနီရောင် ခပ်မှိုင်းမှိုင်း

ကတ္တီပါသား ဆိုဖာ၊ အဲဒီအရောင်နဲ့ လိုက်ဖက်တဲ့ ကတ္တီပါ ခန်းဆီးတွေနဲ့ ကျွန်းသား ပါကေးကို တီယန်ကျန်းက ထွက်တဲ့ ကော်ဇော တဝက်ကျော်လောက် ခင်းပြီး အလှဆင်ထားတယ်။ နံရံတွေကိုလည်း ဆိုဖာအရောင်၊ ခန်းဆီးအရောင်တို့နဲ့ လိုက်ဖက်တဲ့ နံရံကပ်စက္ကူ ကပ်ထားတယ်။ ထိုင်ခုံခေါင်းမှိုနေရာနဲ့ လက်တင်နေရာ တို့မှာ အဖြူရောင် ဇာအစတွေ ဖုံးအုပ်ထားတယ်။ အခန်းရဲ့ အလယ်မှာတော့ လူဝီ ၁၄ ဘုရင်ရဲ့ ကော်ဖီစားပွဲပုံစံ ယူထားတဲ့ စားပွဲ ရှိတယ်။

ဘယ်ဘက်မှာရှိတဲ့ ထမင်းစားခန်းမှာတော့ နံရံအပြင်ဘက်ကို ခုံးထွက် နေတဲ့ ပြတင်းပေါက် ကျယ်ကြီးတွေ ရှိပြီး အဲဒီက လှမ်းကြည့်ရင် ဥယျာဉ်ရဲ့ လှပတဲ့ မြင်ကွင်းကို တွေ့ရတယ်။ ဘဲဥပုံ စားပွဲနဲ့ ကြိမ်ဆန်ခါကွက် နောက်မှိုထိုင်ခုံတွေကို ပရိဘောဂအဖြစ် သုံးထားတယ်။ ပန်းကန်ခွက်ယောက် ဗီရိုနဲ့ ရေခဲသေတ္တာလည်း ရှိတယ်။

အိမ်ရဲ့ အနောက်ဘက်မှာ မီးဖိုချောင်၊ ရေချိုးခန်း၊ အစေခံတန်းလျားနဲ့ ကားဂိုဒေါင်တွေ ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့ကလေးတွေ အိမ်ထဲ အဝင် အထွက်လုပ်တဲ့အခါ အနောက်တံခါးကို သုံးရတယ်။ အဲဒီကနေ ထွက်ရင် နံဘေးခြံတွေရဲ့ နံရံဘေးက လမ်းလေးတွေဆီကို ရောက်တယ်။

ပထမထပ်က အကောင်းဆုံးအခန်းမှာ အဖေနဲ့ ညွန့် နေတယ်။ နှစ်ယောက် အိပ် ခုတင်ကြီးရဲ့ ဘေးမှာ ပန်းခက် ပန်းနွယ်တွေ ထွင်းထားပြီး မဟားတရား တန်ဆာဆင်ထားတဲ့ မှန်တင်ခုံကြီး ရှိတယ်။ အဲဒီအထပ်မှာပဲ ပန်းခြံကို အပေါ်စီး က လှမ်းမြင်ရတဲ့ အခန်းလေး တခန်း ရှိတယ်။ အဲဒီမှာ သက်သောင့်သက်သာရှိတဲ့ ထိုင်ခုံတွေ ထားထားပြီး အနားယူ အပန်းဖြေကြတယ်။ ဂျိမ်းက အဖေတို့ အိပ်ခန်း ကို မြင့်မြတ်သူများ ပျော်စရာ မြတ်သော နေရာလို့ ခေါ်တယ်။ ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန် တို့ရဲ့ အိပ်ခန်းငယ်လေးနဲ့ အဖေတို့ အခန်းကြားမှာ ရေချိုးခန်း ရှိတယ်။ ဆူဆန် တို့ နှစ်ယောက်ရဲ့ အခန်းမှာ ဝရန်တာ ပါပြီး အဲဒီကနေ ဖရန်ကင်က မကြာမကြာ စားစရာနဲ့ အရပ်တွေကို ဂျက်ကို့ဆီ ပစ်ပေးတယ်။

တီယန်ကျင်းက ရောက်လာတဲ့ ကျွန်မတို့ကတော့ အဆင့်အတန်းနိမ့် အုပ်စုထဲ ဝင်ပြီး ဒုတိယထပ်မှာ နေရတယ်။ ရီရီအတွက် ဝရန်တာပါတဲ့ ကိုယ်ပိုင် အခန်း၊ ကျွန်မနဲ့ အန်တီဘာဘာက တခန်း၊ ကျွန်မအစ်ကို သုံးယောက်က တခန်း ပေါ့။ ကျွန်မတို့က ဒုတိယတန်းစား မိသားစုဝင်တွေအဖြစ် အလိုအလျောက် နားလည်

m g ၆၆ e . c o m

လိုက်တယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ မြင့်မြတ်သူများ စံပျော်ရာ မြင့်မြတ်ရာ နေရာကို ခြေချခွင့် မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ကတော့ ကျွန်မတို့ အထပ်ကို ဆန္ဒရှိရင် လာခွင့် ရှိတယ်။

ပထမတော့ လိုင်ဒီယာ့ကို ကျွန်မတို့ အထပ်မှာ ထားတယ်။ နောက်တော့ ပထမထပ်၊ သူတို့ အထပ်မှာ ပေးနေလိုက်တယ်။ သူတို့တက်သားလည်း ဖြစ်သွား တယ်။ ကျောင်းအသစ် ရှိမ်းရှင် (မြင့်မြတ်နှလုံးသား) မူလတန်းကျောင်းက အိမ်နဲ့ တမိုင်ခွဲ ဝေးတယ်။ ပထမဆုံး ကျောင်းတက်တဲ့ ရက်က ထမင်းချက်က ဈေးကို အသွားမှာ သူ့စက်ဘီး ဘားတန်းပေါ် ကျွန်မကို တင်ပြီး ကျောင်းပို့ပေးတယ်။ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာက တီယန်ကျင်းက ရောက်မလာကြသေးဘူး။ သူတို့မရှိ တော့ ကျွန်မကို ပြန်လာကြိုဖို့ ဘယ်သူမှ သတိမရကြဘူး။

ကျောင်းဆင်းတော့ အတန်းဖော်တွေကို သူတို့အမေတွေက ကျောင်း ပေါက်ဝမှာ လာကြိုတာကို မြင်ရတယ်။ အတန်းဖော်တွေ တယောက်ပြီးတယောက် အမေတွေရဲ့ လက်ဆွဲထွက်သွားပြီး မြင်ကွင်းထဲက ပျောက်သွားကြတယ်။ ကျွန်မ ကတော့ မဆုံးနိုင်တဲ့ စောင့်စားခြင်းတွေနဲ့၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့မှုက ပိုပိုကြီးလာ တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကျောင်းမှာ ကျွန်မတယောက်တည်းပဲ ကျန်ရစ်တယ်။ ရှန်ဟိုင်း လမ်းမကြီးပေါ်ကို တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် ခြေလှမ်းတွေနဲ့ လှမ်းထွက် လိုက်တယ်။ ကျောင်းက ပြန်ရတာ အင်မတန် ကသိကအောက်နိုင်လှတယ်။ ကျွန်မ ခြေလှမ်းတွေ ပိုဝေးလာလေ လူတွေ ပိုရှုပ်လာလေပါပဲ။

ပလက်ဖောင်းပေါ်မှာ လမ်းသွား လမ်းလာတွေ၊ ဝါးထမ်းပိုးတွေနဲ့ အထုပ်အလေးကြီးတွေ ထမ်းလာတဲ့ ကူလီတွေ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး ဈေးသည်တွေ၊ ဆိုင်ခန်းနဲ့ ဈေးသည်တွေနဲ့ ခြေထောက်ပြတ်၊ လက်ပြတ်၊ မျက်စိကန်း၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပုံပျက် ပန်းပျက်နဲ့ သံခွက်လေး လမ်းဘေးချပြီး ပေးစာကမ်းစာ မျှော်နေတဲ့ သူတောင်းစားတွေနဲ့ ပြည့်နေတယ်။ လူတိုင်းက တနေရာရာကို သွားနေကြတာပဲ။ ကျွန်မက လွဲလို့ လူတိုင်းမှာ သွားစရာနေရာ တခုခု ရှိနေတယ်။ ကျွန်မ မိုင်တွေ အများကြီး လျှောက်တယ်။ လမ်းမပေါ်က မှတ်မိမယ့် အမှတ်အသား တခုခုကို ရှာတယ်။ ဒါပေမဲ့ မျှော်လင့်ချက်မဲ့စွာပါပဲ ကျွန်မ လမ်းပျောက်နေခဲ့တယ်။ အိမ် လိပ်စာလည်း မသိဘူး။

မင်းမဲ့စရိုက် လွှမ်းမိုးနေတဲ့ ကာလမှာ ကလေးတွေဟာ မကြာခဏ

ပြန်ပေးဆွဲခံရတယ်။ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ တွင်းနက်ကြီးတွေထဲမှာ ပျောက်ဆုံးသွားလေ့ ရှိတယ်။ ကလေးတွေကို ယာထို (အိမ်စေ) အဖြစ် ရောင်းစားကြတယ်။ တခါတလေ တော့ ဆောင်ကြာမြိုင်တွေဆီ ပို့လိုက်တယ်။ ညဉ့်နက်လာတာနဲ့ အမျှ ကျွန်မ ပိုကြောက်လာပြီး ဗိုက်လည်း ပိုဆာလာတယ်။ မီးတွေ ထွန်းထားတဲ့ ဒင်ဆမ်း ဆိုင်တွေဆီက ပြတင်းပေါက်မှာ ပြထားတဲ့ ပေါက်စီတွေ၊ ခေါက်ဆွဲတွေ၊ ဘဲကင် တွေနဲ့ ဝက်သားကင်တွေကို သွားရည်တွေ ကျပြီးတော့ အဲဒီနားမှာ ရစ်သီရစ်သီ လုပ်မိနေတယ်။ ဆိုင်ရှင်မိန်းမကြီး ထွက်လာပြီးတော့ ကျွန်မ ဝတ်ထားတဲ့ ကျောင်းဝတ်စုံ အသစ်စက်စက်လေးကို ကြည့်ရင်း “သမီး အမေကို လာရှာတာ လား” လို့ မေးတယ်။ သိပ်ကြောက်နေတော့ မေးခွန်းကို မဖြေနိုင်ဘဲ ခေါင်းပဲ ငုံ့ထားမိတယ်။ “လာလာ... ဝင်လာခဲ့” ဆိုတာနဲ့ သူ့နောက် လိုက်ဝင်သွားတယ်။

မျက်လုံးထောင့်ကနေ ရုတ်တရက် တယ်လီဖုန်း တလုံးကို လှမ်းမြင် လိုက်တယ်။ ရေနစ်နေတဲ့ အချိန် ကောက်ရိုးတမျှင်ကို မြင်လိုက်ရသလိုပဲ။ ရှန်ဟိုင်း အိမ်အသစ်ရဲ့ ဖုန်းနံပါတ်ကို စွဲနေအောင် မှတ်မိတယ်။ ၇၉၂.၈၁။ အစ်ကို ဂရက်ဂိုရီက နံပါတ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာကြီး။ အရင်အပတ်က ဂဏန်းတွေကို အရှေ့က ပေါင်းပေါင်း၊ အနောက်က ပေါင်းပေါင်း ၁၃ ရတဲ့ ကစားနည်း တခုကို သင်ပေးတုန်းက ဒီဖုန်းနံပါတ်ပါတယ်။ စားသောက်ဆိုင်က ဆူညံ ပွက်နေပြီး လူတွေ ရှုပ်ထွေးနေတယ်။ ဖုန်းခွက်ကို ကိုင်လိုက်ပြီး နံပါတ်တွေ နှိပ်လိုက်တာ ဘယ်သူမှ သတိမထားမိလိုက်ဘူး။ အဖေ ဖုန်းကိုင်တယ်။ “နင် ဘယ်မှာလဲ” လို့ အေးအေးဆေးဆေးပဲ မေးတယ်။

ကျွန်မ ပျောက်နေတာ ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး။ “တနေရာရာက စားသောက်ဆိုင်ထဲမှာ၊ လမ်းပျောက်နေတယ်” ဖုန်းထဲကနေ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားတဲ့ အသံတွေ ကြားလိုက်တယ်။ ဆိုင်ရှင်ကို ဖုန်းပေးလိုက်ဖို့ အဖေက ပြောတယ်။ ဆိုင်ရှင်မိန်းမက အဖေကို လမ်းပြောပြပြီး ခဏနေတော့ ကားအမည်း ကြီးနဲ့ အဖေ ကျွန်မကို လာကြိုတယ်။ ဘာမှ မပြောဘဲ ကားမောင်းလာပြီး အတွေး တွေထဲမှာ နစ်မြောနေပုံရတယ်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ “မြေပုံဆောင်ထားပြီး အိမ်နဲ့ ကျောင်း ဘယ်မှာ ရှိလဲ ဆိုတာ ကြည့်ထားရင် လမ်းပျောက်မှာ မဟုတ်ဘူး” လို့ ကျွန်မခေါင်းကို ခပ်ဖွဖလေး ပွတ်ပြီး ပြောတယ်။

ဒီအတွေ့အကြုံကနေ ကိုယ်ကိုယ့်ကိုယ်သာ အားကိုးရမယ် ဆိုတာ သိလိုက်တော့တယ်။ အန်တီဘာဘာ မရှိရင် ကျွန်မကို ဘယ်သူမှ ဂရုမစိုက်ဘူး ဆိုတာလည်း ကောင်းကောင်း သဘောပေါက်သွားတယ်။ အဲဒီ ညနေမှာပဲ ဂရယ်ဂိုရီကို မြေပုံဖတ်နည်း သင်ပေးခိုင်းတယ်။ အဲဒီအချိန်က စလို့ ဘယ်တော့မှ လမ်းမပျောက်တော့ဘူး။

နောက်နှစ်လနေတော့ ရီရို အန်တီဘာဘာ၊ ဂျိုးနဲ့ ဆူဆန်တို့ တီယန်ကျင်း ကနေ ရှန်ဟိုင်းကို ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မမှာ နှလုံးပိတ် ဝှမ်းဆီထိသလို ရွှင်မြူး လို့။ ဆူဆန် လသားလေးပဲ ရှိတဲ့အချိန် ၁၉၄၂ ကတည်းက ညန်နဲ့ခွဲခဲ့ပြီး ခုမှ သူတို့ သားအမိ ပြန်တွေ့ရရှာတာ။ ရှန်ဟိုင်းမှာ ပြန်တွေ့ကြတော့ ဆူဆန်က မျက်လုံးပြူးပြူး ဝိုင်းဝိုင်းလေးနဲ့ တောတီးတော့တ လမ်းလျှောက်ခါစ ကလေးလေး ဖြစ်နေပြီ။ ပါးလေးတွေက ဖောင်းကစ်ကစ်နဲ့ ဆံပင်မည်းမည်းလေးနဲ့ ချစ်စရာ ကောင်မလေးပေါ့။ သူ့အမေနဲ့ ပြန်တွေ့မှာမို့ အန်တီဘာဘာက ပန်းရောင် အသားကပ် ဘောင်းဘီ လှလှလေးရယ်၊ လိုက်ဖက်တဲ့ ဂျာကင်ဖောင်းဖောင်းလေးရယ် ဆင်ထား ပေးတယ်။ ဆံပင်ကို နှစ်ဘက်ခွဲ ချည်ထားပေးပြီး ချစ်စရာလေးကို ဖြစ်နေတယ်။ ဧည့်ခန်းထဲမှာ ဟိုဟို ဒီဒီ ပြေးဆော့လိုက်၊ ဧည့်ခန်းထဲက အလှဆင်ပစ္စည်းလေး တွေကို ကြည့်လိုက်၊ အန်တီဘာဘာဆီ ယူသွားပြလိုက် လုပ်နေတယ်။ ညန် ရောက် လာပြီး ဆူဆန်ကို ပွေ့ချီဖို့ လုပ်လိုက်တယ်။ ကျွန်မညီမ နှစ်နှစ်အရွယ်လေး အတွက် သူ့အမေက သူစိမ်းပြင်ပြင်ပဲ။ ဆူဆန်က အချိန်ခံဘဲ တွန့်လိမ်ကောက် ကွေးပြီး ရုန်းနိုင်သလောက် ရုန်းတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ မျက်ရည်လည်ရွဲနဲ့ “မလာနဲ့ မလာနဲ့၊ အန်တီဘာဘာရေ၊ အန်တီဘာဘာရေ” ဆိုပြီး ငိုပါလေရော။

ဘယ်သူမှ စကားမပြောရဲကြတော့ဘူး။ စကားပြောနေတာတွေ အကုန်ရပ် တိတ်ဆိတ်သွားပြီး ဆူဆန် သူ့အမေကို ကန်၊ ညန်လက်ထဲမှာ ရုန်းကန် နေတာကို ငေးကြည့်နေမိကြတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ညန်က ဆူဆန်ကို သူ့ဘေးက ထိုင်ခုံမှာ အတင်းထိုင်ခိုင်းလိုက်ပြီး ပါးကို ရိုက်ချလိုက်ရော။ ကျွန်မ လန့်သွား တယ်။ ဆူဆန်က အကျယ်ကြီး ငိုပါရော။

ညန်က အကြီးအကျယ် ပေါက်ကွဲပြီး စိတ်လွတ်လက်လွတ် ဖြစ်သွားပြီး ဆူဆန်ရဲ့ ပါးတွေ၊ နားတွေနဲ့ ခေါင်းကို မညှာမတာ ရက်ရက်စက်စက် ရိုက်ပါ တော့တယ်။ အခန်းထဲမှာ လူတွေ အကုန်လုံးလည်း အမြီးကုပ်ပြီး ငြိမ်နေတာပဲ။

ကျွန်မ သိပ်စိတ်ရှုပ်သွားတယ်။ ဘာလို့များ အဖေ၊ ရီရီ ဒါမှမဟုတ် အန်တီဘာဘာတို့က ဒီလောက် ညဉ့်ပန်း နှိပ်စက်နေတာကို ဝင်မတားလဲလို့ မတွေးတတ်ဘူး။ အခန်းထဲကနေ ထွက်ပြေးသွားချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ခြေထောက် တွေက ကြမ်းပြင်မှာ အမြစ်တွယ်ထားသလိုပဲ။ ဘာတခွန်းမှ ဝင်မပြောသင့်မှန်း၊ တိတ်တိတ်နေသင့်မှန်း သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စကားလုံးတွေက ဒေါသတကြီး ကန်ထွက် ချင်နေတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ကြားထဲ ဝင်ရပ်ပြီး တားလိုက်ချင်စိတ်က တားမရ တော့ဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ ဘယ်သူလဲ၊ ဘယ်နေရာကို ရောက်နေလဲ ဆိုတာ လုံးလုံးလျားလျား မေ့သွားပြီး “သူ့ကို ထပ်မရိုက်နဲ့တော့။ သူက ခုမှ ကလေးလေးပဲ ရှိသေးတာ” ဆိုပြီး တုန်တုန်ယင်ယင် အသံနဲ့ နောက် ဘာဖြစ်လာမယ် ဆိုတာ မစဉ်းစားမိဘဲ အော်ပြောလိုက်မိတယ်။

ညန်က လှည့်လာပြီး မျက်လုံးအိမ်ထဲကနေ မျက်လုံး အကြီးကြီး ပြုတ်ထွက်လာမတတ် စိန်းစိန်းဝါးဝါး ကြည့်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူ ကျွန်မဆီ ရောက်လာတော့မယ်လို့ ထင်မိတယ်။ အန်တီဘာဘာက ကျွန်မကို ဘာမှ ထပ်မပြော တော့ဖို့ သတိပေးတဲ့ အကြည့်နဲ့ လှမ်းကြည့်တယ်။ ဆူဆန် ငိုတာတောင် နည်းနည်း တိတ်သွားတယ်။ ကျွန်မကြောင့် ညန်ရဲ့ သွေးရူးသွေးတန်း ဖြစ်မှုကိုတော့ တားလိုက် နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဒေါသ ပုံချစရာ နေရာဟာ ကျွန်မ ဖြစ်သွားတယ်။

ခဏအတွင်း မြင်လိုက်တာတွေကြောင့် ကျွန်မတို့ ကလေးတွေ အကုန် နားလည်သွားတယ်။ ညန်တယောက်တည်း အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ အဖေ၊ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာ အကြောင်းကိုပါ နားလည်သွားတာ။ ကျွန်မတို့ဟာ သူ့ရဲ့ အခြား တဖက်ကို မြင်လိုက်ရတဲ့ သက်သေခံတွေပဲ။ အဘွား ဆုံးသွားပြီးနောက် တအိမ်လုံးကို ထိန်းချုပ်သူဟာ ညန်ဖြစ်သွားပြီ။

ညန်ရဲ့ စိန်းဝါးဝါး အကြည့်ကြောင့် ကျွန်မ ကျောထဲ စိမ့်ပြီး ကြောက်လာ တယ်။ တင်းတင်းစေ့ထားတဲ့ နှုတ်ခမ်းတွေဆီက စကားလုံးတွေ ခုန်ထွက်လာ တယ်။ “ထွက်သွားစမ်း” လို့ အော်တယ်။ “ငါ့မျက်စိရှေ့က အခုချက်ချင်း ထွက်သွား စမ်း။ မင်းပါးစပ်ကို ဖွင့်ရဲတယ်ပေါ့” ကျွန်မ တံခါးရှိရာကို အမြန်ပြေးတယ်။ သူပါးစပ်က ခြိမ်းခြောက်တဲ့ စကားတွေ ထပ်ထွက်ကျလာတယ်။ “နင် မိုက်ရိုင်းတာ ငါ ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး၊ ဘယ်တော့မှလည်း ခွင့်မလွှတ်ဘူး၊ ကြားလား၊ ကြားလား။ ကြားလား”

အောက်တိုဘာ ၁၉၄၃၊ အဖေ့ရဲ့ ဂျပန်ရိပ်သာလမ်း၊ ရှန်ဟိုင်းအိမ်မှာ ကျွန်မတို့ မိသားစု ပြန်လည် ဆုံစည်းခဲ့ပုံကတော့ အဲဒီလိုပေါ့။

ရှန်ဟိုင်းကို ပြောင်းလာပြီး နောက်ပိုင်း ကျွန်မတို့ ဘဝတွေဟာ လုံးဝကို ပြောင်းလဲသွားပါတယ်။ အဖေက တရုတ်လို စာသင်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာကို ဒုတိယဘာသာစကား အဖြစ် သင်တဲ့ သာသနာပြုကျောင်းကို ကျွန်မတို့ကို ပို့လိုက်တယ်။ ကျွန်မက ရှိမ်းရှင်မှာ ကျောင်းတက်တယ်။ အစ်ကိုသုံးယောက်က စိန့်ဂျွန် ခရစ်ယာန် ယောက်ျားလေး ကျောင်း၊ လိုင်ဒီယာက အိုရီရာ ကက်သလစ် အလယ်တန်းကျောင်းမှာ တက်ကြတယ်။ အဖေဟာ ပိုက်ဆံရဲ့ တန်ဖိုးကို ကျွန်မတို့ သိအောင် ခြိုးခြံရေး စီမံချက်ကို စတင်ကျင့်သုံးတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ မုန့်ဖိုး မရဘူး။ ကျောင်းဝတ်စုံကလွဲပြီး ဘာအဝတ်မှ မဝယ်ပေးဘူး။ နေ့တိုင်း ကျောင်းကို လမ်း လျှောက်သွားရတယ်။ ယောက်ျားလေးတွေကတော့ အသွား သုံးမိုင်၊ အပြန် သုံးမိုင် လမ်းလျှောက်ရတယ်။ မနက် ရှစ်နာရီကျောင်းရောက်ဖို့သူတို့မနက် ခြောက်နာရီခွဲမှာ အိပ်ရာ ထရတယ်။ လိုင်ဒီယာရဲ့ ကျောင်းနဲ့ ကျွန်မကျောင်းက ကပ်ရက်၊ အိမ်ကနေ တမိုင်ခွဲ ဝေးတယ်။ ဓာတ်ရထားတွေက နေရာတိုင်းမှာ ရှိတယ်။

တီယန်ကျင်းကနေ ရီရီ ရောက်လာတော့ ကျွန်မတို့တွေ မရှက်မရွံနဲ့ ဓာတ်ရထားခ ပေးပါ ဆိုပြီး ရီရီကို ပူဆာကြတယ်။ ညနေတိုင်း ကျွန်မတို့ မုန့်ဖိုး နည်းနည်းလေး ရကြတယ်။ ဂျပန်လမ်းနဲ့ အပြိုင်ဆွဲတဲ့ ဓာတ်ရထားက ဟောင်ပူ မြစ်ထိပ်က ဘန်ကိုရောက်ရင် ရပ်တယ်။ ကျွန်မ စီးတဲ့ ဓာတ်ရထားက အိမ်လမ်း ထိပ်တည့်တည့်မှာ ရပ်တယ်။ မနက်ဆို ကံကောင်းရင် ဓာတ်ရထားက ကျွန်မ သွားမယ့် လမ်းကြောင်းအတိုင်း လာတယ်။ လူကြီး နှစ်ဆယ် ဖန် (တယွမ်တွင် ဖန်တရာ)၊ ကလေး တဆယ်ဖန် ပေးရတယ်။ ဓာတ်ရထား လာရင် လူတိုင်းက တွန်းတိုက်ပြီး တက်ဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ ဘယ်သူကမှ တန်းစီရကောင်းမှန်း မသိဘူး။

ဓာတ်ရထားရဲ့ ပထမဆုံးမှတ်တိုင်က ဒိုရမ်ပန်းခြံ။ နောက် နှစ်နှစ်ကြာ တော့ ဂျပန်တွေ စစ်နူးပြီး အဖေနဲ့ ညန်က ကျန်ခဲ့တဲ့ စီးပွားရေးတွေကို ပြန်ရဖို့ တီယန်ကျင်းကို လေယာဉ်နဲ့ သွားကြရော။ ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မကို ရီရီက ပျော်ပွဲစား ခေါ်ထွက်တယ်။ ညန်ရဲ့ အုပ်စိုးမှု ကာလမှာ ဒီလိုဖြစ်တယ် ဆိုတာ ရှားပါးဖြစ်စဉ်ပဲ။ ကလေးတွေကို ကျောင်းချိန်ကလွဲပြီး အပြင်ထွက်တာကို တားမြစ်ထားတယ်လေ။

ထမင်းချက်က ကျွန်မတို့အတွက် အရသာရှိတဲ့ ဆန်းဒွစ်တွေကို ထည့်ပေးလိုက် သေးတယ်။ ကြက်ဥကို ကြက်သွန်ဖြူများများနဲ့ ထူထူလေး ကြော်၊ ကြက်သွန်နီနဲ့ ယူနမ် ဝက်ပေါင်ခြောက်တွေကို လတ်ဆတ်ပြီး ကြွပ်ရွှနေတဲ့ ပြင်သစ်ပေါင်မုန့် နှစ်ခုကြားထဲ ညှပ်ထားတာ။ သစ်ပင်အမြင့်ကြီးတွေ၊ စိမ်းလန်းတဲ့ လမ်းလေးနဲ့ ပန်းမွေ့ရာတွေကြားမှာ ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မ တူတူပုန်းတမ်း ကစားလိုက်၊ တရုတ်ပုံပြင် ထဲက ဇာတ်ကောင်တွေလို သရုပ်ဆောင်လိုက်နဲ့ ကျွန်မတို့ ဆော့နေတဲ့ အချိန် ရီရိုက မနက်စောစော ထိုက်ချီကစားတယ်။ တခါတလေကျ ပုံပြင်ပြောသူက နားနေဆောင်မှာ သိပ်လှတဲ့ ချည်ခင်တွေကို ဗိုင်းငင်ရင်း ပုံပြင်တွေ ပြောပြတယ်။

နောက်မှတ်တိုင်က ကဖေး ရုပ်ရှင်ရုံမှာ။ ရုပ်ရှင်အမိုက်စားတွေကို တွေ့လိုက်ရလို့ ကျွန်မတို့ ကျွက်ကျက်ညံ အော်ကြ၊ ပျော်ကြပေ။ ရုပ်ရှင်နာမည်တွေ၊ ရုပ်ရှင်မင်းသား မင်းသမီးတွေရဲ့ ရုပ်သေဓာတ်ပုံတွေကို နံရံမှာ ကပ်ထားတယ်။ ည ဆိုရင် နန်းတော်ကြီးကျလို့။ စစ်ပွဲကြီး ပြီးတာနဲ့ ဟောလီဝုဒ်ရုပ်ရှင်တွေဟာ ရှန်ဟိုင်းကို တောမီးလို ကူးစက်လာတယ်။ ခရက်ဂေဘယ်၊ ဗီဗီယမ်လင်း၊ လောရန်စ်အိုလီဗီရေနဲ့ လာနာကျူနာတို့ ဆိုတာ အိမ်ထဲမှာ ပြောဆိုသုံးစွဲတဲ့ နာမည်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ တရုတ်စကားနဲ့ ပေါလောပေါ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် တရွေ့ ရွေ့လွင့်မျောခြင်းလို့ အနက်ရတဲ့ ပီးအာ ဆိုတဲ့ တရုတ်စကားလုံးနဲ့ လေရူး သုန်သုန်ကို တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၆ မှာ မတရားကို ပေါက်ခဲ့တာ။

ကျောင်းမှာ ရုပ်ရှင်မဂ္ဂဇင်းတွေ လဲလှယ်တယ်။ မင်းသား မင်းသမီးတွေရဲ့ ဓာတ်ပုံ တွေကို ညှပ်ယူထားတာတွေ လုပ်ကြတယ်။ တရက်တော့ ကျွန်မထက် နှစ်နှစ် အတန်းကြီးတဲ့ ကျောင်းသူတယောက်ဆီကို လော့စ်အိန်ဂျလိန်က ရုပ်ရှင် စတီဒီယိုတခုကနေ လော့ခရက်ဂေဘယ်ရဲ့ ဓာတ်ပုံကို နာမည်တပ်ပြီး ပို့လာ တယ်။ မစ္စတာဂေဘယ်က ဓာတ်ပုံအောက်မှာ လက်မှတ်ထိုးထားသေးတယ်။ ကျောင်းနားချိန်မှာ ရှိသမျှ မိန်းကလေးတွေ ကောင်မလေးဘေးမှာ ပတ်ချာလည် ဝိုင်းပြီး နာမည်ကြီး မင်းသားရဲ့ ပုံကို တချက်လေးပဲ ကြည့်ရကြည့်ရ ဝိုင်းကြည့် ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အဲဒီမိန်းကလေး ကိုယ်တိုင်တောင် ကျောင်းမှာ နာမည်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။

သုံးခုမြောက် မှတ်တိုင်က ရှိမ်းရှင်နဲ့ အိုရီရာကျောင်းတွေကို သွားတဲ့

လမ်းထိပ်မှာ။ လမ်းတလျှောက်မှာ သစ်သီး၊ ဒင်ဆန်း၊ ခေါက်ဆွဲ၊ ပြင်သစ်ပေါင်မုန့်၊ ခရင်ကိတ်နဲ့ အမျိုးအစားစုံတဲ့ မုန့်အချို့တွေ ရောင်းတဲ့ ဆိုင်သေးလေးတွေ ရှိတယ်။ တခါတလေကျ အဲဒီဆိုင်တွေရှေ့ ဖြတ်လျှောက်ရတာ သိပ်ပြီး မချိတင်ကဲ ဖြစ်တယ်။ ဘာလို့လဲ ဆိုတော့ ကျွန်မက အမြဲဗိုက်ဆာနေပြီး ကျွန်မ အိတ်ကပ် ကလည်း အမြဲပြားကပ်နေလို့ပဲ။ ကုန်ဆုံးသွားပြီဖြစ်တဲ့ တီယန်ကျင်း နေ့ရက် တွေမှာတုန်းကတော့ မနက်စာ စားချင်တာကို အန်တီဘာဘာ့ကို ကြိုမှာ ထားပြီး စားခွင့် ရှိတယ်။ ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ ကြက်ဥနဲ့ ပြင်သစ် ပေါင်မုန့်ကင်၊ ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ ဂေါ်ဖီထုပ်နဲ့ ခေါက်ဆွဲကြော်၊ ပေါက်စိ၊ နှမ်းအနှစ်နဲ့ မုန့်လုံး ရေပေါ်၊ ချော့ကလက်အပူ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အခုတော့ ကျွန်မတို့ မနက်စာကို တမျိုးပဲ စားခွင့် ရတော့တယ်။ ညနံ့အလိုအရ ကလေးတွေ ကြီးထွားဖို့ အကောင်းဆုံး အာဟာရတဲ့။ အဲဒါကတော့ ဆန်၊ ရေတို့ကိုပြုတ်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် နည်းနည်း ခတ်ထားတဲ့ ဆန်ပြုတ်ပဲ။ တချို့ တနင်္ဂနွေနေ့တွေ ဆိုရင်တော့ မာနေအောင် ပြုတ်ထားတဲ့ ဘဲဥ စားရတတ်တယ်။

ခြူးခြံချွေတာခြင်း အကျင့်ဟာ ကျွန်မတို့ လင်ပါသားသမီးတွေမှာတင် ရပ်မသွားပါဘူး။ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာ့ကိုပါ ကျင့်သုံးတယ်။ တီယန်ကျင်းမှာတုန်း က ရီရီနဲ့ အဖေဟာ ဘဏ်အကောင့်တခုကို ပေါင်းသုံးပြီး ရီရီက ဘဏ္ဍာရေး အရာရှိခေါင်းဆောင်အဖြစ် ချက်စာအုပ်မှာ လက်မှတ်ထိုးတယ်။ ရှန်ဟိုင်းကို ၁၉၄၃ မှာ ရောက်လာတော့ ရီရီက အဖေ့ကို စိတ်ချလက်ချပဲ အဖေ့နာမည်အတု ရန်ဟောင်အမည်နဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်ကတည်းက ဖွင့်ထားတဲ့ တီယန်ကျင်းဘဏ် အကောင့်ထဲကို သူ့ပိုက်ဆံတွေ အကုန်လုံး ထည့်လိုက်ပါရော။ လက်မှတ်တချက် တည်းနဲ့ နန်းစွန့်လိုက်တဲ့ ကင်းလိုင်ရာ (King Lear) လိုပါပဲ ရီရီဟာ လက်မှတ် တချက်ထိုးပြီး သူ့ ကံကြမ္မာတခုလုံး ပေးပစ်လိုက်တယ်။ အကောင့်အသစ်ကို အဖေ့အပြင် လက်မှတ်ထိုးခွင့် ရှိသူက ညနံ့ တဦးတည်း။ အဲဒီမှာ ရီရီနဲ့ အန်တီ ဘာဘာဟာ ပိုက်ဆံတပြားမှ မရှိတဲ့ လူတွေ ဖြစ်သွားပါတယ်။ မဖြစ်စလောက် သေးသေးမွှားမွှားလေး ဝယ်ဖို့က အစ အဖေနဲ့ ညနံ့ကိုပဲ အားကိုးရတော့တယ်။ သူတို့မျက်နှာပဲ ကြည့်နေရတော့တဲ့ ဘဝ ရောက်သွားတယ်။

စစချင်းတော့ တီယန်ကျင်းကနေ ပါလာတဲ့ ပိုက်ဆံနည်းနည်းလေး ရီရီပိုက်ဆံအိတ်ထဲမှာ ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ရီရီဆီက မုန့်ဖိုးတောင်း

တတ်တယ်။ ကျွန်မတို့ မျက်လုံးထဲက ပျော်ရွှင်မှုလေးကို မြင်ရဖို့အတွက် သူက တပြား နှစ်ပြားလောက်လေး ပေးလေ့ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ကျောင်းအသွား၊ အပြန်အတွက် ဓာတ်ရထားခလည်း ပေးတာမို့ သိပ်မကြာပါဘူး။ ရီရီ ပိုက်ဆံ ကုန်သွားပါတော့တယ်။

ကျောင်းစဖွင့်ပြီး နှစ်လအကြာမှာတော့ ဓာတ်ရထားခ ကိစ္စဟာ တညနေ ညစာစားနေတုန်းမှာ ပေါ်သွားပါတော့တယ်။ ညစာစားလို့ ပြီးခါနီးနေပြီ။ ကျွန်မ တို့ သစ်သီးတွေ ခွာနေတုန်းမှာ အန်တီဘာဘာက အဘွားလေးဘဏ်မှာ ငွေ လက်ခံသူအဖြစ် အလုပ်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း စကားစတယ်။ ညွှန်က နှုတ်ခမ်းကို တင်းတင့်စေလိုက်တယ်။ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သွားဟန် မျက်နှာ ထားကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ အဖေက “အိမ်မှာ လိုတာ အကုန်ရှိနေတာပဲ၊ ဘာလို့ အလုပ်လုပ်ချင်တာလဲ” လို့ မေးလိုက်တယ်။

အန်တီဘာဘာက ကလေးတွေကလည်း ကျောင်းသွားကြပြီး အိမ်အလုပ် တွေကိုလည်း အစေခံတွေကပဲ လုပ်တာ ဆိုတော့ သူ့မှာ အချိန်ပိုတွေ သိပ်များ နေတယ်လို့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဖြေတယ်။ လစာက သူ့ကို အနည်းနဲ့ အများ တော့ သူ့ခြေထောက်ပေါ် သူ့ရပ်နိုင်တဲ့ အစွမ်းအစ ပေးလိမ့်မယ် ဆိုပြီး အားလုံးက တွေးနေတဲ့ အချက်ကို ထည့်မပြောသွားခဲ့ဘူး။

အဖေက ရီရီဘက်ကို လှည့်ပြီး “အဖေ ဘယ်လို ထင်လဲ၊ သူ တရက် လုံးနီးပါး အိမ်မှာ မရှိတော့ဘဲ နေမှာပေါ့။ သူ အိမ်မှာရှိရင် အဖေ့အတွက် အဖော် ရတာပေါ့”လို့ ပြောတယ်။

ရီရီက “သူ လုပ်ချင်တာ ပေးလုပ်လိုက်ပါ။ နောက်ပြီး သူလည်း ဟိုဟို ဒီဒီ သုံးဖို့ ပိုက်ဆံနည်းနည်းပါးပါး လိုမှာပေါ့” လို့ ဖြေတယ်။

အဖေက “ပိုက်ဆံလိုရင် ဘာလို့ ကျွန်တော့်ဆီ မလာလဲ၊ ဘယ်အချိန် ဖြစ်ဖြစ် ပိုက်ဆံလိုရင် ကျွန်တော့်ဆီ လာတောင်းပါလို့ နှစ်ယောက်လုံးကို ပြောထားပြီးသားပဲ၊ တကယ်လို့ ကျွန်တော် ရုံးမှာ ဆိုရင် ဂျိမ်းက အမြဲတမ်း ချက် လက်မှတ်ထိုးပေးဖို့ အဆင်သင့်ပဲလေ” လို့ အန်တီဘာဘာဘက် လှည့်ပြီး တခမ်းတနား ပြောသေးတယ်။

ကျွန်မ ကျောရိုးထဲကို စိမ့်ပြီး ကျောချမ်းသွားတယ်။ နူးညံ့သိမ်မွေ့လှတဲ့ ရီရီက ပြင်သစ်ချွေးမ ညွန့်ဆီသွားပြီး ပိုက်ဆံတောင်းရမယ်တဲ့လား။

ရီရီက လည်ချောင်းတချက်ရှင်းလိုက်ပြီး “ငါ အရင်ကလည်း ပြောခဲ့ပါတယ်၊ ကလေးတွေအတွက် မုန့်ဖိုးလေး ဘာလေး ပေးဖို့ လိုတယ်”

“မုန့်ဖိုး ဟုတ်လား” အဖေက ပြောတယ်။ ဂရယ်ဂိုရီနဲ့ လိုင်ဒီယာဘက်ကို လှည့်ပြီးတော့ “မင်းတို့က ဘာလို့ မုန့်ဖိုး လိုရတာလဲ” လို့ မေးလိုက်တယ်။

လိုင်ဒီယာက “ဟုတ်ပြီ။ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ကျောင်းအသွား၊ အပြန် ဓာတ်ရထားခ လိုတယ်”

ညွန့်က “ဓာတ်ရထားခ။ မင်းတို့ကို ဘယ်သူက ဓာတ်ရထား စီးခွင့် ပေးထားလို့လဲ”

ဂရယ်ဂိုရီက “စိန့်ဂျွန်က သွားရတာ အရမ်းဝေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လမ်းလျှောက်သွားရင် တမနက်လုံး ကြာလိမ့်မယ်။ ကျောင်းရောက်ပြီး သိပ်မကြာဘူး အိမ်ပြန်လာမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသွားတက်တာ မဟုတ်ဘဲ တရက်လုံး လမ်းလျှောက်လေ့ကျင့်ခန်း သွားလုပ်သလို မဖြစ်နေဘူးလား” လို့ ပြန်ပြောတယ်။

ဘူရှီဘာတောက် (မဟုတ် မဟတ် ရှစ်မျိုးတွေ လာမပြောနဲ့) အဖေက အာမေဇိုတ်သံနဲ့ ပြန်ပြောတယ်။ “မင်း ပုံကြီးချဲ့နေတာ။ လမ်းလျှောက်တာ ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းတယ်”

“လမ်းလျှောက်ရတာ မုန်းတယ်။ အထူးသဖြင့် မနက်စောစော လမ်းလျှောက်ရတာပဲ။ အလကား အချိန်ကုန်တယ်” လို့ ဂရယ်ဂိုရီက ခပ်တိုးတိုး ညည်းတယ်။

ညွန့်က “မင်းက မင်းအဖေကို ဆန့်ကျင်နေတာလား။ မင်းအဖေက ဒီအိမ်က မင်းတို့အားလုံးကို ထောက်ပံ့ဖို့ နေ့ရော၊ ညရော အလုပ်လုပ်နေရတယ်။ အဖေက လမ်းလျှောက်ဖို့ ပြောရင် မင်း လမ်းလျှောက်ရမှာပေါ့။ ကြားလား” လို့ ဟိန်းဟောက်တယ်။

အသံတွေ ချက်ချင်း တိတ်ဆိတ်သွားတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ရီရီကို အကူအညီတောင်းတဲ့ အကြည့်နဲ့ လှမ်းကြည့်လိုက်ကြတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လိုင်ဒီယာက “ရီရီက ကျွန်မတို့ကို ဓာတ်ရထားခ ပေးနေတာ နှစ်လ ရှိပါပြီ။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်မတို့ ကျောင်းကို ဓာတ်ရထား စီးသွားလို့ ရကြတယ်”

ညွန့်က “ငါတို့ မသိဘဲ ရီရီကို ဒီပိုက်ဆံကိစ္စနဲ့ မင်းတို့ ဒုက္ခပေးရဲကြ

mgyoe.com

တာလဲ။ အခုချိန်ကစပြီး မင်းတို့အကုန်လုံး ဘယ်သူဆီကမှ ပိုက်ဆံမယူရဘူး။ အဖေက မင်းတို့ကို ဈေးအကြီးဆုံး ကျောင်းမှာ ထားပေးဖို့ အကောင်းဆုံး ပညာရေး နဲ့ ပညာသင်ပေးဖို့ အလုပ်တွေ ကြိုးစားနေတာ။ မင်းတို့ကို ပျက်စီးနေတဲ့ ကလေး တွေ ဖြစ်လာမှာ၊ အသုံးမကျတဲ့ ကလေးတွေ ဖြစ်လာမှာ အဖေ လိုလားမှာ မဟုတ် ဘူး” လို့ ပြောတယ်။

ဝေဖန်ချက်က ကျွန်မတို့ကို ဦးတည်ပြီး ပြောနေပေမယ့် ရီရီနဲ့ အန်တီ ဘာဘာ့ကို ရည်ရွယ်တယ် ဆိုတာ အားလုံး သဘောပေါက်ပါတယ်။

“အတန်းထဲမှာ လမ်းလျှောက်လာတာ ဘယ်သူမှ မရှိဘူး၊ သူငယ်ချင်း တော်တော်များများက ကားဆရာ မောင်းတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ကားနဲ့ ကျောင်းလာတဲ့ သူတွေပဲ” လို့ လိုင်ဒီယာက တုံ့ပြန်တယ်။

“မင်းတို့တွေ ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်သွားရမယ် ဆိုတာ မင်းတို့ အဖေရဲ့ ဆန္ဒပဲ။ မင်းတို့တွေ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာ့ကို ပိုက်ဆံကိစ္စနဲ့ ဒုက္ခ မပေးရဘူး၊ မင်းတို့ ပိုက်ဆံလိုတယ် ဆိုရင် ငါ့ဆီကို တိုက်ရိုက် လာတွေ့ပြီး တောင်းလို့ရတယ်။ ပိုက်ဆံ ဆိုတာ အပင်ကနေ သီးလာတာ မဟုတ်ဘူး။ အခုတော့ မင်းတို့တွေက လက်ဝါးဖြန့်ရင် ပိုက်ဆံရတယ်လို့ ထင်နေကြတာ၊ ဘဝ ဆိုတာ ဘာလဲ ဆိုတာ မင်းတို့ကို ငါ သင်ပေးဦးမယ်” ပြောရင်း ခဏရပ်ပြီး ညွှန်က ဆက်ပြောတယ်။ “ငါတို့က မင်းတို့ကို ရထားခ မပေးဘူးလို့ ပြောနေတာ မဟုတ် ဘူးနော်၊ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ တယောက်ချင်းစီ ငါတို့ဆီ လာပြီး အရင်က အပြုအမူ တွေအတွက် တောင်းပန်ရမယ်။ မင်းတို့ ပျက်စီးခဲ့ပါတယ် ဆိုတာ လာဝန်ခံရမယ်။ အကျင့်ပြင်ပြီး ရွက်သစ်တွေလို နေထိုင်ပါမယ်။ ငါတို့ဆီ လာပြီး ဓာတ်ရထားခ လာတောင်းရင် ငါတို့ ပေးကောင်း ပေးမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဓာတ်ရထားခ ဆိုတာ မွေးရာပါ ခံစားခွင့် မဟုတ်ဘူး။ မင်းတို့နောင်တရတယ် ဆိုတာ သေချာတော့မှ ငါတို့ ဓာတ်ရထား ခ ပေးနိုင်မယ်” တဲ့။

ကျွန်မတို့ အကုန်လုံး အသက်ရှူဖို့တောင် မေ့သွားတယ်။ အစေခံ တွေကတော့ ကျွန်မတို့ရဲ့ ပါးစပ်တွေနဲ့ လက်တွေကို ရေခွေးစိမ်ထားတဲ့ အဝတ်နဲ့ သုတ်ပြီး သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပေးရင်း အလုပ်များနေတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ညစာ စားချိန် ပြီးခါနီး ရောက်လာပြီ။ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာများ တခုခုပြောမလားလို့ ကျွန်မတို့ မျှော်လင့်မိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိတ်ဆိတ်မှုက ကြီးစိုးနေဆဲပဲ။

သူတို့ ဘာမှ မလုပ်ပေးနိုင်တော့ဘူးလား။ ရီရီရဲ့ နိုင်ငံခြားသားသွေး တဝက်ပါတဲ့ ချွေးမဟာ အိမ်ရဲ့ အိမ်ထောင်ဦးစီးမ ဖြစ်သွားပြီလား။

အဲဒီနောက် ညန်က ရီရီဘက် လှည့်ပြီး အချို့ပေါ် သကာလောင်းထားတဲ့ စကားသံနဲ့ “အဖေ လိမ္မော်သီး စားကြည့်ပြီးပြီလား၊ အရမ်း အရည်ရွမ်းတာ၊ တလုံးလောက် ခွာပေးရမလား ဟင်”လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ အမျိုးသမီးဘဏ်မှာ အန်တီဘာဘာ အလုပ်စလုပ်တယ်။ ကျွန်မ တို့လည်း ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်သွား၊ လမ်းလျှောက်ပြန် ပြန်လုပ်ရတယ်။ ရီရီက ကျွန်မတို့ကို ဓာတ်ရထားခ ပေးပြီး ပျက်စီးအောင် လုပ်တယ်လို့ ပြောတဲ့ ညန်ရဲ့စောင်းမြောင်း ပြောဆိုမှုကို ကျွန်မတို့တွေ စိတ်ဆိုးနေကြတုန်းပဲ။ ဒီဓာတ် ရထားခ ကိစ္စဟာ အိမ်မှာ အာဏာပြိုင်တဲ့ ကိစ္စလို့ပဲ နားလည်ထားတယ်။ ကျွန်မတို့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ကာကွယ်ပေးနေတဲ့ ရီရီကို သစ္စာရှိကြောင်း ပြသချင်တာရယ်၊ ညန်ရဲ့ အတင်းအဓမ္မ အာဏာလုကျူးကျော်မှုကို ဆန့်ကျင်ချင်တာရယ်ကြောင့် လမ်းလျှောက်ကြတယ်။ (အမှန်တကယ်တော့ အဘွားဆုံးပြီးပြီးချင်းကတည်းက ညန်က အာဏာသိမ်းလိုက်ပြီးသားပါ။ နောက်တနှစ်လောက်ကျတော့ အန်တီ ဘာဘာဆီမှာ အမေ့အကြောင်း ကျွန်မ မေးဖြစ်တယ်။ အဲဒီအခါမှပဲ အဘွားဆုံးတာ နဲ့ အဖေက အမေ့ဓာတ်ပုံတွေ အကုန်လုံးကို ဖျက်ဆီးလိုက်ကြောင်း အန်တီဘာဘာ က ထုတ်ပြောတော့တယ်။)

လိုင်ဒီယာက ပထမဆုံး အညံ့ခံတယ်။ သူ့ကျောင်းက ကျွန်မထက် တနာရီနောက်ကျ တက်ပြီး တနာရီ နောက်ကျ ဆင်းတယ် ဆိုတာ ကျွန်မတို့ ကျောင်းအတူတူသွား အတူတူပြန်လို့ မရဘူး။ နှစ်ပတ်လောက်အတွင်း လိုင်ဒီယာ က ကျွန်မထက် ဆယ့်ငါးမိနစ်စောပြီး အိမ်ပြန်ရောက်နေတာ သတိထားမိတယ်။ သူ လက်နက်ချလိုက်ပြီ ဆိုတာ သိလိုက်တယ်။

အစ်ကိုတွေက နှစ်လလောက်ထိ ခံတယ်။ စိန့်ဂျွန်က တကယ်ကို ဝေးတာပါ။ ဆောင်းတွင်း ဝင်လာတာနဲ့ ကျောင်းချိန်မီအောင် မိုးမလင်းခင် ကတည်းက အိပ်ရာထရတယ်။ ညနေပိုင်းကျတော့လည်း ဘောလုံးလေ့ကျင့်ခန်း၊ ဘတ်စကက်ဘော လေ့ကျင့်ခန်းတွေ အပြီးမှာ အိမ်ပြန်ဖို့ မောပန်းဖွယ် ခရီးရှည် လမ်းလျှောက်မှုကြီးကို ရင်ဆိုင်ရပြန်တယ်။ တခါတလေဆို နေဝင်ရီတရောမှ အိမ်ပြန်ရောက်တော့တယ်။ ဒါနဲ့ပဲ တယောက်ပြီးတယောက် အညံ့ခံကုန်ရော။

သူတို့ဘယ်လိုနေနေ ရှန်ဟိုင်းမှာ နေခဲ့တဲ့ ၁၉၄၃ ကနေ ၁၉၄၈ အထိ ကာလအတွင်း ကျွန်မကတော့ ညနံ့ဆီသွားပြီး ဓာတ်ရထားခ သွားမတောင်း နိုင်ခဲ့ဘူး။ ရက်တွေကနေ ရက်သတ္တပတ်တွေ ဖြစ်လာတယ်။ ရက်သတ္တပတ်ကနေ လတွေ ဖြစ်လာတယ်။ လတွေကနေ နှစ်တွေ ကြာသွားတယ်။

ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာက ကျွန်မကို အောက်ထပ် ဆင်းပြီး ညှိနှိုင်းဖို့ မကြာမကြာ တိုက်တွန်းတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ကျွန်မ ဘယ်တော့မှ မလုပ်ခဲ့ဘူး။

မကြာခဏ ဆိုသလို တနင်္ဂနွေ နေ့လယ်ခင်းတွေမှာ အဖေနဲ့ ညနံ့ရဲ့ “ဓာတ်ရထားခ ဝေချိန်ရောက်ပြီ၊ လာယူကြ” ဆိုတဲ့ ခေါ်သံကို ကြားရလေ့ ရှိတယ်။ အဲဒီလိုကြားတိုင်းမှာ ကျွန်မကို ကြီးကြီးမားမား မချိတင်ကဲ ဝေဒနာတခုက ဖျတ်ခနဲ ဆွဲညှစ်လိုက်သလို ခံစားရတတ်တယ်။ အန်တီဘာဘာက ကျွန်မကို တံတောင်နဲ့တွက်ပြီး “သွားလေ သွား၊ သူတို့နဲ့ အောက်ထပ် လိုက်ဆင်းပြီး ကျွန်မလည်း ဓာတ်ရထားခ ရနိုင်မလားလို့ ပြောလိုက်လေ၊ ဒါဆို သူတို့လိုမျိုး သမီးအတွက် ဝေစု သမီး ရမှာပေါ့” ဆိုပြီး တိုက်တွန်းတယ်။

ရဲဖန်ရဲခါ အန်တီဘာဘာ မနက်စောစော အစည်းအဝေးရှိတဲ့ အခါမျိုးကျ ကျွန်မကို နည်းနည်းနောက်ကျမှ အိပ်ရာက နှိုးတယ်။ ကျွန်မက အိမ်ကနေ နည်းနည်းလေး စောထွက်ပြီး လမ်းထိပ်ကို ပြေးသွား၊ ဂျပာရိပ်သာလမ်းထဲမှာ ကိုက်နည်းနည်းခွာပြီး အန်တီဘာဘာကို စောင့်တယ်။ သူက ဆိုက်ကား လှမ်းခေါ် ထွက်လာပြီး လမ်းထိပ်မှာ ကျွန်မကိုတင်၊ ရှိမ်းရှင်ရောက်တော့ ကျွန်မ ဆင်းနေခဲ့ တယ်။

ဇွန်လကနေ စက်တင်ဘာလအတွင်းဆို မိုးက ရေတံခွန်က ရေကျသလို ရွာ၊ လမ်းထဲမှာ လေက တဟူးဟူးတိုက်လို့ ညနံ့ကျိန်စာမိနေတဲ့ ကျွန်မမှာတော့ ကျောင်းစာအုပ်တွေ အလေးကြီး ထည့်ထားတဲ့ လွယ်အိတ်ကို လွယ်၊ လေတိုက်ပြီး လွင့်ထွက်ဖို့ တာစူနေတဲ့ ထီးတချောင်းကို ဖက်တွယ်ပြီး မဆုံးတော့ဘူးလို့ ထင်ရတဲ့ ဂျပာရိပ်သာလမ်းကို ခြေချင်းဝတ်ထိ မြုပ်နေတဲ့ ရေထဲ အမြဲဖြတ်လျှောက် ရတော့တာပဲ။ ခြေထောက် ရေစိုမှာ စိုးလို့ ဗွက်အိုင်တွေကို ရှောင်၊ ရေမထိအောင် ချထားတဲ့ ပျဉ်ပြားပေါ် ခပ်ဖွဖွလေး လှမ်းပြီး ကားရှိရာကို သွားကြတဲ့ အတန်း ဖော်တွေရဲ့ မထိတထိ လှောင်ပြောင်မှုကိုလည်း ကျွန်မ ကြံကြံခံခဲ့ရတယ်။ သူတို့ အချင်းချင်း တီးတိုးပြောကြတာက ကျွန်မက “နံပါတ် ၁၁ ဓာတ်ရထား” ပေါ်

တတ်သွားတယ်ပေါ့။ ဆိုလိုတာက ကျွန်မ ခြေထောက်တွေက ကျွန်မကို သယ်ဆောင် သွားတယ်ပေါ့။

နေ့တိုင်း မနက်တခါနဲ့ ညနေတခါ ကျွန်မဟာ နေရောင်အောက်က ကျွန်မရဲ့ အရိပ်နောက်ကို ထက်ကြပ်မကွာလိုက်ရင်း ပလက်ဖောင်းပေါ်က အကွဲ အအက်တွေကို သေချာ ရှောင်ကွင်းရင်း လမ်းလျှောက်တယ်။ နတ်သမီး ပုံပြင်တွေ ကို စိတ်ကူးယဉ်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာထဲမှာ ပျော်မွေ့တတ်လာတယ်။ ကျွန်မရဲ့ အချိန်ဖြုန်းနည်း တခုပေါ့။ စိတ်ကူးယဉ်ပုံပြင်တွေဟာ တရက်ကနေ နောက် တရက်ကို အခန်းဆက် ဇာတ်လမ်းလို ဆက်စပ်နေလို့ပေါ့။ အဲဒီဇာတ်လမ်းထဲမှာ ကျွန်မက ရှန်ဟိုင်းက အိမ်မှာ မတော်တဆ ကျိန်စာသင့်ပြီး ရောက်နေတဲ့ တကယ့် မင်းသမီးလေးပေါ့။

တကယ်လို့ ကျွန်မ လိမ်လိမ်မာမာ နေမယ်၊ စာကြိုးစားမယ် ဆိုရင် တရက်ရက်မှာ ဒီကျိန်စာသင့်မှုကနေ အမေအရင်းက လာကယ်တင်ပြီး အရမ်းလှတဲ့ ရဲတိုက်ကြီးမှာ သူနဲ့ အတူတူနေဖို့ ခေါ်ဆောင်သွားမယ်ပေါ့။ နောက်ဆုံး တော့ အဲဒီစိတ်ကူးယဉ် ဇာတ်လမ်းတွေကို ကျွန်မ စွဲမက်လို့ လာပြီး ဒီမလျှောက် မနေရ လမ်းလျှောက်ရဖို့ကိုတောင် စောင့်စားမျှော်လင့်မိတဲ့အထိ ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်မ မှာ နယ်မြေကို အရောက်ပို့နိုင်တဲ့ သော့တချောင်း ရှိတယ်လို့တောင် အန်တီ ဘာဘာ့ကိုလည်း ပြောဖြစ်သေးတယ်။ ကျွန်မ ကြိုက်တဲ့ အချိန် ရောက်သွားနိုင်တဲ့ လျှို့ဝှက်တိုင်းပြည်နဲ့ ယှဉ်ရင် ရှန်ဟိုင်းဟာ ဘာမှ ထူးခြားဆန်းကြယ်တာ မရှိ၊ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ မရှိဘူး။ အဲဒီမှာ တိမ်ထိအောင် မြင့်တဲ့ တောင်ကြီးတွေ၊ ဝါးပင် အမြင့်ကြီးတွေ၊ အတွန်အတက်တွေနဲ့ ထင်းရှူးပင်ကြီးတွေ၊ ထူးဆန်းတဲ့ ကျောက်တုံး ကြီးတွေ၊ ပန်းရိုင်းတွေနဲ့ ငှက်ရောင်စုံလေးတွေ ရှိတယ်။

အကောင်းဆုံးကတော့ အဲဒီမှာ အမေနေပြီး ကလေးလေးတိုင်းကို အဲဒီနေရာက နွေးထွေးစွာ ကြိုဆိုတယ်။ အိမ်စာလုပ်ဖို့ မရှိတဲ့ ညနေပိုင်းတွေမှာဆို အဲဒီစိတ်ကူးယဉ် ကမ္ဘာလေး အကြောင်းကို စာရွက်တွေပေါ်မှာ ချရေးတယ်။ ကျောင်းရောက်တဲ့အခါ ဖန်တီးရေးသားမှု စာရွက်လေးကို စားပွဲတခုကနေ တခု ဆရာမတွေ မသိအောင် လက်ဆင့်ကမ်း ဖတ်ပြီး တခစ်ခစ် သဘောကျနေတဲ့ အတန်းဖော်တွေကို မြင်ရရင်ပဲ ကျွန်မမှာ ပီတိတွေ ဖြာလို့။

တခါမှာတော့ မိန်းကလေးတယောက်က သူ့ရဲ့ နာမည်ကို ဗီလိန် နေရာ

မှာ သုံးထားလို့ ကျွန်မကို ကန့်ကွက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီနေရာကို ခြစ်လိုက်ပြီး ကျွန်မနာမည် ရမ်နဲ့ အစားထိုးလိုက်တယ်။ ကျွန်မလည်း အကြီးအကျယ် ကန့်ကွက်ပြီး သူ့နာမည်ကို ပြန်ထည့်လိုက်တော့ သူငိုပါရော။ ဇာတ်လမ်းထဲက နာမည် ဆိုတာက ဇာတ်လမ်း မှန်ကန်တယ်လို့ ထင်ရအောင်လို့ မတူညီတဲ့ နာမည်တွေထဲက တခုကို ဒီလိုပဲ ယူသုံးလိုက်တာပါလို့ ရှင်းပြရတယ်။ အဲဒီကစပြီး ဘောလ်ပန်တချောင်းရဲ့ ထူးကဲလှတဲ့ စွမ်းရည်နဲ့ တာဝန်ကို ကျွန်မ စပြီး နားလည် လာခဲ့တယ်။

အပြန်လမ်းမှာ ဒိုယမ်ပန်းခြံနား နီးလာလေ ကျွန်မ ပျော်လေပဲ။ ပန်းခြံအပြင်ဘက်မှာ ဈေးကြီးတစ်ရပ် ရှိတယ်။ ဈေးသည်တွေ ငါးရက်တခါ လာရောင်းကြတယ်။ အဲဒီလူတွေကြားမှာ အသက်ကြီးပြီး ပညာပြည့်ဝပုံရတဲ့ ဦးလေးကြီးတယောက် ပါတယ်။ သူက သူ့ရဲ့ စာအုပ်ဆိုင်ကို ထောင့်ဆုံးမှာ ဖွင့်တယ်။ ဆိုင်မှာ ပြန်ပိတ်လို့ မရတဲ့ သစ်သားအလင်းကာ ပြတင်းပေါက်ရဲ့ သစ်သားရွက်များလို အလျားလိုက်ရှိနေတဲ့ သစ်သားပြား စင်တွေပေါ်မှာ ထောင့်တွေ တွန့်ကြေ စုတ်ပြတ်နေတဲ့ သိုင်းဝတ္တုတွေကို ရောင်းဖို့နဲ့ ငှားဖို့ ဆိုပြီး တင်ထား တယ်။ အန်တီဘာဘာက စရန်ငွေ ငါးဆယ်ဖန် ပေးထားလို့ ကျွန်မ တပတ်ကို စာအုပ်ငါးအုပ် ငှားခွင့်ရှိတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေကို အဖြူအမည်းနှစ်ရောင်နဲ့ ဈေး အပေါဆုံး စက္ကူပေါ်မှာ ပုံနှိပ်ထားတယ်။

တရုတ်ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူတွေ သည်းခြေကြိုက်စာအုပ်တွေပေါ့။ စာအုပ်တိုင်းမှာ အားနည်းတဲ့ သူတွေဘက်က ရပ်တည်ပြီး သိုင်းပညာ တော်တဲ့ သူရဲကောင်းတွေ၊ သူရဲကောင်းမတွေဟာ လူဆိုးတွေနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်တဲ့ အကြောင်းတွေ ရေးထားတယ်။ ဇာတ်လမ်းတော်တော် များများဟာ တရုတ်ရိုးရာ ဒဏ္ဍာရီတွေထဲက အဓိက အချက်အလက်တွေကို ကျောရိုးယူပြီး ရေးထားတာမျိုး၊ အနောက်တိုင်း မှာ ဆိုရင် အာသာဘုရင်တို့၊ ရောဘင်ဟုတ်တို့လိုမျိုးပေါ့။ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ရုန်းကန် လှုပ်ရှား တိုက်ခိုက်ပြီးတဲ့အခါ အရေးနိမ့်မယ်လို့ ထင်ရတဲ့ နိမ့်ကျပေမယ့် အမှန် တရားဘက်က ရပ်တည်သူ တွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ အမြဲတမ်း အနိုင်ရသွားလေ့ ရှိတယ်။ ဒီလို စာအုပ်တွေက ကျွန်မကို မျှော်လင့်ချက်တွေ ပေးတာပဲ။

အဖေ့ရဲ့ ခြိုးခြံချွေတာရေး စီမံကိန်းဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ နေ့စဉ် ဘဝထဲ အထိပါ ဝင်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မနဲ့ လိုင်ဒီယာဟာ ဘယ်တော့မှ ဆံပင်အရှည်

မထားရဘူး၊ ပုံမသွင်းရဘူး။ ဆံပင် မတိုမရှည်၊ သန့်သန့်ရှင်းရှင်းနဲ့ ခေတ်ဟောင်းက ဆံပင်ပုံစံပဲ ထားရတယ်။ ယောက်ျားလေးတွေက ပိုဆိုးတယ်။ အမြဲတမ်းပြောင်နေအောင် ခေါင်းတုံးရိတ်ထားရတယ်။ အဲဒါက အဖေ့စိတ်ကူး၊ ဘဝ ဆိုတာ ကပြက်ကချော်နဲ့ ဖြတ်သန်းသွားလို့ မရဘူး ဆိုတာ သိစေလိုလို့ ဆိုပဲ။ ကျွန်မ အစ်ကိုတွေဟာ တကျောင်းလုံးရဲ့ လှောင်ပြောင်ရယ်မောစရာ ကျောင်းသားတွေ အဖြစ် နေခဲ့ရတယ်။ ခေါင်းတုံးအပြောင် တုံးပြီးတိုင်းမှာ သူတို့ရဲ့ ဦးရေတွေက စိမ်းပြီး ပြောင်လက်နေလို့ သူတို့ အခေါ်ခံရတဲ့ နာမည်က “မီးသီးသုံးလုံး” တဲ့။

ကျောင်းမှာ ကျွေးတဲ့ နေ့လယ်စာ ဆိုတာ ဈေးအပေါဆုံး အစားအစာ တွေပဲ။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် အမေရိကန်တွေ ဂျပန်ကို နိုင်တဲ့ အချိန်မှာ ယူအက်စ်စစ်တပ်ကနေ ရှိမ်းရှင်ကျောင်းကို “စီ”ရာရှင်တွေကို နေ့လယ်စာအတွက် ထောက်ပံ့တယ်။ (အမေရိကန်စစ်တပ်တွင် “အေ”ရာရှင်၊ “ဘီ”ရာရှင်၊ “စီ”ရာရှင်၊ “ဒီ”ရာရှင်၊ “ကေ”ရာရှင် စသည်ဖြင့် ရာရှင်များ ခွဲခြားထားသည်။ “အေ”ရာရှင်သည် လတ်ဆတ်သော စားစရာများ၊ “ဘီ”ရာရှင်သည် မချက်ပြုတ်ရသေးသည့် ထုပ်ပိုးထားသည့် စားစရာများ၊ “စီ”ရာရှင်သည် ချက်ပြုတ်ပြီး ပြန်လည်ထုပ်ပိုး ထားသည့် စားစရာများ၊ စည်သွတ်ဘူး စသည်၊ “ဒီ”ရာရှင်နှင့် “ကေ”ရာရှင်တို့မှာ အသက်မသေရုံ စားသုံးရသည့် စားစရာများ စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသည်။) ကျွန်မတို့တွေ စည်သွတ်ဘူးထဲက ဝက်ပေါင်ခြောက်တွေ၊ အမဲသားချက်တွေ၊ မာတောင့်တောင့် ဘီစကွတ်တွေ၊ ချိစ်တွေနဲ့ ချောကလက်တွေကို ရထားတဲ့ ရိက္ခာတွေ ကုန်ဆုံးတဲ့အထိ စားခဲ့ရတယ်။ အစားမစားခင်တိုင်းမှာ အမေရိကန် မဟာမိတ်စစ်တပ်ကို စစ်အောင်နိုင်မှုအတွက် ကျွန်မတို့ကို “စီ”ရာရှင်တွေ ဝေငှပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြော ဆုတောင်း ပေးရတယ်။

ညစာစားတာ တခုပဲ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် စားရတယ်။ ခန့်ခန့်ညားညား စားရတယ်။ ခုနစ်နာရီခွဲ အတိ ဆိုရင် ညစာစားဖို့ ခေါင်းလောင်းတီးတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ တန်းစီပြီးတော့ အောက်ထပ်က ထမင်းစားခန်းကို သွားကြတယ်။ အဲဒီမှာ ဘဲဥပုံ စားပွဲကြီးရှိပြီး ကျွန်မတို့တွေဟာ ကိုယ့်နေရာ ကိုယ် ဝင်ထိုင်ရတယ်။ ရီရိက အိမ်ရဲ့ အကြီးဆုံးမို့လို့ စားပွဲရဲ့ ထိပ်ဆုံး ပန်းခြံကို မျက်နှာမူတဲ့ ထိုင်ခုံမှာ အန်တီဘာဘာက သူ့ရဲ့ ညာဘက်၊ အဖေနဲ့ ညန်က သူ့ရဲ့ ဘယ်ဘက်မှာ ထိုင်ကြတယ်။ ဂရယ်ဂိုရီနဲ့ အက်ဂါက အန်တီဘာဘာရဲ့ ဘေးမှာ၊ ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မက စားပွဲ

ခြေရင်းမှာ ချောင်ထိုးခံရတယ်။ ရှန်ဟိုင်းမှာ နေတုန်းက ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန်တို့ဟာ ကျွန်မတို့နဲ့ အတူတူမစားကြဘူး။

ညစာမစားခင်မှာ အပေါ့စွန့်၊ လက်ဆေး၊ ကျောင်းဝတ်စုံပဲ ဝတ်၊ ခေါင်းဖြီးဖြီးသွားကြရတယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ပေးထားတဲ့ ခုံမှာ စိုးရိမ်ကြောင့် ကြစိတ်နဲ့ အတောင့်လိုက် ထိုင်ကြပြီး ကျွန်မတို့ကို သတိမပြုမိဖို့ ဆုတောင်းကြလေ့ ရှိတယ်။ ကျွန်မတို့ လင်ယါ သားသမီးတွေဟာ ထမင်းခိုင်းမှာ မပြောရဘူး။ အချင်းချင်းတောင် ပြောခွင့်မရှိဘူး။ ကိုယ့်နာမည်ကို ကြားပြီဆိုတာနဲ့ ကြီးမားလှတဲ့ အကြောက်တရား ဟာ တကိုယ်လုံးကို လွှမ်းမိုးသွားတာပဲ။ အစား စားချင်စိတ်လည်း ပျောက်သွား တာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်ပြီဆိုတာနဲ့ မကောင်းတဲ့ အဖြစ် တခုခု သေချာပေါက် ရောက်လာ တော့တာပဲ။

ညစာမှာ ဟင်း ခြောက်မျိုး၊ ခုနစ်မျိုးလောက်တော့ ပါတယ်။ ဝက် ပေါင်ရင်းသား၊ ကြက်သားကင်၊ ငါးပေါင်း၊ ရှန်ဟိုင်း ဂဏန်း၊ အသီးအရွက်ကြော်၊ ပြီးတော့ ဟင်းရည်ပူပူ တအိုးနဲ့ အဆုံးသတ်တယ်။ အဖေက ညစာစားချိန်မှာ သားသမီးတွေကို တွေ့ချင်တာတော့ သူ့ရင်ထဲက လာတာပါ။ ထမင်းကို ကြိုက်သလောက် ထပ်ထည့်ခွင့် ရှိတယ်။ ပန်းကန်ထဲမှာ ဟင်းကျန်ခဲ့တာ၊ ထမင်းကျန်နေတာတွေတော့ လက်ခံဘူး။ ထမင်းတစေ့တောင် မကျန်ရဘူး။

ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မက အဆီများများ အသားတွေ မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အတင်းကျွေးတာ ခံရတာ များလာတဲ့အခါ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်မှာ အသားတုံးကို ဆန်းသစ်တဲ့ ဝှက်နည်းတွေ ရှာတွေ့လာတယ်။ အိတ်ကပ်ထဲ၊ ခြေအိတ်ထဲ၊ ဘောင်းဘီခေါက်စထဲ၊ သို့မဟုတ် စားပွဲအောက်ထဲ ပစ်ချလိုက်တာမျိုး။ တခါတလေ ကျ ပါးစောင်ထဲမှာ ဖောင်းကားနေအောင် ထည့်ထားပြီး အိမ်သာထဲထွေးချ ရေဆွဲချလိုက်တာမျိုး လုပ်ရတယ်။ အဲဒီနည်းတွေ တခုမှ အလုပ်မဖြစ်ဘူး ဆိုရင်တော့ အတုံးလိုက်သာ မျိုချလိုက်တော့တာပဲ။

ညစာစားပြီးရင် သစ်သီးတမျိုးမျိုးတော့ အမြဲစားရတယ်။ အဖေ ဧည့်သည်တွေ လာတဲ့ အခါမျိုးမှာတော့ ကျွန်မတို့က သူတို့ ကျန်တဲ့ အစားအစာ တွေ စားရတယ်။ စားစရာနည်းပေမယ့်လည်း ကျွန်မတို့ချည်း သက်သက်စားရတာ ကို ပျော်တယ်။ အဲဒီလိုစားရရင် တီယန်ကျင်းက နေ့တွေကို သတိရတော့တာပဲ။

အဆီများတဲ့ အစားတွေကို ဝှက်ထားဖို့ မလိုတော့ဘူး။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရယ်မော၊ အချင်းချင်း စကားပြောလို့ ရတယ်။

ပညာတတ် အမျိုးသမီးလို့ ပြောတဲ့ မစ္စချင်းကို ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန်တို့ အတွက် ကလေးထိန်းဆရာမ ခန့်ထားတယ်။ သူတို့အခန်းထဲမှာပဲ စားကြပြီး ကြိုက်တာ မှာစားခွင့် ရှိတယ်။ ခြိုးခြံချွေတာရေး ကျင့်စဉ်ကို ပထမထပ်မှာ ကျင့်သုံးပုံ မရဘူး။ မနက်စာဆိုရင် ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ ကြက်ဥ၊ ပေါင်မုန့်၊ ကောက်ပဲသီးနှံ အစေ့အဆန်တွေ၊ စတော်ဘယ်ရီတွေနဲ့ ဖရဲသီးတွေ ပါတယ်။ ဖရန်ကင်ဆံပင်ကို အကောင်းဆုံး ကလေးဆံသဆရာဆီမှာ ပုံသွင်းထားပြီး စတိုင်ကျတယ်။ ဆူဆန်ကတော့ တောက်ပတဲ့ အရောင်ရှိတဲ့ ဆံပင်တွေကို ဖဲကြိုး၊ ဇာပန်းကြိုးတို့နဲ့ လှလှပပ ချည်နှောင်ထားလေ့ ရှိတယ်။ သေချာချုပ်ထား တဲ့ ဝတ်စုံတွေကို မဝတ်လိုက်ရခင်မှာပဲ သူတို့ဟာ ထွားထွားလာတယ်။ အရုပ်တွေ အများကြီးကို ရလေ့ရှိပြီး ကိုယ်ပိုင်ဝရန်တာမှာ ဆော့ကြတယ်။ နေ့လယ်ပိုင်း မှာတော့ ဆန်းဒွစ်၊ ချော့ကလက် ဘီစကွတ်၊ မုန့်အချိုတွေနဲ့ ကိတ်မုန့်တွေကို လက်ဖက်ရည် သောက်ရင်း စားတယ်။

မစ္စချမ်းက ဖရန်ကင် ဆရာမ ဆိုပေမယ့် သူက ဒုတိယထပ်က သတင်း ပလင်းတွေ၊ လုပ်ဆောင်မှုတွေ၊ စကားတွေကို ထောက်လှမ်းတဲ့ စပိုင်နဲ့ သတင်း ပေးလည်း ဖြစ်တယ်။ လူတွေကို မျက်နှာချိုသွေးတယ်၊ ကူညီတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မစ္စချမ်းက ဘယ်တော့မှာ စည်းမကျော်ဘူး။ သူနဲ့ လိုင်ဒီယာ သူငယ်ချင်းတွေ ဖြစ်လာတယ်။ လိုင်ဒီယာဟာ ကျွန်မတို့ထဲမှာတော့ အဖေတို့ အိပ်ခန်းဘေးက လက်ဖက်ရည်ခန်းရဲ့ နေ့လယ်ပိုင်း လက်ဖက်ရည်ပိုင်းမှာ ပါဝင်ခွင့်ရှိတဲ့ တဦးတည်း သော သူပဲ။

ကျွန်မတို့တွေက အဆင့်နှစ်ခု ခွဲခြားခံရတာကို မကျေနပ်ကြဘူး။ လိုင်ဒီယာက ဒုတိယထပ်မှာ အစည်းအဝေးတွေ တခုပြီး တခုလုပ်တယ်။ ဗျူဟာ အမျိုးမျိုးကို အဆိုပြုတယ်။ အစာအငတ်ခံ ဆန္ဒပြတာ၊ တော်လှန်တာ၊ အဖေနဲ့ နှစ်ယောက်တည်း စကားပြောဖို့ နာမည်မဖော်ထားတဲ့ စာရေးပြီး မတရားမှုတွေကို တင်ပြတာ အမျိုးမျိုးပဲ။ ကျွန်မတို့တွေ တီးတိုးဝေဖန်ကြ၊ ညည်းညူကြ၊ တကယ့်ကို တီးတိုးတိတ်တိတ် အစီအစဉ်တွေ ဆွဲနေသလို ခံစားရတာပါ။ ဒါပေမဲ့ တခုမှ မလုပ်ဖြစ်ပါဘူး။

တနင်္ဂနွေ နေ့လယ်ခင်း တခုမှာ ဂျိမ်း ရေအိမ်ဝင်ဖို့ အခန်းထဲက အထွက်
 မှာ နည်းနည်းလေး ဟနေတဲ့ တံခါးဝမှာ ခိုးနားထောင်နေတဲ့ ညန်နဲ့တိုးတယ်။
 သူတို့နှစ်ယောက်သား မျက်လုံးချင်းဆုံပြီး ခဏလောက် ကြောင်ကြည့်နေကြ
 တယ်။ ညန်က သူ့လက်ညှိုးကို နှုတ်ခမ်းပေါ်တင် လက်ပြပြီး သွားခိုင်းတယ်။
 ဂျိမ်းက ဒီတခါတော့ သွားပြီလို့ သိလိုက်တယ်။ ရင်ဆိုင်ဖို့ ကြောက်ပြီး ရေအိမ်ထဲ
 မှာ အကြာကြီး နေနေမိတယ်။ ပြန်ထွက်လာတော့ ညန် မရှိတော့ဘူး။ တံခါးက
 တော့ ဟ ရက်ပဲ ကျန်ခဲ့တယ်။ လိုင်ဒီယာကတော့ တော်လှန်ရေး အစီအစဉ်တွေ
 ဆွဲလို့ကောင်းတုန်း။ ဂျိမ်း ဝင်လာပြီး တွေ့ခဲ့တာတွေကို ပြောပြတော့ ကျွန်မတို့
 အားလုံး ကြက်သေသေသွားကြတယ်။ ကျွန်မတို့တွေ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ကြ
 တာပေါ့။ ညစာစားဖို့ ခေါင်းလောင်းထိုးတော့ အစည်းအဝေးကို ဝရန်းသုန်းကား
 ရပ်ပြီး ထမင်းစားခန်းကို ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ တန်းစီဆင်းကြတယ်။
 ညစာစားချိန်ဟာ ထွေထွေထူးထူး ဘာမှမဖြစ်ဘဲ ပြီးသွားတယ်။ ဂျိမ်းများ
 မရိုးမသား ဇာတ်လမ်းဆင်လား ဆိုပြီး ကျွန်မတို့တွေ သံသယဝင်မိရော။ ဒါပေမဲ့
 သိပ်မကြာပါဘူး။

ညန်က နည်းဗျူဟာအသစ်ကို သုံးပြီး ခွဲခြား အုပ်ချုပ်လိုက်တယ်။
 ရက်နည်းနည်း ကြာတော့ လိုင်ဒီယာကို မြင့်မြတ်သူများနေရာ မြင့်မြတ်တဲ့နေရာ
 (အဖေနဲ့ ညန်ရဲ့ အိပ်ခန်း) ကို ခေါ်တွေ့ပြီး သူတို့အခန်းဘေးက အိပ်ခန်းငယ်ထဲမှာ
 ပြောင်းနေဖို့ ပြောတယ်။ ကိုယ်ပိုင်စာကြည့်စားပွဲ၊ အံဆင့်ဗီရိုနဲ့ ခန်းဆီးနဲ့ ဆင်တူ
 ဇာအိပ်ရာဖုံး အသစ်တွေကို ပေးတယ်။ သူ့အခန်းထဲကို မဝင်ခင် ကျွန်မတို့ တံခါး
 ခေါက်ပြီး ဝင်ခွင့် တောင်းရတော့တယ်။ ကျွန်မတို့တွေ သူ့ကို အကြီးအကျယ်
 မနာလို ဖြစ်ကြတော့တာပဲ။

လိုင်ဒီယာဟာ ပထမထပ်ရော၊ ဒုတိယထပ်ရောနဲ့ ဟိုဘက်အုပ်စု၊
 ဒီဘက်အုပ်စု နှစ်စုလုံးမှာ ခွနေခွင့်ရှိလာတယ်။ မစ္စချမ်းလိုပဲ သူလည်း အဖေနဲ့
 ညန်ဆီကို သတင်းပလင်းတွေ ပေးပါရော။ ကျွန်မနဲ့ အစ်ကိုသုံးယောက်ရဲ့
 အတင်းအဖျင်းတင်မကဘဲ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာရဲ့ သတင်းတွေကိုပါ သယ်သွား
 တယ်။ ဒီလိုတွေလုပ်လို့ သူဟာ ချိုချင်တွေ၊ မုန့်ခေါ်ကျွေးတာတွေ၊ မုန့်ဖိုးတွေ၊
 အဝတ်အစားအသစ်တွေ၊ သူငယ်ချင်းနဲ့ အပြင်ထွက်လည်ခွင့်တွေ ရလာတယ်။

တချိန်တည်းမှာ လိုင်ဒီယာဟာ သူက ကျွန်မတို့နဲ့ မတူဘဲ အခွင့်ထူးခံ ဆိုတာကို သိသိသာသာကို ပြသလာတယ်။

တခါတလေမှာ အပေါ်ထပ်က ဆင်းလာတုန်း ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန် တို့ရဲ့ အခန်းမှာ ခရင်(မ်)ကိတ်တို့ ဆန်းဒွစ်တို့ တောင်းစားနေတဲ့ လိုင်ဒီယာကို ရိပ်ခဲနဲ့ မြင်တတ်တယ်။ သူ့ရဲ့ ကပ်ချွဲနေတဲ့ အမူအရာကို ဘယ်တော့ကြည့်ကြည့် ကျွန်မအတွက် စက်ဆုပ်စရာပဲ။ မုန့်သေးသေးလေး တခုအတွက် အသနားခံ၊ နားပူနားဆာလုပ်နေတဲ့သူမရဲ့ နို့ညည်းသံလိုအသံက ကျွန်မအတွက် နားခါးစရာပဲ။ သူ့ကို မမြင်ရအောင် ကျွန်မ အမြန်ပြေးရတယ်။ တခါတခါ ပျောက်ကွယ်သွား လိုက်ချင်တယ်။ တခါတော့ ဂျိမ်းက ဖရန်ကင်အိမ်က လက်ဖြန့်တောင်းနေမယ့် အစားတော့ အစာငတ်ခံပြီးသာ သေလိုက်ချင်တယ် တဲ့။

လိုင်ဒီယာက ကျောင်းမှာ အင်္ဂလိပ်စာ အရမ်းတော်ပေမယ့် သင်္ချာနဲ့ သိပ္ပံမှာကျတော့ အတော်ညံ့တယ်။ အဖေက ဂရယ်ဂိုရီကို အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးဖို့ လိုင်ဒီယာကို ခိုင်းတယ်။ ဆရာမ ဆိုတဲ့ လက်နက်ကို တပ်ပြီး သကာလ သူ့ရဲ့ ဗိုလ်ကျကြီးစိုးမှုက ပိုဆိုးလာတော့တယ်။ အကြောက်အလန့်မရှိတဲ့ ဂရယ်ဂိုရီ ကတော့ ငြိမ်ခံမနေဘဲ ပြန်ချတယ်။ သူတို့ရဲ့ အင်္ဂလိပ်စာအချိန်က သိပ်မကြာခင်ပဲ အပြန်အလှန် အော်ဟစ်ပြိုင်ပွဲ အသွင်ပြောင်း သွားတယ်။

“နင်လူညံ့၊ ငပျင်း၊ ငထိုင်းပဲ၊ ဒီအင်္ဂလိပ်ကြိယာတွေကို ကျက်ထားဖို့ အရင်အပတ်က ငါ ပြောထားတယ်လေ”

“နင်လည်း ငတုံးပဲ၊ ဘယ်လိုများ သင်္ချာကို ဘဲဥမကွဲအောင် ဖြေလည်း မသိဘူး၊ Da Ling dan (ဘဲဥ အကြီးကြီးလေ)၊ နင် အဲဒါပဲရတာ”

လိုင်ဒီယာက ဒေါသတွေ ထွက်ပြီး ဂရယ်ဂိုရီကို အသံအကျယ်ကြီး မြည်လောက်အောင် ရိုက်ထည့်လိုက်တယ်။ ဒေါသနဲ့ မွန်ထူနေတာနဲ့ ဂရယ်ဂိုရီက သူ့ထက် အရပ်မြင့်ပြီး ပိုသန်တယ် ဆိုတာ မေ့သွားတယ်။ ဂရယ်ဂိုရီက ထရပ် လိုက်ပြီး လိုင်ဒီယာရဲ့ ကောင်းတဲ့ လက်တဖက်ကို ဆောင့်ဆွဲလိုက်တယ်။

“နင် နောက်ထပ် ထပ်လုပ်ရင် နင်လဲသွားအောင် ငါထိုးမှာ၊ အခု နင် ငါ့အခန်းထဲက ထွက်သွား”

လိုင်ဒီယာက ချက်ချင်း ညနံ့ကို သွားတိုင်တယ်။ အဖေ အိမ်ပြန်ရောက် တော့ ဂရယ်ဂိုရီကို အပြစ်တင် ဆုံးမပြီး ဒဏ်ပေးတဲ့အနေနဲ့ နံရံဘက်ကို မျက်နှာ

မူပြီး နာရီဝက် မတ်တတ်ရပ်နေရတယ်။ ဂရယ်ဂိုရီက အင်္ဂလိပ်စာ မတော်ဘူးဆို လိုင်ဒီယာ သင်္ချာညွှတ်ထက် အများကြီး ပိုတော်တယ်လို့ တီးတိုး ရေရွတ်တယ်။ ဒီထက်ဆိုးတာက သူ့မျက်နှာ တခုလုံး လိုင်ဒီယာ့ လက်ချက်နဲ့ ဖူးရောင် နေတာပဲ။ လိုင်ဒီယာရဲ့ လက်က အမေရိကန် လက်ဝှေ့ချန်ပီယံ ဂျိုးလူးဝိစ်လောက် ကို သန်တယ်လို့ ဂရယ်ဂိုရီက ညည်းညူလေရဲ့။ မသန်တဲ့ ဘယ်ဘက်လက်က အားတွေပါ ညာဘက်လက်ထဲ ရောက်နေသလား မသိဘူး။

အဲဒီလိုဖြစ်ပြီးတော့ အင်္ဂလိပ်စာ သင်တာ ရပ်သွားတယ်။ လိုင်ဒီယာဟာ သင်္ချာမှာ မတိုးတက်လာတော့ဘူး။ ရီပိုကတ်တွေ ရလာရင် လိုင်ဒီယာရဲ့ ပျမ်းမျှ အမှတ်တွေဟာ ကျခါနီးလေးပဲ။ ကျန်တဲ့ သူတွေထဲမှာ အမှတ်နည်းတာက ဖရန်ကင်၊ အဖေကတော့ သူ့ရဲ့ဦးနှောက်ဟာ အဆင့်မြင့် ပညာရေးကို သင်ယူဖို့ လုံလောက်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိသေးဘူးလို့ မှတ်ချက်ချတယ်။ လိုင်ဒီယာ့ကို မြင့်မြတ် သူများ နေရာမှာ ခေါ်ပြီးတော့ သင်္ချာကို ပိုပြီး အာရုံစိုက်ဖို့ ခေါ်ဆုံးမတယ်။ ပြန်ထွက် လာတော့ မျက်လုံးတွေ နီရဲ့၊ နှာရည်တွေကျပြီး သူ့ အကောင်းဆုံး ကြိုးစားထား ပါတယ်လို့ တလောကလုံး ကြားအောင် အော်ပြောတယ်။ ကြိုးစားပေမယ့် အိုရီရာကျောင်းမှာ သင်ရတဲ့ သင်္ချာက တီယန်ကျင်းက စိန့်ဂျိုးဇက်မှာ သင်တာထက် အများကြီး ခက်နေတယ်တဲ့။

စိန့်ဂျိုးကျောင်းက ယောက်ျားလေးတွေက ကျောင်းက သူငယ်ချင်း တွေဆီကနေ လေးယောက် ကစားရပြီး bridge လို့ခေါ်တဲ့ ဖဲကစားနည်း တမျိုးကို တတ်လာတယ်။ လေးယောက်ဆော့ဖို့ လိုတဲ့အတွက် အသက်ခုနစ်နှစ်ပဲ ရှိသေးတဲ့ ကျွန်မကို သင်ပေးကြရော။ တနင်္ဂနွေတရက်မှာတော့ ကျွန်မတို့ လေးယောက် ကစားနေတာကို လိုင်ဒီယာ တွေ့သွားတယ်။ ခဏလောက် ကြည့်ပြီးတော့ သူ မကျေမချမ်းတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်မတို့တွေက ကစားရာမှာ အာရုံရောက်နေ တော့ သူ့ကို ဂရုမစိုက်ဘူးလို့ ခံစားလာရတယ်။ အမှတ်တွေက ကပ်နေပြီး ပြိုင်ပွဲက အရမ်းစိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းနေတယ်။

ကစားရာမှာ အတော်ဆုံး ဂရယ်ဂိုရီက သူ့ရဲ့ကောင်းစိတ်ဓာတ် အပြည့်နဲ့ ကျွန်မကို ကစားဖော်အဖြစ် ရွေးလေ့ရှိတယ်။ သူက လေးလေးနက်နက် ကစားပြီး ကျွန်မ ဖဲမှားပစ်တိုင်း၊ နိုင်ဖဲကို ဖြုန်းပစ်တိုင်း ငေါက်ငမ်း အော်ဟစ်လေ့ ရှိတယ်။ ငတုံး၊ ငအလို အခေါ်ခံရတာ မုန်းပေမယ့် သူပြောတာ၊ သူတွေ့တာဟာ အမြဲမှန်ပြီး

သူက ပိုတော်တာမို့ သူ အနိုင်ကျင့်တာကိုတော့ ကျွန်မ လက်ခံရတာပဲ။ ခုတော့ လိုင်ဒီယာက ဂရယ်ဂိုရီရဲ့ ကစားဖက်အဖြစ် ဝင်ကစားတယ်။ ကစားပွဲက သူထင်ထားတာထက် ပိုရှုပ်ထွေးတယ်။ သင်္ချာ မြန်မြန်တွက်နိုင်ဖို့နဲ့ ဖြစ်နိုင်ခြေကို စဉ်းစားတွက်ချက်တာကို သူမှ အားမသန်ပဲ။ အက်ဂါနဲ့ ဂျိမ်းတို့အတွက်တော့ အကွက်ကောင်းပဲ။ ကစားဖော် အသစ်ကြောင့် ပွဲတွေဟာ ရှုံးပြီးရင်း ရှုံးတော့တာပဲ။

ဂရယ်ဂိုရီရဲ့ အသံကျယ်ကျယ် အပြစ်တင် ဝေဖန်မှုတွေကို မခံနိုင်တော့ဘဲ လိုင်ဒီယာက ကတ်တွေကို ချ၊ ကျွဲမြီးတိုပြီး အောက်ထပ်ကို ဆူဆူအောင့်အောင့်နဲ့ ဆင်းသွားတော့တယ်။ ဂရယ်ဂိုရီနဲ့ ဘယ်တော့မှ အတူ မကစားတော့ဘူး။ ဘုရားစူး မိုးကြိုးပစ်လို့ ပြောသွားသေးတယ်။ ဂရယ်ဂိုရီကလည်း လိုင်ဒီယာနဲ့ တူတူကစားမယ့် အစား ကျွန်မ၊ ဖရန်ကင် ဒါမှမဟုတ် သုံးနှစ်သမီး ဆူဆန်ကိုပဲ ခေါ်ကစားလိုက်မယ်တဲ့။ ညနေ ထမင်းစားချိန်မှာတော့ အဖေက ဂရယ်ဂိုရီကို အစ်မဖြစ်သူကို မရိုမသေလုပ်လို့ ဆူတယ်။

လိုင်ဒီယာ မြန်မြန်ဆန်ဆန် အရွယ်ရောက်လာတဲ့အခါ ထူးခြားတဲ့ ကိစ္စတွေ ရှိလာတယ်။ ကျွန်မ ထင်ထင်ရှားရှား မှတ်မိနေတာလေး တခုက တနင်္ဂနွေတညနေမှာ လိုင်ဒီယာဟာ လှေကားကို ခုန်ပေါက်ပြီး တက်လာတယ်။ ပန်းရောင်အနောက်တိုင်းဝတ်စုံ လှလှလေးဝတ်၊ ဝတ်စုံနဲ့ လိုက်တဲ့ ဖိနပ်စီးပြီး ဟောလီဝုဒ် ရုပ်ရှင်ထဲက သီချင်း တပိုင်းတစကို ဆိုလိုက်သေးတယ်။ သူ့အိပ်ကပ်ထဲက အကြွေတွေကလည်း တချွင်ချွင်မြည်လို့၊ ခြေလှမ်းကွဲတွေကိုမရပ်ဘဲ မတူမတန် ပုံစံဖမ်းပြီး ကျွန်မအစ်ကို သုံးယောက်ကို တပတ်စာ ဓာတ်ရထားခ အတိအကျကို ထုတ်ပေးတယ်။ ကျွန်မ လှမ်းကြည့်တာကို တမင်သက်သက်ကို ပြန်မကြည့်ဘဲ အောက်ထပ်ကို အမြန်ပြန်ဆင်းသွားတယ်။ ယောက်ျားလေးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ရထားခကို တိတ်တဆိတ် ရေတွက်နေချိန်မှာ သူ ဆိုနေတဲ့ သီချင်းသံ “မင်းဟာ ငါရဲ့ နေရောင်ခြည်လေးလို့ (you are my sunshine)” က ပျံ့လွင့်လို့။

သူဟာ လက်ဖက်ရည်သောက်ခန်းထဲ ပြန်ဝင်သွားပြီး တံခါးဆောင့်ပိတ်သံက နောက်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒါပြီးတော့ တိတ်ဆိတ်မှုက ပြန်လွှမ်းမိုးသွားပြန်ရော။ နောက်ဆုံးမှာ ဂရယ်ဂိုရီက အထင်သေးစွာနဲ့ “ဟန်လုပ်ပြီး ကြွားတာ” လို့ မကျေမနပ် ပြောလာတယ်။

သူဟာ ညန်ရဲ့ လူ့မလိုင် အသိုင်းအဝိုင်းထဲက အဖွဲ့ဝင်တယောက် ဖြစ်သွားတာ သိပ်ကို ထင်ရှားလာပါတယ်။

ရှန်ဟိုင်းမှာ နေရတာ အန်တီဘာဘာ့အတွက်လည်း မလွယ်ကူလှဘူး။ တီယန်ကျင်းမှာတုန်းကလို တရားဝင် မဟုတ်ပေမယ့် လေးစားခံရတဲ့ အနေအထား မှာ မရှိတော့ဘဲ ညန်က သူ့ကို နှိမ့်ချဆက်ဆံလိုက်တယ်။ ညန်ရဲ့ အပြုအမူတွေ ကြောင့် အသုံးမဝင်တဲ့ အပျိုကြီးတယောက်လို ဖြစ်လာတယ်။

အန်တီဘာဘာဟာ ကျွန်မအတွက် အမြဲတမ်း အမေတယောက်လို့ပဲ။ ခုဆို တယောက်နဲ့တယောက် ပိုတောင် တွယ်တာလာသေးတယ်။ သူက ကျွန်မနဲ့ ပတ်သက်သမျှ အရာရာတိုင်းကို သေသေချာချာ ဂရုစိုက်တယ်။ ကျွန်မရဲ့သွင်ပြင် ကျန်းမာရေးနဲ့ ပင်ကိုအရည်အသွေး အားလုံးကိုပေါ့။ အားလုံးထဲမှာ ပညာရေးကို ဂရုအစိုက်ဆုံးပဲ။ သူ့ပညာရေးက ဆုံးခန်းမတိုင်ခင် ဖျက်ချခံခဲ့ ရတာကြောင့်လည်း ပါမယ်။ အိမ်စာတွေကို ညနေတိုင်း စစ်တယ်။ စာမေးပွဲရှိတဲ့ ရက်တွေ ဆိုရင် ကျွန်မကို မနက်ငါးနာရီ ခေါ်နှိုးတယ်။ စာမေးပွဲခန်းထဲ မရောက်ခင်မှာ ရှိသမျှ စာတွေကို အစုလိုက် အပြုံလိုက်ပြန်ပြီး ဦးနှောက်ထဲ ထပ်ထည့်ဖို့ အတွက်ပေါ့။

သူ့ရည်ရွယ်ချက်က ကျွန်မ ကောလိပ်ကျောင်းက ဘွဲ့လက်မှတ်ရဖို့၊ အဲဒါက လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လက်မှတ်၊ အဆုံးအစမဲ့ အောင်မြင်မှုအတွက် လက်မှတ်ပဲ။ အဲဒီလို မပြောခဲ့ပေမယ့် ကျွန်မ နားလည်ပါတယ်။ မိန်းကလေးဖြစ် နေတာကြောင့်ရော၊ ကျွန်မကို မွေးပြီး အမေ သေသွားလို့ရော အချစ်ခံရတာ အနည်းဆုံးကလေး ဖြစ်တာကိုလည်း ကျွန်မ သိတယ်။ ကျွန်မ ဘာလုပ်လုပ် အဖေ၊ ညန်နဲ့ တခြားမောင်နှမတွေ သဘောကျတယ် ဆိုတာ မရှိဖူးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ ကောင်းကောင်းကြိုးစားရင် အဖေ၊ ညန်နဲ့ တခြားမောင်နှမတွေ တနေ့မှာ ကျွန်မ အတွက် ဂုဏ်ယူကြလိမ့်မယ် ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မစွန့်ဘူး။

အဲဒါကြောင့်စာကြိုးစားတယ်။ အဲဒီလိုကြိုးစားတာက အန်တီပျော်အောင် တခုတည်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ စာလုပ်နေတဲ့အခါမှာ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ မေ့ထား နိုင်လို့ပဲ။ အကြောက်တရားတွေကို မေ့ထားနိုင်တယ်။ ဒီအိမ်ကြီးထဲမှာ ပြည့်နေတဲ့ နိမိတ်မကောင်းတဲ့ လှည့်ကွက်တွေ၊ ပုန်းကွယ်နေတဲ့ ထောင်ချောက်တွေကနေ ခဏတဖြုတ်တော့ လွတ်မြောက်နေနိုင်တယ်။

ကျောင်းမှာ အနုပညာ ဘာသာရပ်ကလွဲလို့ ကျန်တဲ့ ဘာသာတွေမှာ အမြဲထိပ်မှာ ရှိနေလို့ ကျွန်မကို လူတွေက “ဉာဏ်ကြီးရှင်”လို့ ခေါ်ကြတယ်။ အတန်းဖော်တွေက စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်လောက်အောင် အမြဲအမှတ်ပြည့် ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်နောက်မှာ ရှိနေတဲ့ ကျွန်မရဲ့ တမ်းတခြင်းတွေ၊ ထိရှလွယ်မှုတွေ ကို ခံစားပေးတတ်ကြတယ်။ ကျွန်မဆီမှာ ရင်နှင့်ကြေကွဲဖွယ် အဖြစ်အပျက်တွေ ရှိမှန်း သူတို့ သိကြတယ်။ ကျွန်မက မိသားစုအကြောင်း ဘယ်တော့မှ မပြောဘူး။ အရပ်တွေ၊ လက်ဝတ် အဆင်တန်ဆာတွေ၊ လှပတဲ့ အဝတ်အစားတွေ မရှိဘူး။ လေ့လာရေးခရီးထွက်ဖို့ မုန့်ဝယ်စားဖို့ ဘယ်တော့မှ ပိုက်ဆံ မရှိဘူး။ ကျောင်းက လွဲပြီး ကျန်တဲ့နေရာ ဘယ်ကို ခေါ်ခေါ် မလိုက်ဘူး။ အိမ်ကိုလည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ မခေါ်ဘူး။ ဘယ်သူ့ကိုမှ ရင်မဖွင့်ဖူးပေမယ့် ကျောင်းကို သွားတဲ့ နေ့ရက်တိုင်း ကျွန်မရဲ့ အတွင်းမှာတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အထီးကျန်ခြင်းက အမြဲတည်ရှိလို့ နေတယ်။ အိမ်မှာ ဆိုရင် အိမ်စာ လုပ်တယ်။ တယောက်တည်း ဆော့လို့ရတဲ့ ကစားနည်းတွေ ကြံဖန်ပြီး ဆော့တယ်။ သိုင်းဝတ္ထုတွေ ဖတ်တယ်။

နှစ်ဆယ့်သုံးနှစ်ပဲ ရှိသေးတဲ့ ညနံ့အတွက် အဖေမိတ်ဆွေတွေ ရှေ့မှာ လင်ပါသားသမီး ငါးယောက်ရှိတာကို အသိအမှတ်ပြုရတာ အရှက်ရဖွယ် ဖြစ်မှာပါ။ သူဟာ ကျွန်မတို့ ရှိတာကို ဖုံးကွယ်ပြီး ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန် နှစ်ဦးတည်းသာလျှင် အဖေရဲ့ သားသမီးတွေ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်အောင် လုပ်တယ်လို့ ကျွန်မတို့ သံသယ ရှိကြတယ်။ တရက်တော့ အဖေမိတ်ဆွေတယောက် အိမ်ကို လာလည်တော့ ဘဲသားပေါက်လေး ခုနစ်ကောင် ထည့်ထားတဲ့ ပုံးကြီးတပုံး ပါလာပါတယ်။ အဲဒါက ကျွန်မတို့အတွက် လက်ဆောင်ပါ တဲ့။ ကျွန်မတို့တွေ အရမ်းပျော်သွားတယ်။ ထုံးစံ အတိုင်းပဲ ဖရန်ကင်နဲ့ ဆူဆန်တို့က အရင်ဆုံး ရွေးကြတယ်။ လိုင်ဒီယာ၊ ဂရယ်ဂိုရီ၊ အက်ဂါနဲ့ ဂျိမ်းတို့ အစဉ်လိုက် ရွေးယူလိုက်တယ်။ ကျွန်မအလှည့် ရောက်တော့ အသေးဆုံး၊ ပိန်လို့နေပြီး အားအနည်းဆုံး ကောင်လေးပဲ ကျန်ပါ တော့တယ်။ သူ့ခေါင်းသေးသေးလေးပေါ်မှာ နူးညံ့တဲ့အဝါရောင် အမွှေးအမှင်လေးတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်မ မြင်မြင်ချင်းမှာ သူ့ကို ချစ်မိသွားပြီး အဖိုးတန်ရတနာလေး (Precious Little Treasure)၊ ဒါမှမဟုတ် အတိုကောက် ပီအယ်တီ PLT လို့ နာမည် ပေးလိုက်ပါတယ်။

ပီအယ်တီဟာ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်မရဲ့ နှလုံးသားတခုလုံးကို သိမ်းပိုက်သွားပြီး သူက ကျွန်မရဲ့ အရာရာဖြစ်လာတော့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ

mgsee.com

ကျွန်မ အသက် ရှစ်နှစ်ဝန်းကျင်။ ပီအယ်တီလေးကို တွေ့ဖို့ အရေး ကျောင်းကနေ အိမ်ကို အပြေးပြန်ရတယ်။ ကျွန်မနဲ့ အန်တီဘာဘာရဲ့ အခန်းထဲက ခေါင်မိုးပေါ် ကနေ သူ့ကို ကျွန်မ လက်ဖဝါးလေးပေါ်တင် ချစ်ချစ်ခင်ခင်လေး ထွေးပွေ။ ကျွန်မအိမ်စာတွေ လုပ်နေတဲ့အချိန်မှာ ပီအယ်တီက အိပ်ရာပေါ်မှာ ယက်ကန် ယက်ကန် သွားလို့နေတယ်။ အန်တီဘာဘာရဲ့ ခေါင်းလျှော်ရည်တွေ ယူပြီးတော့ ပီအယ်တီကို ရေချိုးပေးရင် ဒါမှမဟုတ် သူမတော်တဆ ညစ်ပတ်သွားလို့ သန့်ရှင်းပေးရင်လည်း အန်တီဘာဘာက ဘာမှ မပြောပါဘူး။

တခါတလေမှာ ပန်းခြံထဲမှာ တီကောင်လေးတွေကို လိုက်ဖမ်းပြီး ပီအယ်တီအတွက် ညစာကျွေးတယ်။ စနေ တရက်မှာတော့ ဂျာမန်ခွေးဆိုးကြီး ဂျက်ကီ ပိုင်နက်ထဲကို ဝင်သွားပါလေရော။ သူ ချက်ချင်း အိမ်ထဲက ထွက်လာပြီး ကြောက်စရာအသံကြီးနဲ့ဟောင်း၊ သွားထက်ထက်တွေနဲ့ လိုက်ဆွဲပါတော့တယ်။ ကျွန်မက သူ့ကို ချောဖို့ ခေါင်းကို ကိုင်ဖို့ လုပ်လိုက်တဲ့အချိန် ဆန့်တန်းထားတဲ့ ကျွန်မလက်ကောက်ဝတ်ကို သွားတွေနဲ့ ဆွဲကိုက်လိုက်ပါတော့တယ်။ ကျွန်မ ရုန်းထွက်ပြီး အခန်းဆီကို ပြန်ပြေးတယ်။ သွေးတွေကို ကျွန်မ ဆေးချနေတုန်း အန်တီဘာဘာ အခန်းထဲ ဝင်လာတယ်။ သူ့ကိုမြင်တာနဲ့ ကျွန်မ မျက်ရည်တွေ ဒလဟော ကျလာပါရော။

အန်တီဘာဘာက ကျွန်မကို ကိုင်လှုပ်ခါလို့ မျက်ရည်တွေကို သုတ်ပေး ပါတယ်။ ကျွန်မ ဘယ်လို ခံစားနေရလဲ နားလည်ပုံပါပဲ။ ဂျက်ကီက သူတို့ရဲ့ အချစ်ဆုံးခွေးပါ။ ကျွန်မတို့ဘာမှမပြောဘဲ ငြိမ်ငြိမ်နေမှ ရမယ်။ မဟုတ်ရင် အာရုံစိုက် ခံရပြီး ဒုက္ခရောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒဏ်ရာကို ဆေးထည့်၊ ဝါဂွမ်းနဲ့ ပတ်တီး ပတ်ပေး တယ်။ စိတ်ညစ်စရာကြုံတိုင်း ကျွန်မတို့ စိတ်တွေကို ဖြေဆည်ဖို့ လုပ်နေကျအတိုင်း သူငယ်တန်းကနေ အခုချိန်ထိ ရထားတဲ့ ရီပို့ကတ်တွေကို ပြန်ကြည့်ကြပြီး တယောက်နဲ့ တယောက် နှစ်သိမ့်ကြပါတယ်။

ဒီရီပို့ကတ်တွေက ကျွန်မတို့ရဲ့ လျှို့ဝှက်လက်နက်၊ ကျွန်မတို့ရဲ့ အဆုံးအစ မဲ့စိမ့်ချက်။ တရက်ရက် တချိန်ချိန်မှာ ကျွန်မဟာ နာမည်ကြီး စာရေးဆရာမကြီး ဖြစ်လာမလား၊ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်လာမလား၊ သိပ္ပံပညာရှင်လား၊ ဆရာဝန်ကြီး ဖြစ်လာမလား။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ကျော်ကြားတဲ့ တခုခုဖြစ်မှာပေါ့။ အဲဒါဖြင့် ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် ဒီအိမ်ကြီးကနေ ထွက်သွားကြပြီး ကိုယ်ခြေထောက်

ရွက်ကြွေ

ပေါ် ကိုယ် ရပ်တည်ကြမယ်။

လောလောဆယ်တော့ ကျွန်မ အမှတ်ကောင်းကောင်း ရနေဖို့ လိုတယ်။ အန်တီဘာဘာက ကျောင်းမှာ ကျွန်မရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေအတွက် ပုံမှန်ထက် ပိုပြီး ဂုဏ်ယူတယ်။ ရီပို့ကတ်တွေကို သေချာစူးစိုက်ကြည့်ပြီး ဝမ်းမြောက်ပီတိ ဖြစ်လေ့ ရှိတယ်။ “အို... ကြည့်ပါဦး၊ လေးဘာသာမှာ အေ အဆင့် ရတယ်၊ ပုံဆွဲတာက ဘီအပေါင်း တဲ့၊ ဒီတနှစ်လည်း ငါတို့ အတန်းထဲမှာ ထိပ်ဆုံးရဦးမှာ သေချာတယ်” လို့ ပြောတတ်တယ်။

သူက ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ တော်တယ်လို့ ယုံကြည်အောင် လုပ်ပေး တယ်။ ကျွန်မ ရတဲ့ အောင်မြင်မှု သေးသေးလေးတွေကိုတောင် ဂုဏ်ယူတတ်တာမို့ အဲဒါတွေက ကျွန်မကို ပိုပိုပြီး ကြိုးစားစေဖို့ စေ့ဆော်ပေးတဲ့ အကြောင်းတရား လေးတွေပါပဲ။ ရီပို့ကတ်တွေ အကုန်လုံးကို သေသေချာချာ စိပြီး မီးခံသေတ္တာထဲမှာ သေချာသိမ်း၊ သော့ကို သူ့လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတယ်။ သူ့အတွက် ကျွန်မ အမှတ်တွေက အစားထိုးမရတဲ့ ရတနာတွေလိုပဲ။ မကောင်းတဲ့ အခြေအနေ တခုခု ကြုံတိုင်းမှာ ရီပို့ကတ်တွေ ထုတ်ကြည့်ပြီး ကျွန်မတို့ ဖြေသိမ့်ကြတယ်။ “ဒီတခုကို ကြည့်စမ်း၊ ခြောက်နှစ်သမီး ပထမဆုံး ကျောင်းစတင်ကတည်းက ဘာသာစုံ အတွေ့ ရနေပြီ။ ငါ့သမီးလေး ငါ့သမီးလေး..တော်လိုက်တာ၊ အခု တက္ကသိုလ် တက်နေတဲ့ ဘယ်သူမှ ဒီလောက်ကောင်းတဲ့ အမှတ်ရဖူးမှာ မဟုတ်ဘူး သေချာတယ်” လို့ ပြောလိုပြော “ငါတို့နှစ်ယောက် အဘွားလေးလို ကိုယ်ပိုင် ဘဏ် ဖွင့်ကြမယ်၊ တူတူအလုပ် လုပ်မယ်၊ အအောင်မြင်ဆုံး ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်တွေ ဖြစ်မှာပဲ” လို့လည်း အန်တီဘာဘာက ကျွန်မ ပျော်ရွှင်အောင် ပြောတယ်။

အဲဒီစနေနေ့မှာလည်း ရီပို့ကတ်တွေ ဖတ်ကြတယ်။ လက်ကောက်ဝတ် က နာတာတောင် မေ့သွားပြီး ပျော်နေကြတယ်။ ညစာမစားခင် အချိန်အထိပေါ့။

အဲဒီနေ့က နွေရာသီ ညနေခင်း စိုစွတ် ပူနွေးနေတယ်။ အဖေက ပန်းခြံ ထဲဆင်း လမ်းလျှောက်ပြီး လေညင်းခံဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ ဂျက်ကိုကို ဂျာမန်ခွေးလေ့ကျင့်ရေး ဆရာဟမ်ဟာဇက်နဲ့ အမိန်နာခံရေး လေ့ကျင့်ခန်းတွေ လေ့ကျင့်ခိုင်းထားတယ်။ အဖေက ခွေးဘယ်လောက် တိုးတက်လာလည်း စမ်းသပ် ချင်တယ်။

“ညစာစားပြီးရင် ပန်းခြံထဲ ဆင်းပြီး ကလေးတွေ လက်ဆောင် ရထားတဲ့

m g y o o e . c o m

ဘဲကလေးတွေနဲ့ ဂျက်ကိုကို စမ်းသပ်ကြည့်ရအောင်” လို့ အဖေက ကြေညာလိုက်တယ်။ ကျွန်မရဲ့ အစားစားချင်စိတ်တွေ အကုန်ပျောက်သွားတယ်။ ကြောက်စရာ ခံစားချက်ကြီးက ရင်ကို ဆွဲဆုပ်လိုက်တယ်။ သူ့ရဲ့ သားကြီးဘက်ကို လှည့်ပြီး “ခွေးကို စမ်းသပ်ဖို့ ဘဲကလေး တကောင်လောက် သွားယူလာခဲ့ကွာ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ မရဏမင်း ရွေးချယ်လိုက်တာဟာ ကျွန်မရဲ့ ဘဲလေးပဲ ဖြစ်မယ် ဆိုတာ ကျွန်မ ချက်ချင်း သိလိုက်တယ်။

ဂရယ်ဂိုရီဟာ ခေါင်မိုးပေါ်က ပန်းခြံထဲကို ပြေးတတ်သွားပြီး ပီအယ်တီကို လက်ထဲမှာ ကိုင်လို့ ပြန်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မ မျက်လုံးတွေကို သူ မကြည့်တော့ဘူး။ (နောက်ကျတော့ ကျွန်မနဲ့ နှစ်ယောက်တည်း တွေ့တဲ့အခါမှာတော့ “ဘဲကလေးကို ပေးလိုက်ရတာက အားအနည်းဆုံး အကောင်ကို ရွေးပေးလိုက်တာပဲနော်၊ အဲဒါ ဘာပုဂ္ဂိုလ်ရေးမှ မပါဘူး သိလား” တဲ့)။

အဖေက ပီအယ်တီလေးကို လက်ဖဝါးပေါ်တင်ပြီး ပန်းခြံထဲကို လျှောက်သွားလိုက်တယ်။ မအီမသာ ခံစားချက်ကြီးက ကျွန်မကို လွှမ်းမိုးလို့ သွားတယ်။ ပီအယ်တီလေးဟာ အရမ်းကို နုနယ်ပြီး အသက်ဝင်နေပါတယ်။ ဂျက်ကိုက သူ့သခင်ကို ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်တယ်။ အဲဒီညက အရမ်းကို လှပတဲ့ ညလေး။ ပြည့်ဝန်းနေတဲ့ လက သာလို့၊ ကြယ်တွေက လင်းလက်လို့၊ အဖေက ညန်၊ ရီရီနဲ့ အန်တီဘာဘာတို့ကို ဘေးမှာ ထားပြီး ခုံတန်းမှာ ထိုင်နေတယ်။ ကျွန်မတို့ ကလေးတွေကတော့ မြက်ခင်းပေါ်မှာ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေကြတယ်။ အဖေက ပီအယ်တီကို မြက်ခင်းပေါ် သာသာလေး ချလိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်မ တုန်လှုပ်သွားပြီး အသည်းတွေ ကွဲကြေသွားတယ်။

ဂျက်ကိုကို ခြောက်ပေအဝေးလောက်မှာ ထိုင်ဖို့ အမိန့်ပေးထားတယ်။ ဟောဟဲ ဟောဟဲနဲ့ မောနေပြီး ဂနာမငြိမ် ဖြစ်နေပေမယ့် ထိုင်နေတယ်။ ပီအယ်တီလေးက ကျွန်မကို ရုတ်တရက် သတိပြုမိသွားတယ်။ ကျည်ကျည်ကျာကျာလေး လုပ်ပြီး ကျွန်မဆီ ပြေးလာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ဂျက်ကိုက ခုန်အုပ်လိုက်တယ်။ တချက်ခုန်လိုက်တာနဲ့ ဂျက်ကိုရဲ့ သန်စွမ်းလှတဲ့ သွားတွေကြားထဲကို ပီအယ်တီရဲ့ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်လေး ရောက်သွားပြီ။ အဖေက အမြန်ပဲ ဝင်တားပြီး ဂျက်ကိုရဲ့ အမိန့်မနာခံမှုကြောင့် ဒေါသထွက်သွားတယ်။ ဂျက်ကိုက ချက်ချင်း ဘဲပေါက်စကလေးကို ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ပေမယ့် ပျက်စီးသွားတာက ပြန်ပြင်မရတော့ဘူး။

ကျွန်မ ပြေးသွားပြီး ဘဲပေါက်ကလေးကို ကောက်ယူလိုက်တယ်။
 ခြေထောက်လေးဟာ တွဲလောင်းကျနေပြီး ခြေဖဝါးက ပုံစံပျက်ပြီး တွန့်လိမ်
 ကောက်ကွေးနေပြီ။ ကျွန်မ တခါမှ မကြုံဖူးတဲ့ ဝမ်းနည်းအားငယ်မှုနဲ့ အထီးကျန်
 မှုတွေကို ခံစားလိုက်ရတယ်။ ဘာစကားမှ မပြောနိုင်တော့ဘဲ သူ့ကိုသာ ပွေ့ချိုပြီး
 အခန်းကို ပြန်ခဲ့တယ်။ အိပ်ရာပေါ်မှာ တင်၊ အကောင်းဆုံး ပဝါလေးတခုနဲ့
 လွမ်းခြုံပေးပြီး ဘေးမှာ ဝင်လှဲနေလိုက်တယ်။ ပီအယ်တီနဲ့အတူ နောက်ဆုံး
 ဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့ အဲဒီညကို ကျွန်မ ဘယ်တော့မှ မေ့လို့ မရခဲ့ဘူး။ ဝမ်းနည်းမှုတွေ
 တောင်မှ တစစ ကွဲကြွေနေသလိုပဲ။ အဲဒီအဖြစ်အပျက် အပြီးမှာ ဘယ်သူနဲ့မှ
 စကားမပြောနိုင်တော့ဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း ကျွန်မကို နားလည်မှာ မဟုတ်ဘူး။
 အန်တီဘာဘာတောင် နားလည်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ပီအယ်တီဟာ အစားမစား၊ ရေမသောက်တော့ဘဲ နောက်တရက်
 မနက်စောစောမှာတော့ သေဆုံးသွားပါတယ်။ အန်တီဘာဘာက အချုပ်အလုပ်
 ပစ္စည်းတွေထည့်တဲ့ ဘူးအဟောင်းလေးကို အခေါင်းလုပ်ဖို့ ကျွန်မကို ပေးပါတယ်။
 ဂျိမ်းနဲ့ ကျွန်မ သူ့ကို တပင်လုံး ပန်းတွေပွင့်နေတဲ့ တတိုင်းမွှေး အပင်အောက်မှာ
 မြှုပ်လိုက်ကြတယ်။ ဒီနေ့အထိ တတိုင်းမွှေးနံ့ရတိုင်း ဆုံးရှုံးမှုကြောင့် ရတဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့
 နာကျင်မှုကို ခံစားနေရဆဲပဲ။ သူ့ဂူရှေ့မှာ နွားနို့ပုလင်းလေးရယ်၊ ထမင်းနည်းနည်း၊
 ရေနည်းနည်းနဲ့ သူ့ကြိုက်တဲ့ တီကောင်လေးတွေ ထည့်ထားတဲ့ ပန်းကန်ပြားလေး
 ကို ချထားပေးတယ်။

ကျွန်မတို့ ဘေးချင်းယှဉ်ရပ်ပြီး သူ့အတွက် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲနေချိန်မှာ
 ဂျိမ်းက ကျွန်မမျက်ရည်တွေကို ကြည့်ပြီး စာနာတဲ့ အသံနဲ့ “အမြဲတမ်း ဒီလို
 ဖြစ်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ တချို့အရာတွေဟာ ပိုကောင်းဖို့ ဖြစ်လာတာမျိုးပါ....
 Suan Le!” လို့ ပြောပါတယ်။

သူ့ကို ကျေးဇူးတင်ဖို့ ခက်ခဲနေပေမယ့် သူ ရှိနေပေးလို့ ပျော်ပါတယ်။
 “တနင်္ဂနွေ ဆိုတော့ အားလုံး အိပ်နေကြသေးတာ၊ ခုတကမ္ဘာလုံးမှာ အစ်ကိုနဲ့ ညီမ
 နှစ်ယောက်တည်း ရှိသလိုပဲ ခံစားရတယ်၊ ဘာလို့လဲတော့ မသိဘူး” လို့ ပြန်ဖြေ
 လိုက်မိတယ်။

လက်ကောက်ဝတ်က အနာက ကျက်သွားပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ အမာရွတ်
 ကတော့ သိပ်ချစ်တဲ့ သူငယ်ချင်းတယောက်လိုပဲ ကျွန်မနားကနေ တဖဝါးမှ
 မခွာဘဲ ဘယ်သွားသွား၊ ဘာလုပ်လုပ် ရှိနေတော့တာပါပဲ။